

ליקוטי מזהר"י

**תורה ב' תניינא
ימי החנוכה**

וחונים עליה ליקוטי הלכות כלאי בהמה ד'
ועוד הוספות חשובות

מהדורה מיוחדת
באותיות גדולות מאירות עיניים

להודות ולהלל לשמך הגדול

**לטייל
בתורתו**

לעידוד העמקה והתבוננות
בליקוטי מזהר"י

וקבעו שמונת ימי חנכה אלו

וצדקתו עומדת לעד

ככתר עלי ראש גיליון תורה זו, יונצח לשם ולתפארת הוד, האי תלמיד חכם גאון מופלא ומופלג, ירא ושולם, דבוק בתורת הצדיק בכל לבו ונפשו, באהבתה שגה תמיד וכל חפציו לא שוו בה, זכה וזיכה רבים

הרב החסיד

**רבי שלמה אהרן
ב"ר מרדכי הלוי גוטליב ז"ל**

אשר עסק כל ימיו בלימוד תורת הצדיק
בעמקות ובהתבוננות

זכות לימוד תורת הצדיק
תעמוד לעילוי נשמתו,
לזכרון עולם ולמזכרת נצח

ת.נ.צ.ב.ה.

קו לסלסל בתורתו

04-627-73-13

lb046277313@gmail.com

'לטייל בתורתו' ע"ר 580769313

תוכן עניינים מורחב

והסבר על מבנה החוברת עם כל ההוספות לתועלת הלומדים

ז תורה ב' תנינא באותיות גדולות עם סימונים והפניות.....

כל התורה באותיות גדולות ומאירות עיניים, בתוספת שוליים רחבים לכתובת הערות, ביאורים, שאלות וחידושים. זהו חידוש של מערכת 'לטייל בתורתו' שרבים וטובים אהבו והעידו שהדבר שינה אצלם את כל הלימוד. בכדי להקל על הלומד לעבור במהירות מהלימוד במהדורה זו ללימוד בצורת הדף וכן להיפך, שורטטו סימונים מיוחדים במהדורת צורת הדף, עם אותיות בצירי העמוד, שם רשום בכל קטע מספר העמוד שבו מופיע קטע זה במהדורת האותיות הגדולות.

זה תורה ב' תנינא בצורת הדף עם סימון מיוחד.....

התורות מוגשת גם בצורת הדף המקורית המודפסת ברוב הדפוסים המצויים, לתועלת אלו שאוהבים ללמוד מתוך המוכר והרגיל. הוספנו סימון מיוחד עם הפניה למהדורה הגדולה ומאירת העיניים (ראה לעיל).

זא תורה ב' תנינא מליקוטי מוהר"ן מהדורת 'פסוק לי פסוק'.....

מהדורה ייחודית בהוצאת 'פסוק לי פסוק' המקלה על הלומד ללמוד במהירות ובבהירות, תוך שימת לב לפיסוק קיטוע וחלוקה מיוחדת של התורה, מועיל מאוד לשינון וזיכרון!

זב קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש.....

לתועלת סיכום התורה והבנתה בדרך פשוט הוספנו בחוברת זו את התורה מתוך הספר 'קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש', הכולל את קיצור ליקוטי מוהר"ן כפי שהדפיס מוהרנ"ת, ליקוטי עצות, וליקוטי עצות מהדורא בתרא.

זג לעשות מתורות תפילות.....

כפי שהורה רבינו לעשות מתורות תפילות, הובאו תפילה ב' מתוך 'ליקוטי תפילות תנינא', באותיות גדולות ומאירות עיניים.

זח ליקוטי הלכות.....

הלכה ד' מהלכות כלאי בהמה בספר ליקוטי הלכות, המיוסדת על תורה זו

צד השתלשלות התורה.....

סדר השתלשלות והתגלות המאמר "ימי חנוכה"

ק דפי כתיבה.....

בסוף החוברת ישנם עמודים בסגנון דפי מחברת לכתובת חידושים ביאורים ומהלכים.

וְאִם הָיִינוּ רוֹצִים לְהַבִּיאַ תּוֹדָה עַל זֹאת הַתּוֹדָה
נְשַׁל תּוֹדָה בְּעֶצְמוֹהָ, לֹא יִסְפְּיקוּ כָּל יְמֵינוּ לְהוֹדוֹת
וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח וּלְפָאֵר וּלְרוֹמֵם לְהַדִּיר וּלְנַצֵּחַ
לְבָרֵךְ וּלְעַלֵּה וּלְהַקִּים לְכֹי נִשְׁעֶשֶׂה לְאַבוֹתֵינוּ
וְלָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל הַנְּסִים הָאֵלֹהִים, שְׂזַכֵּינוּ
לְשִׁמּוֹעַ הַתְּנַלּוֹת נִסְתָּרוֹת כְּאִלֵּה אֲשֶׁר אֵינן לָנוּ בְּהַ
וּכְלִים לְסִפּוֹר שְׂבַח נִוְרָאוֹת גְּדוּלוֹת כָּל דְּבוֹר
כִּוְהַתּוֹדָה הַזֹּאת, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן קַשְׁד בְּנִין
הַנּוֹרָא הַזֶּה בְּיַחַד. אֲלֻמָּלָ לֹא אֲתִינֵן לְעַלְמָא

אֲלָא לְמוֹשִׁמַּע דָּא דֵּינֵנוּ...

(עלים לתרופה מכתב ב')

בפתח התורה

עומדים אנו בפתחם של חודשי החורף הארוכים, עדיין שפתותינו ממללות ורוחשות את הדיבורים הטובים, דיבורי התורה והתפילה של חודש תשרי, עודנו מוארים מרישומם של הימים הנוראים, חג הסוכות ושמחת תורה, שואבים כוח והתחדשות להתחיל עוד הפעם את התורה הקדושה בחביבות יתירה.

בשמיני עצרת רש"י הק' מביא את דברי המדרש שהקב"ה הוא "כמלך שזימן את בניו לסעודה לכך וכך ימים כיון שהגיע זמנן להפטר אמר בני בבקשה מכם עכבו עמי עוד יום אחד קשה עלי פרידתכם".

הפירוש הפשוט של הלשון 'פרידה' היא מלשון עזיבה, שהקב"ה אומר לנו שהוא אינו רוצה שנעזוב אותו ח"ו. אך היעלה על הדעת שאנו עוזבים אותו עם סיומם של החגים הקדושים?

בשם צדיקים פירשו את דברי הרש"י הקדוש כך:

באמת ישנה עוד משמעות ורמז למילה 'פרידה' שהיא מלשון 'עקרות'. וכלשון הכתוב 'אל תהיו כסוס כפרד אין הבין', הפרד הוא כלאים של סוס וחמור, הוא חזק וטוב יותר מאביו ואימו, אך הוא עקר ואינו יכול להוליד. הפרד מסמל את העקרות, את מי שאינו מוליד ואינו עושה פירות.

ולפי זה כך הוא הפירוש 'קשה עלי פרידתכם', - הקב"ה אומר לכל אחד מבניו האהובים, היו לכם כאלו ימים קדושים, זכיתם לראש השנה, יום כיפור סוכות, אבל בבקשה, תקחו מזה משהו להמשך, אל תהיו כסוס כפרד שאינו מוליד, תולידו ותעשו פירות. קשה עלי הפרידה של מי שהוא כפרד, אך מי שבאמת לוקח את אותם ימים עילאיים ומוליד ועושה פירות, הרי בוודאי שאין כאן פרידה ועזיבה כלל.

בימים אלו מתחילים כלל אנ"ש את התורה הזמנית הבאה הנלמדת במסגרת המיזם 'לטייל בתורתו'. בחודשי החורף הקרובים כולנו מתחילים ללמוד כיצד אנו מולידים מתוכנו פירות ומעשים טובים, כיצד אנו מתגברים על קשיי ההולדה הללו לאורה - אור האמת - של התורה 'ימי חנוכה', תורה ב' תניינא.

תורה מופלאה זו נאמרה לאחר שרבינו חזר מהעיר לעמברג בשלהי קיץ תקס"ח שם עסק ברפואות למחלתו ורק בניסים מעל לכל דרך הטבע חזר משם. וכך כותב מוהרנ"ת:

"התורה ימי חנוכה הם ימי הודאה בחינת תודה וכו' בלקוטי תניינא בסימן ב', זאת התורה אמר בשבת חנוכה ובאותה שנה בא מלמברג, ולפי עניות דעתי המשיך בזה בחינת תקון קרבן תודה שהיה צריך להביא על שחזר משם בשלום לביתו. כי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל, כי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלום ולא היינו שומעין כל הנוראות שהיה מגלה לנו אחר כך בתורתו ושיחותיו שאמר אחר כך. בפרט המעשיות, שעקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר כך, בפרט המעשה של השבעה בעמלירם. ובנדאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת".

ומשך גם אנו חייבים להודות ולהלל בהליכתנו ולימודנו עם תורה זו, להודות על הניסים הנפלאים שהשי"ת עשה ועושה עמנו בכל עת, בפרט בשנה הזאת האחרונה, שזכינו לראות עין בעין את גודל אהבת ה' כיצד הוא שומר על עמו. ועוד יותר בפרטיות ראוי לנו להודות על כך שזכינו לאור נפלא שכזה, ללמוד את תורתו ולהיות מהמקושרים ודבקים בו.

כי "באמת בכל יום עושה השם יתברך עם כל אחד ואחד חסדים חדשים בבחינת חדשים לבקרים וכו'". בחינת חסדי ה' כי לא תמנו וכו' וכמוכן למשכיל מפרוש רש"י שם שפרש שם שהחסדים מתחדשים בכל בוקר. ובנדאי צריכין בכל יום להודות עליהם. שזה עקר שעשוע עולם הבא שצריכין להמשיך על עצמו בכל יום ויום, כי לכה נוצרנו להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך בכל יום ובכל עת וכו', וכפי מה שהאדם עוסק בה בחייו להודות ולהלל לשמו יתברך תמיד בן יזכה לעולם הבא לעסק בזה בהודאה והלל שזה עקר שעשוע עולם הבא ומכל שכן בימי חנכה שנקבעו רק על זה להודות ולהלל לשמו הגדול שהוא בחינת שעשוע עולם הבא. כמו שגלה לנו אדוננו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה נוראות קדשת חנכה כמו שכתוב בסימן ב' בלקוטי תניינא, ובפרט שבכל שנה בנדאי נעשים כמה נסים וישועות ונפלאות. כמה שיודעים מהם. והרבה נסים שנעשים באתכסיא. כי אין בעל הנס מכיר בנסו".

כמעשינו בתורות הקודמות, גם בחוברת זו השתדלנו להביא לפניכם חוברת מהודרת ומאירת עיניים, מעושרת בכמה וכמה הוספות וחיידושים.

בהדפסה זו הבאנו את התורה במהדורת צורת הדף במהדורת תקפ"א כצורתה הכמעט מקורית, עם פיסוקו המיוחד של מוהרנ"ת, אליה הוספנו גם את המהדורה האהובה על ציבור הלומדים, עם האותיות הגדולות ומאירות העיניים, יחד עם השוליים הרחבים לכתיבת חיידושים והערות. גם במהדורה זו אנו מנסים בפעם הראשונה להביא את התורה בפיסוקו המיוחד של מוהרנ"ת (ונשמח לקבל את תגובתכם החשובה לשינוי זה), כמו כן יש את המהדורה בהוצאת 'פסוק לי פסוקך' המועילה לשינון זיכרון ועיון.

עליהם חונים – ליקוטי תפילות, ליקוטי הלכות - הלכות כלאי בהמה ה"ד (שאר הליקוטי הלכות יודפסו בחוברת נפרדת) וכן ליקוט שיחות וקטעים שונים מספרי רבינו השייכים לתורות אלו. כמו כן, הוספנו את החיבור המיוחד 'קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש' באדיבות מכון מסילות.

אנו מקווים שחוברת זו תועיל לכלל הלומדים ותסייע בהפצת ולימוד תורת הנחל נובע בכל העולם, עדי נזכה להבטחה בגאולה השלימה 'אז תמלא הארץ דעה את ה' במים לים מכסים'.

מערכת לטייל בתורתו

ליקוטי מזרחי

תורה ב' תנינא
ימי חנוכה

באותיות גדולות ומאירות עיניים
בפיסוקו המיוחד של מוהרנ"ת במהדורת תקפ"א
עם שוליים רחבים לשאלות הערות וחידושים

לטייל
בתורתו
לפרד"ק המעלה והתבינת
הליקוטי מזרחי

וְהִנֵּה יֵשׁ לִי בְּעֵינַי זֶה שִׁיחוֹת אֲרָכוֹת

לְחִזְקָה וּלְזִרְזוּ לֵיכֹךְ עִם הַתּוֹרָה הַזֹּאת

לְהִתְקַרֵּב לָהּ יִתְפַּרֵּךְ בְּכָל עֵת

עַל יְדֵי בְּחִינַת תּוֹרָה וְהוֹדָאָה

שֶׁהוּא בְּחִינַת חֲנוּכָה

בְּחִינַת הַלְכוּת

שֶׁעַל יְדֵי זֶה כּוֹמֵר הָאָמֵר בְּרַבּוּעַ הַדְּבִיר...
אֲשֶׁרֵי אֲזַיְנוּ שְׂזַכֵּינוּ לְשִׁמּוֹעַ נוֹרָאוֹת כְּאֵלֶּה,

אֵלֶּה בְּיַמֵּינוּ מִלֵּא שִׁירָה כִּיִּם זְכוּ...
(עלִים לְתַרְוּפָה מִכְתָּב ב)

אֵלֶּה בְּיַמֵּינוּ מִלֵּא שִׁירָה כִּיִּם זְכוּ...
(עלִים לְתַרְוּפָה מִכְתָּב ב)

(עלִים לְתַרְוּפָה מִכְתָּב ב)

תורה ב' תנינא

ימי חנוכה הם ימי הודאה . כמ"ש וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל וכו' . וימי הודאה זה בחינת שעשוע עולם הבא . כי זה עיקר שעשוע עולם הבא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך . ולהכיר אותו יתברך . שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך . כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר . סמוכין אליו ביותר . כי שאר כל הדברים . יתבטלו לעתיד כולם . בבחינת כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה . שלא ישאר לעתיד רק בחינת תודה והודאה . להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך . כמו שכתוב (ישעיה יא) כי מלאה הארץ

דעה את ה' כמים לים מכסים . שזה כל
שעשוע עולם הבא :

ובחינת תודה שהוא שעשוע עולם הבא .
זה בחינת הלכות . כי ההלכות
שזוכין ללמוד בפרט מי שזוכה לחדש בהם .
זה בחינת שעשוע עולם הבא . בבחינת כל
השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן
עולם הבא (גדה עג) . כי כשנתחדש הלכה נתחדש
שכל וידיעה . והדעת הוא עיקר שעשוע
עולם הבא כנ"ל .

וזה בחינת (ברכות נד ע"ב) ארבעה צריכין להודות .
דהיינו תודה . שהם מפורשין במזמור ק"ז
שסיים בסופם מי חכם וישמור אלה ויתבוננו
חסדי ה' . חסדי ה' . זה בחינת הלכות . כמו

שאמרו רבותינו ז"ל (כתובות צו) כל המונע תלמידו
 מלשמשו כאלו מונע ממנו חסד. שנאמר למם
 מרעהו חסד. ושימוש חכמים זה בחינת הלכות
 . שהם בחינת חסדי דוד שהלכה כמותו כמו
 שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין צג ע"ב) וה' עמו שהלכה
 כמותו. וזהו וה' עמו. היינו שסמוך וקרוב
 להשם יתברך. בחינת שעשוע עולם הבא.
 שהוא בחינת הלכות כנ"ל:

ובשביל זה מכונה התודה בשם הלכה. כי
 תודה מביאין כשיוצאין מצרה. כי
 כשנופלין לאיזהו צרה ח"ו. אזי עיקר הצרה
 בלב. כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר. כמו
 שכתוב (משלי יד) לב יודע מרת נפשו. כי הלב
 מבין. ועל כן הוא מרגיש הצרה ביותר. ואזי
 בשעת הצרה מתכנסים כל הדמים ועולים אל
 הלב. כמו כשיש צרה באיזהו מקום ח"ו. אזי
 מתכנסים כולם אל החכם שיש שם לקבל
 ממנו עצה. כמו כן נתקבצים כל הדמים ועולים

אל הלב לבקש עצה ותחבולה כנגד הצרה .
 ואזי הם שוטפים על הלב . ואז הלב בצרה
 ובדוחק גדול . כי לא די שהלב דואג בעצמו .
 כי הוא מרגיש הצרה יותר מכולם . אף גם
 הדמים שוטפין עליו ומצירין לו מאוד . ועל כן
 כשיש ח"ו צרה לאדם . הלב דופק בדפיקות
 גדולות . כי הוא מבקש לנענע מעצמו
 ולהשליכם מעליו . ועל כן הוא דופק בדפיקות
 גדולות בשעת הצרה ח"ו . ואחר כך כשיוצאין
 מהצרה . אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך
 כסדר בתוך שבילי הגוף . ועל כן התודה שהיא
 באה כשיוצאין מהצרה . היא מכונה בשם
 הלכה . על שם תהלוכות הדמים שהולכין
 כסדר כשיוצאין מהצרה כנ"ל:

ומזה באה הולדה בנקל . כי בשעה שאשה כורעת לילד ירכותיה מצטננות כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה יא ע"ב) ועל ידי זה נעשה ההולדה . כי הדמים עולין למעלה . ואזי נדחק המקום שם . ואזי הם דוחים את הולד לחוץ . ואחר כך חוזרים הדמים למקומם . שזה בחינת תודה הלכה . שהוא בחינת תהלוכות הדמים שחוזרים לילך כסדר כנ"ל . כי גם ההלכה היא בחינת הולדה . כי יש תמכי אורייתא . שנותנים ממון ללומדי תורה . ובתחילה הם מחסרים ממונם מעצמם . כי כשנותנים הממון להת"ח נחסר אצלם . שזה בחינת ירכותיה מצטננות . כי דמים תרתי משמע . אבל אחר כך על ידי ממונם שמהזיקין הת"ח ונולד הלכות שהם בחינת חסד אזי על ידי השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון:

וזה בחינת שעשוע עולם הבא . בבחינת (ישעיה ל)
 והיה אור הלבנה כאור החמה הנאמר לעתיד .
 כי הלבנה טבעה קר . בחינת חסרון וקרירות .
 ועתידה להתמלאות כאור החמה . בחינת
 מילוי החסרון . שזה בחינת הולדה . בחינת
 הלכות שהם בחינת שעשוע עולם הבא כנ"ל .

וזה בחינת (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ
 בהבראם . באברה"ם . היינו חסד . כי ההולדה
 על ידי בחינת הלכות . שהם בחינת חסד כנ"ל .

וזה בחינת (תהלים ק) מזמור לתודה הריעו לה'
 כל הארץ . לתודה אותיות תולדה .
 הריעו לה' כל הארץ ראשי תיבות הלכה .
 כמובא . כי ההלכות בחינת תודה הם בחינת

תולדה כנ"ל:

וזה שאמרו רבותינו ז"ל (סוטה י) אסא חלה את
 רגליו על שעשה אנגריא בתלמידי
 חכמים . כי על ידי שעשה אנגריא בתלמידי

שאלות הערות וביאורים

חכמים וביטל אותם מן ההלכות . על ידי זה חלה את רגליו . כי ההלכות הם בחינת תיקון וקיום הרגלין . כי ההלכות הם בחינת תהלוכות הדמים שחוזרין והולכין כסדר כנ"ל . ואסא שפגם בזה וביטל את התלמידי חכמים מן ההלכות . על כן חלה את רגליו:

וכשזוכין לבחינת תודה הלכה . על ידי זה נתגלה אור האמת ומאיר בהדיבור . כי מתחילה כשהדמים שוטפין על הלב הוא בחינת פגם האמת . בבחינת (משלי כט) אנשי דמים ישנאו תם . אבל אחר כך כשיוצאין מהצרה שזה בחינת תודה הלכה . אזי מאיר האמת בבחינת (מיכה ז') תתן אמת ליעקב חסד לאברהם . חסד לאברהם היינו הלכות כנ"ל . על ידי זה מאיר האמת ומשלים הדיבור .

כי עיקר שלימות הדיבור על ידי אמת . כי
 קושטא קאי וכו' (שבת קד) . ואפילו שקר אין לו
 קיום רק על ידי אמת [כמו שפרש רש"י (במדבר
 י) על פסוק וגם זבת חלב ודבש וכו'] נמצא
 שעיקר קיום ושלימות הדיבור הוא על ידי
 האמת . שהוא מאיר בהדיבור . על ידי שלושה
 שמות . בבחינת (תהלים ג) אל אלקים ה' דבר .
 כי אלו שלושה שמות הם מקור האמת . ועל
 ידם מאיר האמת בהדיבור . דהיינו בריבוע
 הדיבור . היינו בחינת ארבעה חלקי הדיבור .

כי יש רבוע הדיבור . ועל כן כשהיו ישראל
 בגלות והיה הדיבור בגלות . נאמר במשה (שמות
 ד) לא איש דברים אנכי גם מתמול גם
 משלשום גם מאז דברך וכו' . זה בחינת
 רבוע הדיבור . ארבעה חלקי הדיבור .

כי יש דיבור של צדקה . בבחינת (ישעיה ס"ג) מדבר
 בצדקה . שזהו בחינת היתרון שיש לאדם על

החי שהוא הדיבור . שהוא גדר האדם . והוא
 בחינת צדקה . שהוא גומל חסד עם הבריות .
 שזה גדר האדם שדרכו לגמול חסד . מה שאין
 כן החי . וז"ש נעשה אדם וכתוב ושם האיש
 אשר עשיתי עמו היום וכו' מה התם צדקה
 אף כאן צדקה (הקדמת הזוהר דף יג ע"ב) . שעל ידי צדקה
 נקרא אדם . כי הצדקה שמשם הדיבור הוא
 גדר האדם כנ"ל . וזה בחינת לא איש דברים
 אנכי . היינו הדיבור של צדקה . בחינת (תהלים
 קיב) טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו . דהיינו
 גמילות חסד וצדקה:

ויש דיבור של תשובה . בחינת (הושע יד) קחו עמכם
 דברים ושובו אל ה' . וזה בחינת גם מתמול .
 בחינת דיבור של תשובה כמו שכתוב (תהלים צ)
 ותאמר שובו בני אדם כי אלף שנים בעיניך
 כיום אתמול:

ויש דיבור של עשירות . דהיינו עשירים
 קרובים למלכות . שהם בחינת שלשת

השריגים ודרשו רבותינו ז"ל (חולין צב) שלשה שרי
גאים דהיינו עשירים קרובים למלכות (כשפרש"י שם)
שיש להם בחינת דיבור . בבחינת חן שפתיו
רעהו מלך (משלי כב) היינו הדיבור של קרובים
למלכות . וזה בחינת גם משלשם . בחינת
שלשת השריגים הנ"ל . היינו הדיבור של
עשירים קרובים למלכות:

ויש דיבור של מלכות . בחינת מלכות פה .
וזה בחינת גם מאז דברך . בחינת נכון כסאך
מאז (תהלים צג):

והאמת מאיר ברבוע הדיבור הנ"ל . על ידי
שלושה שמות הנ"ל . שהם אל
אלקים ה' . שהם בחינת תפלה . ותורה .
ושידוכים וזווגים:

אל זה בחינת תפלה . כי אל על שם הכח .
שהוא תקיף ובעל היכולת . ועל ידי התפלה
נקראין ישראל בשם אל . בבחינת (מגילה יח) מנין

שאלות הערות וביאורים

שקראו הקדוש ברוך הוא ליעקב אל שנאמר ויקרא לו אל וכו'. כי על ידי התפלה כביכול אנו לוקחין לעצמינו הכח ממנו יתברך. כי אנו מבטלין גזרותיו. נמצא שיש לנו הכח. ועל כן נקראין ישראל אל על ידי התפלה על שם הכח כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ירושלמי תענית) לא איש אל ויכזב לא איש הוא שעשה דברי אל ככזב. כי על ידי התפלה מבטלין גזרותיו יתברך. ואזי ישראל נקראין אל. ומשם מאיר הדיבור בבחינת וגבורתך ידברו (תהלים קמה) • דהיינו על ידי הכח וגבורה. שזה בחינת אל על שם הכח. מאיר הדיבור על ידי האמת. כי התפילה היא רק על ידי אמת. כמו שכתוב (שם) קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראוהו באמת:

אלקים זה בחינת תורה כמו שכתוב (שמות ד) ואתה תהיה לו לאלקים ותרגומו לרב. וזהו הוא יהיה לך לפה. שבחינת אלקים בחינת תורה הוא מאיר לפה. דהיינו להדיבור. כי

הרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו • שזה
 בחינת (ירמיה טו) אם תוציא יקר מזולל כפי תהיה •
 והוא בחינת אמת • בבחינת (מלאכי ב) תורת אמת
 היתה בפיהו:

ה' זה בחינת שידוכים • בבחינת מה' יצא
 הדבר (בראשית כד) • בחינת (משלי יט) ומה' אשה
 משכלת והוא בחינת אמת • בבחינת (בראשית שם)
 אשר הנחני בדרך אמת • ועל ידי זה נשלם
 הדיבור • כי עשרה קבין שיחה ירדו לעולם
 תשעה נטלו נשים ואחד כל העולם כולו (כשרז"ל)
 קידושין מט) • וכל זמן שאין התקשרות אין להדיבור
 שלימות • אבל כשנתקשרין • נתחברים
 ונשלמים חלקי הדיבור •

נמצא שעל ידי שלושה שמות הנ"ל • שהם
 אל אלקים ה' • שהם בחינת תפלה תורה
 שידוכים • נשלם הדיבור על ידי האמת • היינו
 רבוע הדיבור שנשלם על ידי האמת כנ"ל:

ושלימות הדיבור . הוא בחינת לשון
 הקודש . כי כל לשונות העמים הם
 חסרים ואין להם שלימות כי נקראין לשון
 עלגים . ואין שלימות רק ללשון הקודש . ולשון
 הקודש הוא מקושר לשבת . בבחינת ודבר
 דבר שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של
 חול (שבת קיג) בבחינת כה תברכו בלשון הקודש
 (סוטה לח) שבלשון הקודש נכלל ברכה וקדושה .
 כי הלשון הקודש מקושר לשבת . שנאמר בו
 ברכה וקדושה . כמו שכתוב (בראש' ב) ויברך
 ויקדש וכו' . ועל כן על ידי שלשון הקודש
 מקושר לשבת . על כן על ידי שלימות הדיבור
 שהוא בחינת לשון הקודש . על ידי זה ממשיכין
 השמחה של שבת לששת ימי החול .

כי ימי החול הם בחינת עצבות . ואפילו המצות
 שעושין בימי החול הם בבחינת עצבות .

כי מט"ט שולטנותיה בימי החול (ת"ז תי' י"ח ד' לד
 ע"א) • ומט"ט הוא בחינת עבד בחינת עצבות •
 אבל שבת הוא בחינת בן • ואז נייחא לעילאין
 ותתאין • ונתעורר שמחה • ואזי נתרוממין
 ונתעלין כל המצות של ששת ימי החול מן
 העצבות • ונמשך עליהם מנוחה ושמחה •
 בבחינת (בראשית ה) ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר
 זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו • היינו
 בחינת שבת • שהיא בחינת בן • בחינת נח •
 נייחא דעילאין ותתאין • שהוא מנחם ומשמח
 הכל מן העצבות • בחינת זה ינחמנו וכו' •

וכשזוכין לבחינת לשון הקודש שהוא מקושר
 לשבת • אזי ממשיכין על ידו את הקדושה
 והשמחה של שבת לששת ימי החול • כי
 מחמת שהלשון הקודש מקושר לשבת • על
 כן נמשך על ידו השמחה של שבת לששת
 ימי החול • וזה אל אלקים י"י דבר
 (עם התיבות) מספר שמחה כי על ידי

שלימות הדיבור שהוא לשון הקודש נמשך
שמחה כנ"ל:

ועל ידי זה שממשיכין קדושה של שבת
לששת ימי החול . על ידי זה
נתגלה האחדות הפשוט יתברך .

כי בששת ימי החול הם פעולות משתנות .
שבכל יום נברא פעולה משונה . וזה כנגד
השכל האנושי להבין זאת בשכל האנושי .
שפעולות משתנות יהיו נמשכין מאחד הפשוט
יתברך ויתעלה . כי בשכל האנושי אי אפשר
להבין זאת . רק על ידי שבת שאנו זוכין שנתן
לנו השם יתברך מתנה גדולה . כמו שאמרו
רבותינו ז"ל (שבת י" ע"ב) מתנה טובה יש לי בבית
גנזי ושבת שמה . על ידי זה נתגלה אחדות

הפשוט . כי שבת מורה על אמונת היחוד .
שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות
נמשכין מאחד הפשוט יתברך . שברא כולם
בששת ימי החול ושבת בשבת . נמצא שעל
ידי שבת נתגלה אחדות הפשוט יתברך .

והתגלות אחדות הפשוט . זאת הבחינה יקרה
מאד אפילו אצלו יתברך . כמו שמצינו יחיד
ורבים הלכה כרבים . כי מחמת שהם רבים .
שכל אחד יש לו דיעה משונה . בחינת פעולות
משתנות . וכשהם מסכימים יחד לדעת אחד .
נמצא בחינת פעולות משתנות נעשה בחינת
אחדות הפשוט . שזה יקר מאד בעיניו יתברך .
ועל כן הלכה כמותם . וגם כדי שלא להרבות
מחלוקת בישראל . כי אם לא כן כל יחיד ויחיד
יאמר כדעתו . ואין לדבר סוף . ויתרבו מחלוקת
בישראל . שאין זה רצונו יתברך . כי רצונו רק
בבחינת אחדות הפשוט . כי כשנתגלה בחינת
אחדות הפשוט למטה . גם למעלה נתגלה

שאלות הערות וביאורים

אחדות הפשוט יתברך . בבחינת אתה אחד
 ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ .
 שעל ידי אחדות שנתגלה בישראל למטה .
 נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה :

וזה בחינת מעשה דרבי אליעזר הגדול בתנור
 של עכנאי (ב"מ נ"ט) . כי רבי אליעזר הלכה
 כמותו בכל מקום . והיה רוצה להראות שזכה
 לשלימות הדיבור . דהיינו שלימות ריבוע
 הדיבור . שזוכין לזה על ידי הלכות כנ"ל . ועל
 כן אמר חרוב יוכיח . אמת המים יוכיח . כותלי
 בית המדרש יוכיחו . בת קול יוכיח . כי אלו
 ארבעה דברים . הם בחינת רבוע הדיבור .
 דהיינו ארבעה חלקי הדיבור הנ"ל .

כי הצדיקים הם גיבורי כח עושי דברו כמובא
 בזוהר הקדוש (לך לך ד' צ) שהם עושים ומנהיגים

עם הדיבור כרצונם . ועל כן רצה רבי אליעזר
להראות שיש לו שלימות רבועי הדיבור . ועל
כן יכול לעשות עם הדיבור כרצונו . דהיינו
לשנות הטבע כרצונו על ידי שלימות דיבורו .
והראה זאת בארבעה דברים . שהם בחינת
רבוע הדיבור:

חרוב יוכיח . זה בחינת הדיבור של צדקה .
כי חרוב הוא בחינת צדקה . כי
חרוב נוטעין אותו רק לדורות . כמו שאמרו
בגמרא (תענית כג) **אנא עלמא בחרובא אישתכח כי
היכי דשתלי לי אבהתי אנא נמי שתלי לבנאי .**
נמצא שהחרוב הוא רק לדורות כמו הצדקה
שהיא לדורות כמו שאמר רבי חייא (שבת קנא ע"ב)
**כי אתא עניא אקדים ליה רפתא כי היכי
דלקדמו לבניך וכו' גלגל הוא שחוזר בעולם:**
אמת המים . זה בחינת תשובה . בבחינת
שפכי כמים לבך נוכח פני ה': (איכה ב)

שאלות הערות וביאורים

כותלי בית המדרש זה בחינת עשירים .
 שהם כתל שהכל פונין בו . כי
 אוהבי עשיר רבים (משלי יד) והכל פונין אל
 העשירים . וזהו כותלי בית המדרש . בחינת
 (תהלים לד) דורשי ה' לא יחסרו כל טוב . דהיינו
 הצדיקים דורשי ה' . שכל טוב נמשך מהם .
 אך צדיקים מהני זכותיהו אעלמא אדידהו לא
 (חולין פו) . כי הצדיקים בעצמן אין להם כלום . רק
 ממשיכין כל טוב אל העולם . כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל על רבי חנינא בן דוסא (שם) כל
 העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו
 בקב חרובין וכו' . ועל כן העשירים נקראין
 כותלי בית המדרש . שהם כתל שהכל פונין
 אליו על ידי עשירותם . וכל טוב שיש להם
 נמשך להם מבחינת בית המדרש . היינו בחינת
 דורשי ה' לא יחסרו כל טוב . שמהם נמשך כל
 ההשפעות כנ"ל:

בת קול זה בחינת מלכות . כי הקול יוצא
משית עיזקאין דקנה . בחינת מלכות . בחינת
(מלכים א י) שש מעלות לכסא .

נמצא שהראה רבי אליעזר בארבעה דברים
אלו שיש לו שלימות רבוע הדיבור . דהיינו
בחינת ארבעה חלקי הדיבור הנ"ל . אבל אף
על פי כן לא השגיחו על זה . כי יחיד ורבים
הלכה כרבים . כי זה יקר בעיני השם יתברך .
שזה בחינת התגלות אחדות הפשוט מבחינת
פעולות משתנות כנ"ל . שזה בחינת שבת
כנ"ל . וזהו שאמר הקדוש ברוך הוא נצחוני
בני . היינו שבחינת בן שלהם נצח . כי זה
שרבים מסכימים לדעת אחד זה בחינת שבת .
בחינת בן כנ"ל:

וזה בחינת (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה . היינו
להמשיך שמחה לבחינת עבד . בחינת מט"ט .
בחינת ששת ימי החול כנ"ל . וזהו דעו כי ה'

הוא אלקים • בחינת אחדות הפשוט • שכל
 השינוים הם אחד • שזה נתגלה על ידי שנמשך
 השמחה של שבת לששת ימי החול • שהם
 בחינת עבד כנ"ל:

וזה בחינת חנוכה • כי ימי חנוכה

הם ימי

הודאה • שהוא בחינת שעשוע עולם הבא •
 בחינת הלכות • שעל ידי זה זוכין לשלימות
 הדיבור • על ידי התגלות האמת כנ"ל • וזהו
 בחינת השמן של נר חנוכה • בבחינת (דברים לג)
 תומיך ואוריך לאיש חסידיך • שעל ידי
 החסדים • דהיינו בחינת הלכות • נתגלה אור
 האמת • בחינת תומיך ואוריך • וזה בחינת
 השמן • שהוא בחינת אור האמת • בחינת (תהלים
 מג) שלח אורך ואמתך • וצריך ליתנו סמוך
 לפתח • בחינת פתחי פיך (מיכה ז) • היינו הדיבור •

כי האמת מאיר בהדיבור כנ"ל . בבחינת (תהלים)
 פתח דבריך יאיר . ואזי נמשך השמחה של
 שבת לששת ימי החול על ידי לשון הקודש
 שהוא שלימות הדיבור . וזה בחינת חנוכה .
 חנוכה . בחינת שבת ניחא . שבו מקושר
 לשון הקודש . שהוא בחינת כה תברכו בלשון
 הקודש כנ"ל . והשמחה של שבת מאיר
 לששת ימי החול . שהם גם כן בחינת חנוכה
 בחינת חנוך מט"ט עבד ששולטנותיה בימי
 החול . בבחינת זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון
 דינו . בחינת שמחה של שבת שנמשך לששת
 ימי החול כנ"ל :

וזה ויהי מקץ שנתיים ימים . מקץ . היינו סוף
 . בחינת הלכות שהם שעשוע עולם הבא
 שהוא בסוף . וזהו שנתיים ימים . כמאמר
 רבותינו ז"ל (חגיגה ה ע"ב) על האי בר בי רב דחד

שאלות הערות וביאורים

יומא שהיה מצטער עד שדרש לו ר' יוחנן
ואותי יום יום ידרושון שיום אחד בשנה חשוב
שנה . וזהו שנתיים ימים . בחינת הימים
שנחשבין לשנים על ידי לימוד הלכות בחינת
יום יום ידרושון . כנ"ל: (וגמר פירוש הפסוק
על פי התורה הנ"ל לא זכינו לשמוע):

ובשעת שהלב בצרה גם הריאה בצרה . כי
הריאה היא קיום הגוף . כי הריאה
מקיימת הליחה לבנה . וממשכת הלחלוחית
להגוף . כי הגוף יש לו תנועות שהם מייבשין
הגוף . כי התנועות מייבשין . ועל כן עיקר
הקיום על ידי הריאה שממשכת לחלוחית .
וכשהלב בצרה שאז הדמים עולין ושומטפין על
הלב . ואזי הלב דופק בדפיקות גדולות . אזי
הריאה מנשבת נשיבות גדולות . ואזי נתייבש
הריאה ועל ידי זה נתייבש הגוף ח"ו . ושמן

הוא רפואה להריאה . כמו שאומרין העולם .
 כי השמן מלחלה . היינו בחינת השמן הנ"ל .
 שהוא בחינת תיקון הצרה כנ"ל .

ובתחילה כשהצדיק בצער ובצרה . כמה וכמה
 נשמות שבעולם הזה ועולם הבא מקוננין
 ומתאבלין על צערו . וגם השכינה מקוננת . כי
 אפי' על דמים של רשעים השכינה מקוננת .
 קל וחומר על דמן של צדיקים כמו שאמרו
 רבותינו ז"ל (סנהדרין מו) אבל כשזוכה לרפואה . אזי
 מתנחמין כולם ונמשך שמחה לכולם . בבחינת
 (ישעי' נו) וארפאהו ואשלם ניחומים לו ולאבליו .
 שעל ידי רפואתו נמשך נחמה לכל האבלים
 הנ"ל . היינו שמחה כנ"ל:

ודע שמזמור לתודה הוא מסוגל למקשה
 לילד . דהיינו לומר אותו . כי **מזמור**

לתודה ראשי תיבות **מל** . בחינת **ע'** קלין
 של היולדת שצועקת קודם הלידה כמובא .
 ויש במזמור זה **קס"ח** אותיות . **קס"ח**
 הוא **חסד** בא"ת ב"ש . שעל ידי החסד
 בחינת הלכות ההולדה בנקל כנ"ל . ויש **מ"ג**
 תיבות בזה המזמור . כי קישוי לילד הוא . על
 ידי שיש קליפה שהיא אומרת גזורו **גם** לי גם
 לך לא וכו' (מלכים א ג) כי אינו רוצה שיצא לאויר
 העולם . וכנגד זה יש **מ"ג** תיבות בזה
 המזמור . כנגד בחינת **ג"ם** הנ"ל . כי המזמור
 הזה הוא סגולה למקשה לילד כנ"ל :

בְּאוֹתוֹ הַחֲנֻכָּה אָמַר הַתּוֹרָה
הַמִּתְחַלֶּת 'יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הַזִּדְאָה'
וְאִזְ צִוָּה לְזַמֵּר עַל הַשְּׂלֵחַן
"נְשִׂיר הַמִּוִּעֵלוֹת לְדָוִד לִוְלֵי ה' נִשְׁתַּחֲוֶה לָנוּ"
וְזַמְרוּ לִפְנֵינוּ זֶה הַמִּזְמוֹר בְּלֵיל שַׁבָּת
כַּמִּוִּה פְּעָמַיִם אִין מוֹסְפֵר

(חיי מוהר"ן קכד)

ליקוטי מזהר"ן

תורה ב' תנינא
ימי חנוכה

בצורת הדף
בפיסוקו המיוחד של מזהרנ"ת במהדורת תקפ"א

לטייל
בתורתו
לפרד"ק המעלה והתבינת
הליקוטי מזהר"ן

מִזְמוֹר לְתוֹדָה

הֲרִיעוּ לַיהוָה כָּל הָאָרֶץ:

עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה

בָּאוּ לִפְנֵי בְרִנָּה:

דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים

הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצֵאן מִדְּעִיתוֹ:

בָּאוּ שִׁעְרֵי בְּתוֹדָה חֲצֵרוֹתָיו בְּתִהְלָה

הוֹדוּ לוֹ בְּרִכּוֹ שִׂמְחוּ:

כִּי טוֹב ה' לְעוֹלָם חַסְדּוֹ

וְעַד דּוֹר וָדוֹר אֲמִינֵתוֹ:

(תהילים ק)

להודות ולהלל לשמו הגדול ית'. ולהכיר אותו ית'. שע"ז סמוכים וקרובים אליו ית'. כי כל מה שיודעין ומכירין אותו ית' ביותר. סמוכין אליו ביותר. כי שאר כל הדברים. יתבטלו לעתיד כולם. בבחי' כל הקרבנות בטלין חוץ מקרבן תודה. שלא ישאר לעתיד רק בחי' תודה ותודאה. להודות ולהלל ולדעת אותו ית'. כמ"ש (ישעיה יא) כי מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים. שזה כל שעשוע עוה"ב:

ב ובחי' תודה שהוא שעשוע עוה"ב. זה בחי' הלכות. כי ההלכות שזוכין ללמוד בפרט מי שזוכה לחדש בהם. זה בחי' שעשוע עוה"ב. בבחי' כל השונה הלכות בכל יום מובטח לו שהוא בן עולם הבא (גדה עג). כי כשנתחדש הלכה נתחדש שכל וידיעה. והדעת הוא עיקר שעשוע עוה"ב כנ"ל. וזה בחי' (ברכות נד ע"ב) ד' צריכין להודות. דהיינו תודה. שהם מפורשין במזמור ק"ו שסיים בסופם מי חכם וישמור אלה ויתבוננו חסדי ה'. חסדי ה'. זה בחי' הלכות. כשרז"ל (כתובות צו) כל המונע תלמידו מלשמשו כאלו מונע ממנו חסד. שנאמר למס מרעהו חסד. ושימוש חכמים זה בחי' הלכות. שהם בחי' חסדי דוד שהלכה כמותו כשארז"ל (סנהדרין צג ע"ב) וה' עמו שהלכה כמותו. וזהו וה' עמו. היינו שסמוך וקרוב להשי". בחי' שעשוע עוה"ב. שהוא בחי' הלכות כנ"ל:

ובשביל זה מכונה התודה בשם הלכה. כי תודה מביאין כשיוצאין מצרה. כי כשנפלין לאיזהו צרה ח"ו. אזי עיקר הצרה בלב. כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר. כ"ש (משלי יד) לב יודע מרת נפשו. כי הלב מבין. וע"כ הוא מרגיש הצרה ביותר. ואזי בשעת הצרה מתכנסים כל הדמים ועולים אל הלב. כמו כשיש צרה באיזהו מקום ח"ו. אזי מתכנסים כולם אל החכם שיש שם לקבל ממנו עצה. כמו כן נתקבצים כל הדמים ועולים אל הלב לבקש עצה ותחבולה כנגד הצרה. ואזי הם שוטפים על הלב. ואז הלב בצרה ובדוחק גדול. כי לא די שהלב דואג בעצמו. כי הוא מרגיש הצרה יותר מכולם. אף גם הדמים שוטפין עליו ומצירין לו מאוד. וע"כ כשיש ח"ו צרה לאדם. הלב דופק בדפיקות גדולות. כי הוא מבקש לנענע מעצמו ולהשליכם מעליו. וע"כ הוא דופק בדפיקות גדולות בשעת הצרה ח"ו. ואח"כ כשיוצאין מהצרה. אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך כסדר בתוך שבילי הגוף. וע"כ התודה שהיא באה כשיוצאין מהצרה. היא מכונה בשם הלכה. ע"ש תהלוכות הדמים שהולכין כסדר כשיוצאין מהצרה כנ"ל:

ג ומזה באה הולדה בנקל. כי בשעה שאשה כורעת לילד ירבותיה מצטננות כשארז"ל (סוטה יא ע"ב) ועי"ז נעשה ההולדה. כי הדמים עולין למעלה. ואזי

המקומות הם אצלו ית'. כי הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו כנ"ל. כי אעפ"י שאנו מוצאים מקומות שהי' בהם השראת השכינה כגון בבית המקדש. אין הכוונה ח"ו שנתצמצם שם אלקותו ית' ח"ו. כמו שאמר שלמה (מלכים א ח) הנה השמים ושמי השמים לא יכלכלוך אף כי הבית הזה וכו'. רק מחמת שהיה שם דברים נאים. כי בביהמ"ק היה ציורא דעובדא דבראשית. וציורא דג"ע. ע"כ המשיך לשם קדושתו ית'. אבל הוא ית' אין העולם מקומו. רק הוא מקומו של עולם וע"כ הוא ית' יכול לעשות ר"ה. שהוא יום הדין. כי הוא מקיים אל תדין את חבריך עד שתגיע למקומו כי הוא מקומו של עולם כנ"ל: וזה בחי' (תהלים צג) לביתך נאווה קודש ה' לאורך ימים. היינו שהשי" המשיך רק קדושתו לבית המקדש. מחמת שהיה שם דברים נאים. אבל הוא ית' בעצמו אין העולם מקומו. רק הוא מקומו של עולם. וע"כ ה' לאורך ימים. היינו שהוא ית' יכול לעשות ר"ה. שהוא יומא אריכתא כנ"ל. ומי שאוחז בבחי' כסא הכבוד. בבחי' שרשי הנשמות. הוא ג"כ בחי' מקומו של עולם. בבחי' (שמואל א ב) וכסא כבוד ינחילם כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל. דהיינו ע"י בחי' כסא כבוד שרשי הנשמות. עי"ז הוא מקומו של עולם. בחי' וישת עליהם תבל. וע"כ הוא יכול לעשות ר"ה כנ"ל:

וזה פי' תקעו בחודש שופר. תקעו זה בחי' הממשלה הנ"ל. בחי' ותקעתיו יתד במקום נאמן כנ"ל. בחודש זה בחי' התחדשות המוחין שבשלוש רגלים. בבחי' (תהלים קד) עשה ירח למועדים. שכל המועדים והרגלים הם ע"י חידוש הירח. שופר. זה בחי' הלב שניזון משופרא דשופרא. גם שופר הוא בחי' יראה. בבחי' (עמוס ג) היתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו. גם שופר הוא בחי' נבואה. בבחי' (ישעיה נח) הרם כשופר קולך. גם שופר הוא בחי' תפלה. בבחי' (תהלים קיח) מן המיצר קראתי יה וכו'. וזה בחי' מיצר השופר ומרחב השופר. גם הוא בחי' שיח השדה שחוזרין כחם לתוך התפילה. בבחי' ויצא יצחק לשוח בשדה כנ"ל. וזה בחי' שופר. בבחי' (יהושע ו) כמשוך בקרן ה'יובל'. ר"ת ויצא יצחק לשוח בשדה כנ"ל. וע"י כל הבחי' אלו בכסה ליום חגיגנו. היינו ר"ה. כי עי"ז יכולין לעשות ר"ה כנ"ל:

בענין הנבואה הנ"ל יש קשיא. כי המלאך המשפיע הנבואה דהיינו בחי' המלאך הגואל וכו' כנ"ל. הוא למטה מבחי' מקום הנבואה. כי המלאך הנ"ל הוא בחי' השכינה כמובא. והיא בבחי' למטה מנצח והוד שמשם הנבואה. אך יש בזה דברים בגו. דהיינו כשהיא עולה למעלה מהם אזי היא דייקא משפיע נבואה. ואין לנו עתה עסק בזה:

ב א ימי חנוכה הם ימי הודאה. כמ"ש וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו להודות ולהלל וכו'. וימי הודאה זה בחי' שעשוע עוה"ב. כי זה עיקר שעשוע עוה"ב

נדחק המקום שם - ואזי הם דוחים את הולד לחוץ - ואח"כ חוזרים הדמים למקומם - שזה בחי' תודה הלכה - שהוא בחי' תהלוכות הדמים שחוזרים לילך כסדר כנ"ל - כי גם ההלכה היא בחי' הולדה - כי יש תמכי אורייתא - שנותנים ממון ללומדי תורה - ובתחילה הם מחסרים ממונם מעצמם - כי כשנותנים הממון להת"ח נחסר אצלם - שזה בחי' ירכותיה מצטננות - כי דמים תרתי משמע - אבל אח"כ ע"י ממונם שמחזיקין הת"ח ונולד הלכות שהם בחי' חסד אזי ע"י השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון; וזה בחי' שעשוע עוה"ב - בבחי' (ישעיה ל) והיה אור הלבנה כאור החמה הנאמר לעתיד - כי הלבנה טבעה קר - בחי' חסרון וקרירות - ועתידה להתמלאות כאור החמה - בחי' מילוי החסרון - שזה בחי' הולדה - בחי' הלכות שהם בחי' שעשוע עוה"ב כנ"ל - וזה בחי' (בראשית ב) אלה תולדות השמים והארץ בהבראם - באברה"ם - היינו חסד - כי ההולדה ע"י בחי' הלכות - שהם בחי' חסד כנ"ל - וזה בחי' (תהלים ק) מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ - לתודה אותיות תולדה - הריעו לה' כל הארץ ר"ת הלכה - כמובא - כי ההלכות בחי' תודה הם בחי' תולדה כנ"ל:

וזה שאמרו רז"ל (סופה יוד) אסא חלה את רגליו על שעשה אנגריא בתלמידי חכמים - כי ע"י שעשה אנגריא בת"ח וביטל אותם מן ההלכות - עי"ז חלה את רגליו - כי ההלכות הם בחי' תיקון וקיום הרגלין - כי ההלכות הם בחי' תהלוכות הדמים שחוזרין והולכין כסדר כנ"ל - ואסא שפגם בזה וביטל את הת"ח מן ההלכות - ע"כ חלה את רגליו:

ד **ובשזובין** לבחי' תודה הלכה - עי"ז נתגלה אור האמת ומאיר בהדיבור - כי מתחילה כשהדמים שוטפין על הלב הוא בחי' פגם האמת - בבחי' (משלי כט) אנשי דמים ישנאו תם - אבל אח"כ כשיוצאין מהצרה שזה בחי' תודה הלכה - אזי מאיר האמת בבחי' (מכה ז) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם - חסד לאברהם היינו הלכות כנ"ל - עי"ז מאיר האמת ומשלים הדיבור - כי עיקר שלימות הדיבור ע"י אמת - כי קושטא קאי וכו' (שבת קד) - ואפי' שקר אין לו קיום רק ע"י אמת [כמו שפרש"י (במדבר י) על פסוק וגם זבת חלב ודבש וכו'] נמצא שעיקר קיום ושלימות הדיבור הוא ע"י האמת - שהוא מאיר בהדיבור - ע"י ג' שמות - בבחי' (תהלים ג) **אל אלקים ה' דבר** - כי אלו ג' שמות הם מקור האמת - ועל ידם מאיר האמת בהדיבור - דהיינו רביוע הדיבור - היינו בחי' ארבעה חלקי הדיבור - **כי יש רבוע הדיבור** - וע"כ כשהיו ישראל בגלות והיה הדיבור בגלות - נאמר במשה (שמות ד) **לא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשום גם מאז דברך וכו'** - זה בחי' רבוע הדיבור - ארבעה חלקי הדיבור - כי יש דיבור של צדקה - בבחי' (ישעיה ס"ג) מדבר בצדקה - שזהו בחי' היתרון שיש לאדם על החי שהוא הדיבור - שהוא גדר

האדם - והוא בחי' צדקה - שהוא גומל חסד עם הבריות - שזה גדר האדם שדרכו לגמול חסד - משא"כ החי - וז"ש נעשה אדם וכתוב ושם האיש אשר עשיתי עמו היום וכו' מה התם צדקה אף כאן צדקה (הקדמת הוהר"ף יג ע"ב) - שע"י צדקה נקרא אדם - כי הצדקה שמשם הדיבור הוא גדר האדם כנ"ל - וזה בחי' **לא איש דברים אנכי** - היינו הדיבור של צדקה - בחי' (תהלים קיב) טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו - דהיינו גמילות חסד וצדקה: **ויש דיבור של תשובה** - בחי' (הושע ד) קחו עמכם דברים ושובו אל ה' - וזה בחי' גם מתמול - בחי' דיבור של תשובה כ"ש (תהלים צ) ותאמר שובו בני אדם כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול: **ויש דיבור של עשירות** - דהיינו עשירים קרובים למלכות - שהם בחי' שלשת השריגים ודרז"ל (חולין צב) שלשה שרי גאים דהיינו עשירים קרובים למלכות (כשפרש"י שם) שיש להם בחי' דיבור - בבחי' חן שפתיו רעהו מלך (משלי כב) היינו הדיבור של קרובים למלכות - וזה בחי' גם משלשם - בחי' שלשת השריגים הנ"ל - היינו הדיבור של עשירים קרובים למלכות: **ויש דיבור של מלכות** - בחי' מלכות פה - וזה בחי' גם מאז דברך - בחי' נכון כסאך מאז (תהלים צ) והאמת מאיר ברבוע הדיבור הנ"ל - ע"י ג' שמות הנ"ל - שהם **אל אלקים ה'** - שהם בחי' תפלה - ותורה - ושדוכים וזווגים: **אל** זה בחי' תפלה - כי אל על שם הכח - שהוא תקיף ובעל היכולת - וע"י התפלה נקראין ישראל בשם אל - בבחי' (מגילה יח) מנין שקראו הקב"ה ליעקב אל שנאמר ויקרא לו אל וכו' - כי ע"י התפלה כביכול אנו לוקחין לעצמינו הכח ממנו ית' - כי אנו מבטלין גזרותיו - נמצא שיש לנו הכח - וע"כ נקראין ישראל אל ע"י התפלה על שם הכח כנ"ל - וכשרז"ל (ירושלמי תענית) **לא איש אל ויכזב לא איש הוא שעשה דברי אל כזוב** - כי ע"י התפלה מבטלין גזרותיו ית' - ואזי ישראל נקראין אל - ומשם מאיר הדיבור בבחי' וגבורתך ידברו (תהלים קמה) - דהיינו ע"י הכח וגבורה - שזה בחי' אל ע"ש הכח - מאיר הדיבור ע"י האמת - כי התפילה היא רק ע"י אמת - כ"ש (שם) קרוב ה' וכו' לכל אשר יקראוהו באמת: **אלקים** זה בחי' תורה כ"ש (שמות ד) ואתה תהיה לו לאלקים ותרגומו לרב - וזהו הוא יהיה לך לפה - שבחי' אלקים בחי' תור' הוא מאיר לפה - דהיינו להדיבור - כי הרב מורה דרך ישר לתלמידיו בתורתו - שזה בחי' (ירמיה טו) אם תוציא יקר מזולל כפי תהי' - והוא בחי' אמת - בבחי' (מלאכי ב) תורת אמת היתה בפיהו: **ה'** זה בחי' שדוכים - בבחי' מה' יצא הדבר (בראשית כד) - בחי' (משלי יט) ומה' אשה משכלת והוא בחי' אמת - בבחי' (בראשית שם) אשר הנחני בדרך אמת - ועי"ז נשלם הדיבור - כי עשרה קבין שיחה ירדו לעולם ט' נמלו נשים וא' כל העולם כולו (כשרז"ל קידושין מט) - וכל זמן שאין התקשרות אין להדיבור שלימות - אבל כשנתקשרין - נתחברים ונשלמים חלקי הדיבור - נמצא שע"י

ז

יה

יז

ויחיד יאמר כדעתו • ואין לדבר סוף • ויתרבו מחלוקת בישראל • שאין זה רצונו ית' • כי רצונו רק בבחי' אחדות הפשוט • כי כשנתגלה בחי' אחדות הפשוט למטה • גם למעלה נתגלה אחדות הפשוט ית' • בבחי' אתה אחד ושםך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ • שע"י אחדות שנתגלה בישראל למטה • נתגלה אחדותו הפשוט ית' למעלה:

וזה בחי' מעשה דר' אליעזר הגדול בתנור של עכנאי (כ"ט) • כי ר"א הלכ' כמותו בכל מקום • והי' רוצה להראות שזכה לשלימו' הדיבור • דהיינו שלימו' ריבוע הדיבור • שזוכין לזה ע"י הלכו' כנ"ל • וע"כ אמר חרוב יוכיח • אמת המים יוכיח • כותלי ביהמ"ד יוכיחו • בת קול יוכיח • כי אלו ארבעה דברים • הם בחי' רבוע הדיבור • דהיינו ארבעה חלקי הדיבור הנ"ל • כי הצדיקי' הם גיבורי כח עושי דברו כמובא בזה"ק (פ"ד ד' ז) • שהם עושים ומנהיגים עם הדיבור כרצונם • וע"כ רצה ר"א להראות שיש לו שלימות רבועי הדיבור • וע"כ יכול לעשות עם הדיבור כרצונו • דהיינו לשנות הטבע כרצונו ע"י שלימות דיבורו • והראה זאת בד' דברים • שהם בחי' רבוע הדיבור: **חרוב יוכיח** • זה בחי' הדיבור של צדקה • כי חרוב הוא בחי' צדקה • כי חרוב נוטעין אותו רק לדורות • כ"ש בגמ' (תענית כג) **אנא עלמא בחרובא אישתכח כי היכי דשתלי לי אבהתי אנא נמי שתלי לבנאי** • נמצא שהחרוב הוא רק לדורות כמו הצדקה שהיא לדורות כמו שאמר ר' חייא (שבת קנא ע"ב) **כי אתא עניא אקדים לי' רפתא כי היכי דלקדמו לבניך וכו'** • **גלגל הוא שחוזר בעולם:** **אמת המים** • זה בחי' תשובה • בבחי' (איכה ב) **שפכי כמים לבך נוכח פני ה': כותלי ביהמ"ד זה בחי' עשירים** • שהם כולל שהכל פונין בו • כי אוהבי עשיר רבים (משלי יד) **והכל פונין אל העשירים** • וזהו כותלי בית המדרש • בחי' (תהלים לד) **דורשי ה' לא יחסרו כל טוב** • דהיינו הצדיקים דורשי ה' • שכל טוב נמשך מהם • אך צדיקים מהני זכותיהו אעלמא אדידהו לא • (חולין פו) **כי הצדיקים בעצמן אין להם כלום** • רק ממשיכין כל טוב אל העולם • כשרז"ל על רחב"ד (ע"ב) **כל העולם ניזון בשביל חנינא בני וחנינא בני די לו בקב חרובין וכו'** • וע"כ העשירים נקראין כותלי בית המדרש • שהם כולל שהכל פונין אליו ע"י עשירותם • וכל טוב שיש להם נמשך להם מבחי' בית המדרש • היינו בחי' דורשי ה' לא יחסרו כל טוב • שמהם נמשך כל ההשפעות כנ"ל: **בת קול זה בחי' מלכות** • כי הקול יוצא משית עיזקאין דקנה • בחי' מלכות • בחי' (מלכים א') **שש מעלות לכסא** • נמצא שהראה ר"א בד' דברים אלו שיש לו שלימות רבוע הדיבור • דהיינו בחי' ארבעה חלקי הדיבור הנ"ל • אבל אעפ"כ לא השגיחו ע"ז • כי יחיד ורבים הלכה כרבים • כי זה יקר בעיני הש"י • שזה בחי' התגלות אחדות הפשוט מבחי' פעולות משתנות כנ"ל • שזה בחי' שבת כנ"ל • וזהו שאמר הקב"ה נצחוני בני • היינו שבחי' בן שלהם נצח • כי זה שרבים מסכימים לדעת אחד זה בחי' שבת • בחי' בן כנ"ל:

ג' שמות הנ"ל • שהם **אל אלקים ה'** • שהם בחי' תפלה תורה שידוכים • נשלם הדיבור ע"י האמת • היינו רבוע הדיבור שנשלם ע"י האמת כנ"ל:

ה ושליומו הדיבור • הוא בחי' לשון הקודש • כי כל לשונות העמים הם חסרים ואין להם שלימות כי נקראין לשון עלגים • ואין שלימות רק ללשון הקודש • ולה"ק הוא מקושר לשבת • בבחי' ודבר דבר שלא יהא דיבורך של שבת כדיבורך של חול (שבת ק"ג) בבחי' כה תברכו בלשון הקודש (סוטה לח) **שבלה"ק נכלל ברכה וקדושה** • כי הלה"ק מקושר לשבת • שנא' בו ברכה וקדושה • כ"ש (בראש"ב) **ויברך ויקדש וכו'** • וע"כ ע"י שלה"ק מקושר לשבת • ע"כ ע"י שלימות הדיבור שהוא בחי' לה"ק • ע"י ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החול • כי ימי החול הם בחי' עצבות • ואפי' המצות שעושין בימי החול הם בבחי' עצבות • כי מט"ט שולטנותי' בימי החול (ת"ת י"ח ד' ע"א) • ומט"ט הוא בחי' עבד בחי' עצבות • אבל שבת הוא בחי' בן • ואז נייחא לעילאין ותתאין • ונתעורר שמחה • ואז נתרוממין ונתעלין כל המצות של ששת ימי החול מן העצבות • ונמשך עליהם מנוחה ושמחה • בבחי' (בראשית ה) **ויולד בן ויקרא שמו נח לאמר זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו** • היינו בחי' שבת • שהיא בחי' בן • בחי' נח • נייחא דעילאין ותתאין • שהיא מנחם ומשמח הכל מן העצבות • בחי' זה ינחמנו וכו' • וכשוזכין לבחי' לה"ק שהוא מקושר לשבת • אזי ממשיכין על ידו את הקדושה והשמח' של שבת לששת ימי החול • כי מחמ' שהלה"ק מקושר לשבת • ע"כ נמשך על ידו השמחה של שבת לששת ימי החול • וזה **אל אלקים י"י דבר** (עם התיבות) מספר **שמחה** כי ע"י שלימות הדיבור שהוא לשון הקודש נמשך שמחה כנ"ל:

ו ועי"ז שממשיכין קדושה של שבת לששת ימי החול • ע"י נתגלה האחדות הפשוט ית' • כי בששת ימי החול הם פעולות משתנות • שבכל יום נברא פעולה משונה • וזה כנגד השכל האנושי להבין זאת בשכל האנושי • שפעול' משתנות יהיו נמשכין מאחד הפשוט ית' וית' • כי בשכל האנושי א"א להבין זאת • רק ע"י שבת שאנו זוכין שנתן לנו השי"ת מתנה גדולה • כשרז"ל (שבת י"ב) **מתנה טובה יש לי בבית גנוי ושבת שמה** • ע"י נתגלה אחדות הפשוט • כי שבת מורה על אמונת היחוד • שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ית' • שברא כולם בששת ימי החול ושבת בשבת • נמצא שע"י שבת נתגלה אחדות הפשוט ית' • והתגלות אחדות הפשוט • זאת הבחי' יקרה מאד אפי' אצלו ית' • כמו שמצינו יחיד ורבים הלכה כרבים • כי מחמת שהם רבים • שכ"א יש לו דיעה משונה • בחי' פעולות משתנות • וכשהם מסכימים יחד לדעת אחד • נמצא בחי' פעולות משתנות נעשה בחי' אחדות הפשוט • שזה יקר מאד בעיני ית' • וע"כ הלכה כמותם • וגם כדי שלא להרבות מחלוקת בישראל • כי אם לא כן כל יחיד

כח

וזה בחי' (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה. היינו להמשיך שמחה לבחי' עבד. בחי' מט"ט. בחי' ששת ימי החול כנ"ל. וזהו דעו כי ה' הוא אלקים. בחי' אחדות הפשוט. שכל השינויים הם אחד. שזה נתגלה ע"י שנמשך השמחה של שבת לששת ימי החול. שהם בחי' עבד כנ"ל:

וזה בחי' חנוכה. כי ימי חנוכה הם ימי הודאה. שהוא בחי' שעשוע עוה"ב. בחי' הלכות. שע"ז זוכין לשלימות הדיבור. ע"י התגלות האמת כנ"ל. וזהו בחי' השמן של נר חנוכה. בבחי' (דברים לג) תומיך ואוריך לאיש חסידיך. שע"י החסדים. דהיינו בחי' הלכות. נתגלה אור האמת. בחי' תומיך ואוריך. וזה בחי' השמן. שהוא בחי' אור האמת. בחי' (תהלים מג) שלח אורך ואמתך. וצריך ליתנו סמוך לפתח. בחי' פתחי פיך (מיכה י). היינו הדיבור. כי האמת מאיר בהדיבור כנ"ל. בבחי' (תהלים קיט) פתח דבריך יאיר. ואזי נמשך השמחה של שבת לששת ימי החול ע"י לשון הקודש שהוא שלימות הדיבור. וזה בחי' חנוכה. חנו כה. בחי' שבת נייחא. שבו מקושר לשון הקודש. שהוא בחי' כה תברכו בלשון הקודש כנ"ל. והשמחה של שבת מאיר לששת ימי החול. שהם ג"כ בחי' חנוכה בחי' חנוך מט"ט עבד ששולטנותי בימי החול. בבחי' זה ינחמנו ממעשינו ומעצבון ידינו. בחי' שמחה של שבת שנמשך לששת ימי החול כנ"ל:

וזה ויהי מקץ שנתיים ימים. מקץ. היינו סוף. בחי' הלכות שהם שעשוע עוה"ב שהוא בסוף. וזהו שנתיים ימים. כמאמר רז"ל (חגיגה ה ע"ב) על האי בר כי רב דחד יומא שהיה מצמער עד שדרש לו ר' יוחנן ואותי יום יום ידרושון שיום אחד בשנה חשוב שנה. וזהו שנתיים ימים. בחי' הימים שנחשבין לשנים ע"י לימוד הלכות בחי' יום יום ידרושון. כנ"ל: (וגמר פי' הפסוק ע"פ התורה הנ"ל לא זכינו לשמוע):

ובשעת שהלב בצרה גם הריאה בצרה. כי הריאה היא קיום הגוף. כי הריאה מקיימת הליחה לבנה. וממשכת הלחלוחית להגוף. כי הגוף יש לו תנועות שהם מייבשין הגוף. כי התנועות מייבשין. וע"כ עיקר הקיום ע"י הריאה שממשכת לחלוחית. וכשהלב בצרה שאז הדמים עולין ושוטפין על הלב. ואזי הלב דופק בדפיקות גדולות. אזי הריאה מנשבת נשיבות גדולות. ואזי נתייבש הריאה וע"ז נתייבש הגוף ח"ו. ושמן הוא רפואה להריאה. כמו שאומרין העולם. כי השמן מלחלח. היינו בחי' השמן הנ"ל. שהוא בחי' תיקון הצרה כנ"ל. ובתחילה כשהצדיק בצער ובצרה. כמה וכמה נשמות שבעוה"ז ועוה"ב מקוננין ומתאבלין על צערו. וגם השכינה מקוננת. כי אפי' על דמים של רשעים השכינה מקוננת. ק"ו על דמן של צדיקים כשרז"ל (סנהדרין מו) אבל כשזוכה לרפואה. אזי מתנחמין כולם

כח

ל

לא

ונמשך שמחה לכולם. בבחי' (ישעי"ה נ) וארפאהו ואשלם ניחומים לו ולאבליו. שע"י רפואתו נמשך נחמה לכל האבלים הנ"ל. היינו שמחה כנ"ל:

ודע שמזמור לתודה הוא מסוגל למקשה לילד. דהיינו לומר אותו. כי מזמור לתודה ר"ת **מל**. בחי' ע' קלין של היולדת שצועקת קודם הלידה כמובא. ויש במזמור זה קס"ח אותיות. קס"ח הוא חסד בא"ת ב"ש. שע"י החסד בחי' הלכות התולדה בנקל כנ"ל. ויש מ"ג תיבות בזה המזמור. כי קישוי לילד הוא. ע"י שיש קליפה שהיא אומרת גזורו גם לי גם לך לא וכו' (מלכים א ג) כי אינו רוצה שיצא לאויר העולם. וכנגד זה יש מ"ג תיבות בזה המזמור. כנגד בחי' ג"ם הנ"ל. כי המזמור הזה הוא סגולה למקשה לילד כנ"ל:

ג (סנהדרין קא) **כשחלה** ר' אליעזר הגדול אמר לר' עקיבא חימה עזה בעולם. כי לא היה אז מי שיוכל להמתיק הדין. כי היה צריך לפדיון להמתיק הדין. ולא נמצא. כי באמת אחר ההמתקה והפדיון. אז דייקא טוב לרפאות החולה ע"י רפואות. כי אזי דייקא אחר הפדיון וההמתקה. יש רשות לרופא לרפאות. כי הנה באמת איך יכול הרופא לחגור מתניו לרפאות החולה ע"י רפואות וסמים. הלא אינו יודע הסם הצריך לרפואות אותו החולה. כי יש סמים הרבה שהם מסוגלים לרפואות החולאת. אך בוודאי החולה אינו יכול להתרפא כ"א ע"י סם פלוני המיוחד לרפואתו כפי שנגזר למעלה. כמו שארז"ל (ע"ז נה) שגזרין למעלה שיתרפא על ידי סם פלוני. ועל ידי איש פלוני ביום פלוני. ואם כן איך יכול הרופא להכניס עצמו לרפאות. הלא אינו יודע הסם שנגזר למעלה. אבל אחר ההמתקה והפדיון אזי יכול לרפאות. כי מה שצריך שיתרפא דייקא ע"י סם פלוני ואיש פלוני הוא מחמת מדת הדין. שכפי מדת הדין נגזר שיומשך החולאת עד אותו הזמן ויום פלוני. וע"כ נגזר שלא יוכל להתרפאות כי אם ע"י סיבות אלו. דהיינו סם פלוני ואיש פלוני. כדי שיומשך החולאת עד יום פלוני. כי כפי הזמן שצריך שיומשך החולאת. כך גזרין הסיבות לרפואתו. כדי שלא יוכל להתרפאות עד שיוזמנו יחד סיבות אלו סם פלוני ואיש פלוני. באופן שלא יהיה לו רפואה כ"א ביום פלוני. אבל כשעושין פדיון וממתיקין הדין. ואזי נתבטל הגזירה. אזי קודם שגזרין דין אחר. כי כשנמתק דין זה אזי גזרין דין אחר. ובין כך ובין כך. דהיינו אחר המתקת דין הראשון קודם שגזרין דין אחר. אזי יכול הרופא לרפאות החולה ע"י סמים. כי אזי אין דין. ואזי יוכל להתרפאות ע"י איזה סם שיהיה. כי אין צריך דווקא סם פלוני וכו'. מאחר שאין דין כנ"ל. נמצא שא"א לרופא לרפאות כ"א ע"י פדיון. שצריכין לעשות פדיון

לב

לב

ספר ליקוטי מזהר"ן

מוגה ע"פ מהדורת תקפ"א
ומסודר באופן מיוחד
המקל על הגרסא והעיון
השינון והזכרון

כללי הפיסוק

נקודה.

סימן להפסק שלם ומוגמר, ומקומה בסוף משפט.
דוגמא: הן ברוחני הן בגשמי.

נקודותיים:

באות לפני ציטוט הנאמר כלשונו, וכגון לפני פסוק,
מדרש וכדו':

דוגמא: כמו שכתוב: (קהלת ח) "הקמת אדם תאיר פניו".
אמר לי: שהוא עישבא - סמתי הנה,

פסיק,

בא לסמן הפסקה קלה בין החלקים השונים שבמשפט.
דוגמא: דלית לה מגרמה כלום, כי אם מה שמקבלת מהקמה;

או לפני פירוט דברים שונים ולפני חילוק כלשהוא.
דוגמא: שנים:

שיש בהם שבחו של מקום,
ושאלת צרכיו;

לפני ואחרי מילות הסבר, או הסגר, הבאים בתוך
משפט.

דוגמא: כי על נם, היינו על דבר חידוש, מתמיהין.
אזי נעשה, כפיככול, בחינת אשה,

בדרך כלל סימון הנקודותיים לא בא בזה אחר זה,
במקרה הצורך בא לראשונה פסיק, ונקודותיים בציטוט
השני.

דוגמא: וזה פירוש, אמר רב אשי: וכו'.

בין מילים מקבילות.

דוגמא: צדיק הדור, שהוא בחינת משה, מאור הגדול,
בחינת אקני"ה, בחינת פתח, בחינת כבוד, כנ"ל;

סימן שאלה?

בא להבעת שאלה תמיהה או קושיא.
דוגמא: ועל ידי מה זוכה לבחינת משפט?

נקודה ופסיק;

מסמנים הפסקה גדולה יותר מפסיק, אך פחותה
מנקודה. בדרך כלל הבאנו אותם בין שני חלקי פסקה
שיש ביניהם הקבלה מסוימת.

סימן קריאה!

בא להבעת התרגשות והתפעלות.
דוגמא: אשרי מי שזוכה להשיגם!

דוגמא: כי עכשיו בעונותינו הרבים,
הן וחשיבות האמתי של ישראל נפל,
כי עכשיו עיקר החשיבות והחן הוא אצלם;
אבל על ידי התורה,
נתעלה החן והחשיבות של ישראל וכו',

סימן תמיהה!?

בא להבעת תמיהה יתירה והשתוממות מרובה.
דוגמא: בהאיד אנפין ייעול קדם מלכא!?

קו מפריד -

בא לסמן הפרדה כלשהיא, פחותה מפסיק.
דוגמא: כי הלכנה - אין לה אור מעצמה.

מרכאות "

בין מרכאות בא פסוק.
דוגמא: וזה נקרא: "ה' אחר, ושמו אחר".

גרש '

בין שני גרשים בא ציטוט מדברי חז"ל.
דוגמא: וזהו בחינת 'צוציתא דגורא חנורא'.

מורה על השמטת מילה מובנת באותו המשפט.
דוגמא: וכשירדע כל זאת -
נקרא ידועה שלימה.

סוגריים הפוכות)

בא כשרביה"ק חיסר והשמיט מילים בעת העתקת
התורה (עי' סוף תורה נו)

מפריד בין שני חלקי המשפט, כשהשני בא להסביר
את הראשון.

דוגמא: "אילת אהבים ויעלת חן" - שמשלה חן על לומדיה.

ב

ימי חנוכה

זוה בחינת (ברכות נד:) 'ארבעה צריכין להודות', דהיינו תודה,
 שהם מפורשין במזמור ק"ז,
 שפיים בסופם: "מי זככם וישמור אלה
 ויתבוננו זוסדי ה'",
 "זוסדי ה" – זה בחינת הלכות,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל: (כתובות צו)
 'כל המונע תלמידו מלשמשו –
 כאלו מונע ממנו חסד,
 שנאמר: "למיס מרעהו זוסד",
 ושימוש חכמים, זה בחינת הלכות,
 שהם בחינת (ישעיה נה) "זוסדי דוד", שהלכה כמותו,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל: (סנהדרין צג)
 "זה עמו" – שהלכה כמותו;
 וזהו: "זה עמו",
 היינו, שסמוך וקרוב להשם יתברך,
 בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת הלכות, כנ"ל.

ובשביל זה מכוונה התורה בשם הלכה,
 כי תודה, מביאין בשיוצאין מצרה,
 כי בשנופלין לאיזהו צרה חס ושלום –
 אזי, עיקר הצרה בלב,
 כי הלב יודע ומרגיש הצרה ביותר,
 כמו שכתוב: (משלי יד) "לב יודע מרת נפשו",
 כי 'הלב מבין', (ברכות סא)
 ועל כן הוא מרגיש הצרה ביותר;
 ואזי, בשעת הצרה,
 מתכנסים כל הדמים, ועולים אל הלב,
 כמו כשיש צרה באיזהו מקום חס ושלום,
 אזי מתכנסים כולם אל החכם שיש שם, לקבל ממנו עצה –
 כמו כן נתקבצים כל הדמים ועולים אל הלב,
 לבקש עצה ותחבולה כנגד הצרה;

א. ימי חנוכה הם ימי הודאה,
 כמו שאומרים: וקבעו שמונת ימי חנוכה אלו
 להודות ולהלל וכו';
 וימי הודאה, זה בחינת שעשוע עולם הבא,
 כי זה עיקר שעשוע עולם הבא,
 להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך,
 ולהכיר אותו יתברך,
 שעל ידי זה סמוכים וקרובים אליו יתברך,
 כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר –
 סמוכין אליו ביותר.

כי שאר כל הדברים –
 יתבטלו לעתיד כולם,
 בבחינת 'כל הקרבנות בטליו, חוץ מקרבן תודה',
 שלא ישאר לעתיד רק בחינת 'תודה' והודאה,
 להודות ולהלל, ולדעת אותו יתברך,
 כמו שכתוב: (ישעיה יא) "כי מלאה הארץ דעה את ה',
 כמים לים מכסים",
 שזה כל שעשוע עולם הבא.

ב. ובחינת תודה, שהוא שעשוע עולם הבא –
 זה בחינת הלכות;
 כי ההלכות שזוכין ללמוד,
 בפרט מי שזוכה לחדש בהם –
 זה בחינת שעשוע עולם הבא,
 בבחינת (נדה עג) 'כל השונה הלכות בכל יום –
 מובטח לו שהוא בן עולם הבא';
 כי כשנתחדש הלכה –
 נתחדש שכל וידיעה,
 והדעת הוא עיקר שעשוע עולם הבא, כנ"ל.

ואזי הם שוטפים על הלב,
ואז הלב בצרה וברוח גדול,
כי לא די שהלב דואג בעצמו,
כי הוא מרגיש הצרה יותר מכולם,
אף גם הדמים, שוטפין עליו, ומצירין לו מאוד;
ועל כן, כשיש חס ושלום צרה לאדם,
הלב דופק בדפיקות גדולות,
כי הוא מבקש לנענע מעצמו, ולהשליכם מעליו,
ועל כן הוא דופק בדפיקות גדולות בשעת הצרה ח"ו;
ואחר כך, בשיוצאין מהצרה –
אזי חוזרין תהלוכות הדמים לילך כסדר בתוך שבילי הגוף;
ועל כן, התודה, שהיא באה בשיוצאין מהצרה,
היא מכונה בשם הלכה,
על שם תהלוכות הדמים,
שהולכין כסדר בשיוצאין מהצרה, כנ"ל.

ג. ומזה באה הולדה בנקל,

כי בשעה שאשה בורעת לילד –

ירכותיה מצטננות, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, (סוטה יא):

ועל ידי זה נעשה ההולדה,

כי הדמים עולין למעלה,

ואזי ◊ נדחק המקום שם,

ואזי הם דוחים את הילד לחוץ;

ואחר כך, חוזרים הדמים למקומם,

שזה בחינת תודה, הלכה,

שהוא בחינת תהלוכות הדמים,

שחוזרים לילך כסדר, כנ"ל.

ג:

כי גם ההלכה היא בחינת הולדה,

כי יש תמכי אורייתא, שנותנים ממון ללומדי תורה,

ובתחילה, הם מחסרים ממונם מעצמם,

כי בשנותנים הממון להתלמיד חכם –

נחסר אצלם,

שזה בחינת ירכותיה מצטננות,

כי דמים, תרתי משמע;

ואכל אחר כך, על ידי ממונם, שמחזיקין התלמיד חכם,

ונולד הלכות, שהם בחינת "זוסד" –

אזי על ידי השפעת החסד חוזר ונתמלא החסרון.

וזה בחינת שעשוע עולם הבא,

בבחינת (ישעיה ל) "והיה אור הלכנה כאור הזומה",

הנאמר לעתיד,

כי ה"לכנה", טבעה קר, בחינת חסרון וקרירות,

ועתידה להתמלאות כ"אור הזומה", בחינת מילוי החסרון,

שזה בחינת הולדה,

בחינת הלכות,

שהם בחינת שעשוע עולם הבא, כנ"ל.

וזה בחינת (בראשית ב) "אכלה תולדות השמים והארץ

בהבראם", באברה"ם, (בראשית רבה פ"ב)

היינו חסד;

כי ההולדה –

על ידי בחינת הלכות, שהם בחינת "זוסד", כנ"ל.

וזה בחינת (תהלים ק) "מזמור לתודה

הריעו לה' כל הארץ",

"לתודה" –

אותיות: תולדה;

"ה'ריעו לה' כל הארץ" –

ראשי תיבות: הלכה, פמוכא;

כי ההלכות, בחינת תודה –

הם בחינת תולדה, כנ"ל.

וזה שאמרו רבותינו ז"ל: (סוטה י)

'אסא חלה את רגליו על שעשה אנגריא בתלמידי חכמים,

כי על ידי 'שעשה אנגריא בתלמידי חכמים,

וביטל אותם מן ההלכות –

על ידי זה חלה את רגליו;

כי ההלכות הם בחינת תיקון וקיום הרגליו,

כי ההלכות הם בחינת תהלכות הדמים, שחוזרין והולכין כסדר, כנ"ל, ואסא, שפגם בזה, וביטל את התלמידי חכמים מן ההלכות - על פן חלה את רגליו.

ד. ובשזוזבין לבחינת תודה, הלכה - על ידי זה נתגלה אור האמת, ומאיר בהדיבור.

כי מתחילה, כשהדמים שוטפין על הלב - הוא בחינת פגם האמת, בבחינת (משל"ב) "אנשי דמים ישנאו תם"; אבל אחר כך, כשיוצאין מהצרה, שזה בחינת תודה, הלכה - אזי מאיר האמת,

בבחינת (מכ"ה ז) "נתתן אמת ליעקב, וזסד לאברהם", "זסד לאברהם" - היינו הלכות, כנ"ל, על ידי זה מאיר האמת, ומשלים הדיבור; כי עיקר שלימות הדיבור על ידי אמת, כי 'קושטא קאי וכו', (שבת קד) ואפילו שקר, אין לו קיום רק על ידי אמת, [כמו שפירש רש"י (במדבר יג) על פסוק: 'וגם יבת זולב ודבש וכו'].

נמצא, שעיקר קיום ושלימות הדיבור - הוא על ידי האמת,

שהוא מאיר בהדיבור, על ידי שלשה שמות, בבחינת (תהלים ז) "אל אלקים ה' דבר"; כי אלו שלשה שמות הם מקור האמת, ועל ידם מאיר האמת בהדיבור, דהיינו בריבוע הדיבור, היינו בחינת ארבעה חלקי הדיבור.

כי יש רבוע הדיבור, ועל פו, כשהיו ישראל בגלות, והיה הדיבור בגלות -

נאמר במושה: (שמות ד) "לא איש דברים אנכי גם מתמוול גם משלעום גם מאו דברה וכו", זה בחינת רבוע הדיבור, ארבעה חלקי הדיבור.

כי יש דיבור של צדקה,

בבחינת (ישעיה סג) "מדבר בצדקה",

שזהו בחינת היתרון שיש לאדם על החי, שהוא הדיבור, שהוא גדר האדם, והוא בחינת צדקה, שהוא גומל חסד עם הבריות, שזה גדר האדם, שדרכו לגמול חסד, מה שאין פן החי;

וזה שכתוב: "זעשה אדם",

וכתיב: "וישם האיש אשר עשיתי עמו היום וכו",

מה התם צדקה, אף כאן צדקה, (הקדמת הוזהר דף ג:)

שעל ידי צדקה נקרא אדם,

כי הצדקה, שמשם הדיבור -

הוא גדר האדם, כנ"ל;

וזה בחינת "לא איש דברים אנכי",

היינו הדיבור של צדקה,

בחינת (תהלים קיב) "טוב איש זוזן ומלוה יכלכל דבריו",

דהיינו גמילות חסד וצדקה.

ויש דיבור של תשובה,

בחינת (הושע יד) "קוזו עמכם דברים ושובו אל ה'",

וזה בחינת: "גם מתמוול",

בחינת דיבור של תשובה,

כמו שכתוב: (תהלים ז) "והאמר שובו בני אדם,

כי אסף שנים בעיניך כיום אתמוול".

ויש דיבור של עשירות,

דהיינו עשירים, קרובים למלכות,

שָׁהֵם בְּחֵינַת (בראשית ז) "שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרִיגִים",
וְדַרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: (חולין צב)

'שְׁלֹשָׁה שָׁרֵי גָאִים',
דְּהֵינּוּ 'עֲשִׂירִים, קְרוֹבִים לַמְּלָכוֹת', (כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י שָׁם),
שֵׁשׁ לָהֶם בְּחֵינַת דִּיבוּר,
בְּבַחֲיַנַת (משלי כב) "זֶזֶן שִׁפְתָיו רַעְהוּ מִקֶּרֶךְ",
הֵינּוּ הַדִּיבוּר שֶׁל 'קְרוֹבִים לַמְּלָכוֹת';
זֶה בְּחֵינַת: "גַּם מִשְׁלֵשָׁם",
בְּחֵינַת "שְׁלֹשֶׁת הַשָּׁרִיגִים" הַנ"ל,
הֵינּוּ הַדִּיבוּר שֶׁל 'עֲשִׂירִים קְרוֹבִים לַמְּלָכוֹת'.

וַיֵּשׁ דִּיבוּר שֶׁל מְלָכוֹת,
בְּחֵינַת 'מְלָכוֹת - פֶּה';
זֶה בְּחֵינַת "גַּם מִאֵז דְּבָרָךְ",
בְּחֵינַת (תהלים צג) "נִכּוֹן כִּסְאֶךָ מֵאֵז".

וְהֶאֱמַת מֵאִיר בְּרַבּוּעַ הַדִּיבוּר הַנ"ל, עַל יְדֵי שְׁלֹשָׁה שִׁמּוֹת
הַנ"ל,
שָׁהֵם: "אֵל אֱלֹקִים ה'",
שָׁהֵם בְּחֵינַת: תְּפִלָּה, וְתוֹרָה, וְשִׂדּוּכִים וְזוּגִים.

"אֵל" -

זֶה בְּחֵינַת תְּפִלָּה,
כִּי "אֵל", עַל שֵׁם הַכַּחַ,
שֶׁהוּא תְּקוּף וּבַעַל הִיכּוּלַת;
וְעַל יְדֵי הַתְּפִלָּה נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל בְּשֵׁם "אֵל",
בְּבַחֲיַנַת (מגילה יח) 'מִנֵּינִן שֶׁקְרָאוּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְיַעֲקֹב:
"אֵל"?

שֶׁנֶּאֱמַר: "וַיִּקְרָא לוֹ אֵל וְכוּ'",

כִּי עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה,
כְּבִיכּוֹל אָנוּ לֹאֲקַחִין לְעַצְמֵינוּ הַכַּחַ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ,
כִּי אָנוּ מִכְּבָטְלִין גְּזוּרְתֵינוּ,
נִמְצָא, שֵׁשׁ לָנוּ הַכַּחַ,
וְעַל כֵּן נִקְרָאִין יִשְׂרָאֵל "אֵל" עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה,
עַל שֵׁם הַכַּחַ, כֵּן"ל;

וְכֵמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל: (ירושלמי תענית)
"לֹא אִישׁ אֵל אֶל וַיְכַזֵּב" -

לֹא אִישׁ הוּא, שֶׁעָשָׂה דְבָרֵי אֵל כְּכֹזֵב,
כִּי עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה מִכְּבָטְלִין גְּזוּרְתֵינוּ יִתְבָּרֵךְ,
וְאֵזוּ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאִין "אֵל".

וּמִשָּׁם מֵאִיר הַדִּיבוּר,

בְּבַחֲיַנַת (תהלים קמה) "וַיִּגְבֹּרְתָהּ יַד בְּרִוִי",
דְּהֵינּוּ, עַל יְדֵי הַכַּחַ וְגִבּוּרָה,
שֶׁזֶה בְּחֵינַת "אֵל", עַל שֵׁם הַכַּחַ -
מֵאִיר הַדִּיבוּר עַל יְדֵי הָאֱמַת;
כִּי הַתְּפִלָּה הוּא רַק עַל יְדֵי אֱמַת,
כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: (שם) "קְרוֹב ה' וְכוּ",
לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאוּהוּ בְּאֱמַת".

"אֱלֹקִים" -

זֶה בְּחֵינַת תּוֹרָה,
כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב: (שמות ד) "וְאֵתָהּ תִּהְיֶה לוֹ לְאֱלֹקִים",
וְתִרְגּוּמוֹ: 'לָרֵב'.

וְנַחֲו: "הוּא יִהְיֶה לָךְ לִפְה",

שֶׁבְּחֵינַת "אֱלֹקִים", בְּחֵינַת תּוֹרָה, הוּא מֵאִיר לִפְה,
דְּהֵינּוּ לְהַדִּיבוּר,

כִּי הֵרֵב מוֹרָה דְּרַךְ יִשְׂרָאֵל לְתַלְמִידָיו בְּתוֹרָתוֹ,
שֶׁזֶה בְּחֵינַת (ירמיה טו) "אִם תּוֹצִיא יִקְרַח מִזּוּלָל כְּפִי תִהְיֶה";
וְהוּא בְּחֵינַת אֱמַת,
בְּבַחֲיַנַת (מלאכי ב) "תּוֹרַת אֱמַת הִיְתָה בְּפִיהוּ".

"ה'" -

זֶה בְּחֵינַת שִׂדּוּכִים,
בְּבַחֲיַנַת (בראשית כד) "בְּיָמָי יֵצֵא הַדָּבָר",
בְּחֵינַת (משלי יט) "וּבִמֵּה' אִשָּׁה מִשְׁכָּלֶת";
וְהוּא בְּחֵינַת אֱמַת,
בְּבַחֲיַנַת (בראשית שם) "אֲשֶׁר הִנְזוּנִי בְּדֶרֶךְ אֱמַת".

וְעַל יְדֵי זֶה נִשְׁלַם הַדִּיבוּר,
כִּי 'עֲשֶׂרָה קַבִּין שִׁיחָה יִרְדוּ לְעוֹלָם,

תשעה נטלו נשים,
ואחד כל העולם בולאי, (כמו שאמרו רז"ל קדושין מט:)
וכל זמן שאין התקשרות -
אין להדיבור שלימות,
אבל כשנתקשרין -
נתחברים ונשלמים חלקי הדיבור.

נמצא, שעל ידי $\diamond$ שלשה שמות הנ"ל,
שהם "אל אלקים ה'",
שהם בחינת תפלה תורה שידוכים -
נשלם הדיבור על ידי האמת,
היינו רבוע הדיבור, שנשלם על ידי האמת, כנ"ל.

ה. ושליומות הדיבור -
הוא בחינת לשון הקודש,
כי כל לשונות העמים הם חסרים,
ואין להם שלימות,
כי נקראין "לשון עלזים", (ישעיה לב)
ואין שלימות רק ללשון הקודש.

ולשון הקודש הוא מקושר לשבת,
בבחינת (שם נח) "ודבר דבר" -

שלא יהא דיבורך של שבת דייבורך של חול; (שבת קיג)
בבחינת (במדבר ו) "כזה תברכו" - בלשון הקודש, (סוטה לח)
שבלשון הקודש נכלל ברכה וקדושה,
כי הלשון הקודש מקושר לשבת, שנאמר בו ברכה וקדושה,
כמו שכתוב: (בראשית ב) "ויברך" "ויקדש וכו'",
ועל כן, על ידי שלשון הקודש מקושר לשבת -
על כן על ידי שליומות הדיבור, שהוא בחינת לשון הקודש -
על ידי זה ממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החול.

כי ימי החול הם בחינת עצבות,
ואפילו המצות שעושין בימי החול הם בבחינת עצבות,
כי מט"ט - שולטנותיה בימי החול, (תקוני זוהר תקון יח דף לד.)
ומט"ט, הוא בחינת עבד, בחינת עצבות;

אבל שבת הוא בחינת בן,
ואז נייחא לעילאין ותתאין,
ונתעורר שמחה,
ואזי נתרוממין ונתעלין כל המצות של ששת ימי החול
מן העצבות,
ונמשך עליהם מנוחה ושמחה,
בבחינת (בראשית ה') "ויולד בן, ויקרא שמו נזו לאמר,
זה ינזמנו במעשינו ומעצבון ידינו",
היינו בחינת שבת, שהיא בחינת "בן",
בחינת "נזו", נייחא דעילאין ותתאין,
שהיא מנחם ומשמח הכל מן העצבות,
בחינת: "זה ינזמנו וכו'".

וכשזוכין לבחינת לשון הקודש, שהוא מקושר לשבת -
אזי ממשיכין על ידו את הקדושה והשמחה של שבת
לששת ימי החול;

כי מחמת שהלשון הקודש מקושר לשבת -
על כן נמשך על ידו השמחה של שבת לששת ימי החול.

וזה: "אל אלקים י"י דבר", (עם התיבות) -
מספר שמחה,
כי על ידי שליומות הדיבור, שהוא לשון הקודש -
נמשך שמחה, כנ"ל.

ו. ועל ידי זה שממשיכין קדושה של שבת לששת ימי החול -
על ידי זה נתגלה האחדות הפשוטית יתברך;
כי בששת ימי החול הם פעולות משתנות,
שבכל יום נברא פעולה משונה,
וזה כנגד השכל האנושי להבין זאת בשכל האנושי,
שפעולות משתנות יהיו נמשכין מאחד הפשוט
יתברך ויתעלה!?
כי בשכל האנושי אי אפשר להבין זאת;
רק על ידי שבת שאנו זוכין,
שנתן לנו השם יתברך מתנה גדולה,
כמו שאמרו רבותינו ז"ל: (שבת י)
'מתנה טובה יש לי בבית גנני, ושבת שמה' -
על ידי זה נתגלה אחדות הפשוט;

כי שבת מורה על אמונת היחוד,
נשאנו מאמינים, שכל הפעולות משתנות -
נמשכין מאחד הפשוט יתברך,
שברא כולם בששת ימי החול, ושבת בשבת;
נמצא, שעל ידי שבת -
נתגלה אחדות הפשוט יתברך.

והתגלות אחדות הפשוט -
זאת הבחינה יקרה מאד, אפילו אצלו יתברך,
כמו שמצינו: 'יחיד ורבים - הלכה פרבים',
כי מחמת שהם רבים,
שכל אחד יש לו דיעה משונה, בחינת פעולות משתנות,
וכשהם מסכימים יחד לדעת אחד,
נמצא, בחינת פעולות משתנות נעשה בחינת אחדות הפשוט,
שזה יקר מאד בעיניו יתברך,
ועל כן הלכה כמותם.

וגם כדי שלא להרבות מחלוקת בישראל,
כי אם לא כן, כל יחיד ויחיד יאמר כדעתו,
ואין לדבר סוף,
ויתרבו מחלוקת בישראל,
שאין זה רצונו יתברך;
כי רצונו רק בבחינת אחדות הפשוט,
כי בשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה -
גם למעלה נתגלה אחדות הפשוט יתברך,
בבחינת 'אתה אחד ושמו אחד',
וכי כעמך ישראל גוי אחד בארץ',
שעל ידי אחדות שנתגלה בישראל למטה -
נתגלה אחדותו הפשוט יתברך למעלה.

וזה בחינת מעשה דרבי אליעזר הגדול
בתנור של עכנאי, (ב"מ ט)
כי רבי אליעזר, הלכה כמותו בכל מקום,
והיה רוצה להראות שזכה לשלימות הדיבור,
דהיינו, שלימות ריבוע הדיבור,
שזוכין לזה על ידי הלכות, כנ"ל,

ועל כן אמר: 'חרוב יוכיח',
'אמת המים יוכיח',
'בותלי בית המדרש יוכיחו',
'בת קול יוכיח';
כי אלו ארבעה דברים, הם בחינת רבוע הדיבור,
דהיינו ארבעה חלקי הדיבור הנ"ל.

כי הצדיקים הם "גיבורי כוז עושי דברו",
כמובא בזהר הקדוש, (לדף דף ט)
שהם עושים ומנהיגים עם הדיבור פרצונים,
ועל כן, רצה רבי אליעזר להראות שיש לו שלימות
רבועי הדיבור,
ועל כן יכול לעשות עם הדיבור פרצונו,
דהיינו לשנות הטבע פרצונו, על ידי שלימות דיבורו.

והראה זאת בארבעה דברים, שהם בחינת רבוע הדיבור:
'חרוב יוכיח' -

זה בחינת הדיבור של צדקה;
כי 'חרוב' הוא בחינת צדקה,
כי חרוב נוטעין אותו רק לדורות,
כמו שאמרו בגמרא: (תענית כג)
'אנא עלמא בחרובא אישתכח,
כי היכי דשתלי לי אבהתי -
אנא נמי שתלי לבנאי';
נמצא, שהחרוב הוא רק לדורות,
כמו הצדקה שהיא לדורות,
כמו שאמר רבי חייא: (שבת קנא)
'כי אתא עניא אקדים ליה רפתא,
כי היכי דלקדמו לבניך וכו',
גלגל הוא שחוזר בעולם'.

'אמת המים' -
זה בחינת תשובה;
בבחינת (איכה ב) "שפכי כמים לבה נוכח פני ה'".

'בותלי בית המדרש' -
זה בחינת עשירים,

שהם כּתל שֶׁהכל פּוֹנִין בוֹ,
כּי "אוֹהֲבֵי עֲשִׂיר רַבִּים", (משלי יד)
והכל פּוֹנִין אֶל הַעֲשִׂירִים;
וזהו: 'כּוֹתְלֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ' -

בְּחִינַת (תהלים לד) "דוֹרְשֵׁי ה' לֹא יוֹזְסֵרוּ כָּל טוֹב",
דְּהֵינּוּ, הַצְּדִיקִים "דוֹרְשֵׁי ה'", שֶׁ"כָּל טוֹב" נִמְשָׁךְ מֵהֶם,
אֲךֶּה צְדִיקִים, 'מִהֲנֵי זְכוּתֵיהֶוּ אֶעֱלֶמָא,
אֲדִידְהוּ לָא', (חולין 10)

כּי הַצְּדִיקִים בְּעֶצְמָן אֵין לָהֶם כָּלוּם,
רַק מִמְּשִׁיכֵין כָּל טוֹב אֶל הָעוֹלָם,
כִּמוֹ שֶׁאֲמָרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל עַל רַבֵּי חֲנִינְא בֶן דּוּסָא: (שב)
'כָּל הָעוֹלָם נִיזוֹן בְּשִׁבְלֵי חֲנִינְא בְּנֵי,
וְחֲנִינְא בְּנֵי דֵי לֹא בְּקַב חֲרוּבִין וְכוּ';
וְעַל כֵּן, הַעֲשִׂירִים נִקְרְאוּ 'כּוֹתְלֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ',
שֶׁהֵם כּתל, שֶׁהכל פּוֹנִין אֵלָיו עַל יְדֵי עֲשִׂירוֹתָם,
וְכָל טוֹב שֶׁיֵּשׁ לָהֶם -

נִמְשָׁךְ לָהֶם מִבְּחִינַת 'בֵּית הַמִּדְרָשׁ',
הֵינּוּ בְּחִינַת "דוֹרְשֵׁי ה' לֹא יוֹזְסֵרוּ כָּל טוֹב",
שֶׁמֵּהֶם נִמְשָׁךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת, כִּנ"ל.

'בַּת קוֹל' -

זֶה בְּחִינַת מַלְכוּת,
כּי הַקּוֹל יוֹצֵא מִשִּׁית עֵיזָקָאִין דְּקִנְהָ,
בְּחִינַת מַלְכוּת,
בְּחִינַת (מלכים א') "שִׁישׁ מִעֲלֹת לְכֶסֶף".

נִמְצָא, שֶׁהָרֵאָה רַבֵּי אֱלִיעֶזֶר בְּאַרְבָּעָה דְּבָרִים אֵלוֹ,
שֶׁיֵּשׁ לוֹ שְׁלִימוֹת רַבּוּעַ הַדִּיבּוּר,
דְּהֵינּוּ בְּחִינַת אַרְבָּעָה חֲלָקֵי הַדִּיבּוּר הַנ"ל.

אָבַל אֵף עַל פִּי כּוֹן, לֹא הִשְׁגִּיחוּ עַל זֶה,
כּי 'יְחִיד וְרַבִּים הִלְכָה כְּרַבִּים',
כּי זֶה יִקָּר בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שֶׁזֶה בְּחִינַת הַתְּגַלּוֹת אַחְדוּת הַפְּשׁוּט מִבְּחִינַת פְּעוּלוֹת
מִשְׁתַּנּוֹת, כִּנ"ל,
שֶׁזֶה בְּחִינַת שַׁבָּת, כִּנ"ל;

וְזֶהוּ שֶׁאֲמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: 'נִצְחוּנֵי בְּנֵי' -
הֵינּוּ, שְׂבָחֵינַת "בֵּן" שְׁלֵהֶם נִצַּח,
כּי זֶה שְׂרָבִים מִסְּפִימִים לְדַעַת אַחַד -
זֶה בְּחִינַת שַׁבָּת, בְּחִינַת "בֵּן", כִּנ"ל.

◊ וְזֶה בְּחִינַת "עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה", (תהלים ק)
הֵינּוּ, לְהַמְשִׁיךְ שְׂמִיחָה לְבְּחִינַת עֶבֶד, בְּחִינַת מַט"ט,
בְּחִינַת שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחוֹל, כִּנ"ל.

וְזֶהוּ: "דַּעוּ כִּי ה' הוּא אֱלֹהִים",

בְּחִינַת אַחְדוּת הַפְּשׁוּט,
שְׁכָל הַשִּׁינוּיִם הֵם אַחַד,
שֶׁזֶה נִתְגַּלָּה עַל יְדֵי שְׂנִמְשָׁךְ הַשְּׂמִיחָה שֶׁל שַׁבָּת
לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחוֹל, שֶׁהֵם בְּחִינַת עֶבֶד, כִּנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת חֲנוּכָּה,

כּי יָמֵי חֲנוּכָּה הֵם יָמֵי הַוָּדָאָה,
שֶׁהוּא בְּחִינַת שַׁעֲשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא,
בְּחִינַת הַלְכוּת,
שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לְשְׁלִימוֹת הַדִּיבּוּר, עַל יְדֵי הַתְּגַלּוֹת הָאֵמֶת,
כִּנ"ל.

וְזֶהוּ בְּחִינַת הַשְּׂמֵן שֶׁל גֵּר חֲנוּכָּה,
בְּבְחִינַת (דברים לג) "תּוֹבִיחָה וְאוֹרִיחָה לְאִישׁ זֹסִידִיחָה",
שֶׁעַל יְדֵי הַחֲסָדִים, דְּהֵינּוּ בְּחִינַת הַלְכוּת -
נִתְגַּלָּה אֹרַח הָאֵמֶת,
בְּחִינַת "תּוֹבִיחָה וְאוֹרִיחָה";
וְזֶה בְּחִינַת הַשְּׂמֵן,
שֶׁהוּא בְּחִינַת אֹרַח הָאֵמֶת,
בְּחִינַת (תהלים מג) "שִׁכְלוּ אֹרֶךְ וְאַמְתָּה".

וְצָרִיךְ לִיתְנוּ סְמוּךְ לַפֶּתַח, (שבת כא):
בְּחִינַת "פִּתְחוּ פִּי", (מיכה ז) הֵינּוּ הַדִּיבּוּר,
כּי הָאֵמֶת מְאִיר בְּהַדִּיבּוּר, כִּנ"ל,
בְּבְחִינַת (תהלים קיט) "פִּתְחוּ דְּבַרְיָה וְאִיר".

ואזי נמשך השמחה של שבת לששת ימי החול,
 על ידי לשון הקודש,
 שהוא שלימות הדיבור;
 וזה בחינת 'חנוכה - חנוכה',
 בחינת שבת, נייחא,
 שבו מקושר לשון הקודש,
 שהוא בחינת "כה תברכו", בלשון הקודש, כנ"ל;
 והשמחה של שבת -
 מאיר לששת ימי החול,
 שהם גם כן בחינת חנוכה,
 בחינת חנוך, מו"ט, עקר,
 ששולטנותיה בימי החול,
 בבחינת "זה יזומונו ממועשינו ומעצבון ידנינו",
 בחינת שמחה של שבת שנמשך לששת ימי החול, כנ"ל.

וזה: "ויהי מקץ שנתיים ימים".
 "מקץ", היינו סוף,
 בחינת הלכות,
 שהם שעשוע עולם הבא, שהוא בסוף.

וזהו: "שנתיים ימים" -
 כמאמר רבותינו ז"ל (חגיגה ה:) על האי בר בי רב דחד יומא,
 שהיה מצטער,
 עד שדרש לו רבי יוחנן:
 "אותי יום יום ידרושון",
 ש'יום אחד בשנה חשוב שנה';
 וזהו: "שנתיים ימים",
 בחינת הימים שנחשבין לשנים, על ידי לימוד הלכות,
 בחינת "יום יום ידרושון", כנ"ל.
 וגמר פירוש הפסוק על פי התורה הנ"ל,
 לא זכינו לשמוע.)

ובשעת שהלב בצרה -
 גם הריאה בצרה;
 כי הריאה היא קיום הגוף,
 כי הריאה מקיימת הליחה לבנה,
 וממשיכת הלחלוחית להגוף,
 כי הגוף יש לו תנועות שהם מייבשין הגוף,
 כי התנועות מייבשין,
 ועל כן, עיקר הקיום - על ידי הריאה, שממשיכת לחלוחית;
 וכשהלב בצרה,
 שאז הדמים עולין ושומפין על הלב,
 ואזי הלב דופק בדפיקות גדולות -
 אזי הריאה מנשבת נשיכות גדולות,
 ואזי נתייבש הריאה,
 ועל ידי זה נתייבש הגוף חס ושלום.

ושמן הוא רפואה להריאה,
 כמו שאמרין העולם, כי השמן מלחלח,
 היינו בחינת השמן הנ"ל,
 שהוא בחינת תיקון הצרה, כנ"ל.

ובתחילה, כשהצדיק בצער ובצרה,
 כמה וכמה נשמות שבעולם הזה ועולם הבא
 מקוננין ומתאבלין על צערו,
 וגם השכינה מקוננת,
 כי אפילו על דמים של רשעים השכינה מקוננת,
 קל וחמר על דמן של צדיקים,
 כמו שאמרו רבותינו ז"ל; (סנהדרין מו)
 אבל כשזוכה לרפואה -
 אזי מתנחמין כולם,
 ונמשך שמחה לכולם,
 בבחינת (ישעיה ט) "וארפאהו ואשלים זיוומים לו ולאבליו",
 שעל ידי רפואתו נמשך נחמה לכל האבלים הנ"ל,
 היינו שמחה, כנ"ל.

קיצור ליקוטי מוהר"ן

מתוך הספר החדש

קיצור ליקוטי מוהר"ן המשולש

באדיבות מכון "מסילות הנחל"

קיצור ליקוטי מוהר"ן

א. ימי חנוכה, הם בחינת שעשוע עולם הבא:

ב. עקר שעשוע עולם הבא, להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ולדעת ולהכיר אותו יתברך, שעל-ידי-זה סמוכין וקרובים אליו יתברך, כי כל מה שיודעין ומכירין אותו יתברך ביותר סמוכין אליו ביותר, כי שאר כל הדברים בלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, וזה כל שעשוע עולם הבא:

ג. למוד הלכות, בפרט כשזוכין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא:

ד. על-ידי הודאה להשם יתברך, וכן על-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה באה הולדה בנקל:

ה. תמכי אוריתא שנותנים ממון להתלמידי חכמים, אף-על-פי שבתחלה כשנותנים ממנם להתלמידי חכמים נחסר אצלם, אף-על-פי-כן אחר-כך נשפע חסד על-ידי-זה וחוזר ונתמלא החסרון, והם זוכים לשעשוע עולם הבא:

ו. על-ידי שמבטלין תלמידי חכמים מלמודם, על-ידי-זה נעשה חולה על רגליו:

ז. על-ידי הודאה להשם יתברך, ועל-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה זוכין לאמת, וזוכין לשלמות הדבור:

ח. וכן תמכי אוריתא שנותנים ממון להחזיק את התלמידי חכמים זוכין גם-כן לזה:

ט. אין האדם נקרא אדם כי אם על-ידי צדקה וגמילות חסדים:

י. על-ידי תורה ותפלה ועל-ידי שדוכים וזווגים של עם קדוש ישראל, על-ידי-זה מאיר האמת, ונשלם הדבור, הינו שזוכין לדבור דקדשה בשלמות:

יא. על-ידי התפלה שישאל מתפלליו, הם נקראין בשם א-ל, כי על-ידי התפלה אנו לוקחין לעצמנו הפח ממנו יתברך, כי אנו מבטלין גזרותיו, ואזי ישראל נקראין בשם א-ל:

יב. על-ידי למוד הלכות, וכן על-ידי הודאה להשם יתברך, על-ידי-זה זוכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל: ואזי נתגלה אחדות הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך:

יג. על-ידי מצות גר חנוכה, ועל-ידי ההודאה וההלל של חנוכה, נעשין כל הבחינות הנ"ל:

יד. סגלה למקשה לילד לומר "מזמור לתודה":

ליקוטי עצות

א. ימי חנוכה הם ימי הודאה והלל, שזה עקר שעשוע עולם הבא. ועל-ידי-זה זוכין שיאיר האמת, דהינו להתפלל באמת, וללמוד תורה באמת מפי רב אמת, ולעשות שדוכים אמתיים, שכל זה הם שלשה קני האמת. והם מאירין לכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ועל-ידי-זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך. וכל אלו התקונים נמשכין על-ידי הדלקת גר חנוכה ועל-ידי הלל והודאה של חנוכה. אשרי הזוכה לחנוכה כזה, להמשיך בו כל תקונים הנוראים האלו. (מועדי ה' - חנכה ג)

ב. עקר שעשוע עולם הבא הוא להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך ולדעת ולהפיר אותו יתברך, שעל-ידי-זה סמוכין וקרובין אליו יתברך. כי כל מה שמפירין ויודעין אותו יתברך ביותר, סמוכין אליו ביותר. כי שאר כל הדברים כלם יתבטלו לעתיד, ולא ישאר לעתיד רק זאת הבחינה, להודות ולהלל ולדעת אותו יתברך, וזה כל שעשוע עולם הבא. (דעת מו)

ג. למוד הלכות, בפרט בשזוכין לחדש בהם, זה בחינת שעשוע עולם הבא, ועל-ידי-זה באה הולדה בנקל, ונצולין מכל הצרות. (תלמוד תורה סה)

ד. על-ידי הלל והודאה להשם יתברך, וכן על-ידי למוד הלכות, מכל-שפן בשזוכין לחדש בהם, על-ידי-זה באה הולדה בנקל. וכן על-ידי תומכי אוריתא, שמחזיקין בממונם את התלמידי חכמים, על-ידי-זה גם-כן ההולדה בנקל. (בנים י)

ה. תמכי אורייתא, שנותנין ממון לתלמידי חכמים, זכותם גדול מאד, כי על-ידי ממונם שפחזיקין התלמידי חכמים, על-ידי-זה יכולין התלמידי חכמים לעסק בתורה ולהוליד הלכות וחדושי תורה, נמצא שיש להם חלק בהתורה שנוגדה ונתגלה על ידם. וכל הממון שהם נותנין להתלמידי חכמים ונחסר לפי שעה אצלם, נתמלא להם אחר-כך על-ידי ההלכות שנתחדשין על ידם כנ"ל, שעל-ידי-זה נשפע חסד וחוזר ונתמלא החסרון. והם זוכין לשעשוע עולם הבא, ולהארת שלשה קני האמת, לארבעה חלקי הדבור וכו', [כמו שנתבאר להלן אות ח]. (צדקה לג)

ו. כשאדם באיזה צרה חס ושלום, אז האמת הוא פגום. על-כן צריך לשמר מאד אז את עצמו ביותר שלא יהיה נלכד באיזה טעות ושקר על-ידי הצרה [הזאת] חס ושלום. (אמת ואמונה למ).

ז. על-ידי שמכבלין תלמידי חכמים מלמודם, על-ידי-זה נעשה חולה על רגליו. (תלמוד תורה סו)

ח. על-ידי הודאה להשם יתברך בכל עת על כל מה שעובר עליו, ובפרט כשיוצא מאיזה צרה חס ושלום, ועל-ידי למוד הלכות, על-ידי-זה מאיר האמת בהדבור ומשלים כל חלקי הדבור, כי עקר קיום ושלמות הדבור הוא רק על-ידי אמת, וזוכה להתפלל באמת שזה עקר שלמות התפלה. וזוכה לקבל תורת אמת מרבי אמת, שיורה אותו בדרך האמת בתורתו האמתית. וזוכה לעשות שדוכים אמתיים, שיזמין השם יתברך לו ולבניו וזוגם האמתית. וכל זה זוכה על-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות כנ"ל.

ועל-ידי-זה זוכה להמשיך הברכה והקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, ועל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, לידע ולהאמין באמת שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, שזאת הפחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות ואפלו אצלו יתברך היא דבר נפלא ויקר וחשוב מאד. (אמת ואמונה מ)

ט. עקר קיום ושלמות הדבור הוא על-ידי אמת. ולזה זוכין על-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות, שעל-ידי-זה מאירין כל קני האמת בכל חלקי הדבור ומשלימין הדבור. ואז זוכין לשלמות הדבור שהיא בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת וכו'. [עיין לעיל אות ח]. (דבור כב)

י. עקר שלמות התפלה היא על-ידי אמת. וזה זוכין על-ידי הלל והודאה להשם יתברך ועל-ידי למוד הלכות שהם עקר שעשוע עולם הבא [ועיין לעיל אות ח]. (תפלה פא)

יא. על-ידי התפלה שישאל מתפללין, הם לוקחין לעצמן הכח והיכולת, פי על-ידי התפלה מבטלין גזרותיו ותברך, ואזי ישראל נקראים בשם אל. (תפלה פב)

יב. יש דבור של תשובה בחינת (הושע יד ג) "קחו עמכם דברים ושובו אל ה'", הינו שצריכין להרבות בדבורים מאד, עד שישפך שיחו כמים לפני השם ותברך, שיזכה לתשובה באמת. וזה זוכין על-ידי שלשת קני האמת שהם: תפלה - להתפלל באמת, ותורת אמת, ושדוכים וזווגים אמתיים. ולכל זה זוכין על-ידי הלל והודאה להשם ותברך, ועל-ידי למוד הלכות, שהם עקר שעשוע עולם הבא. (תשובה כח)

יג. גדר האדם הוא הדבור, וזה הדבור נמשך מצדקה, פי צדקה וחסד הוא עקר גדר האדם, פי גדר האדם מדבר, הוא לגמל חסד עם הבריות. ומי שאינו עושה צדקה וחסד, פוגם בהדבור מאד, ואינו בכלל אדם כלל (חלק מתורה רכה). (צדקה לד)

יד. על-ידי הלל והודאה להשם ותברך, ועל-ידי למוד הלכות, זוכין למצא זווגם האמתי של כל הצריכים למצא זווגם. (חתון ד)

טו. שבת היא בחינת בן, בחינת נח, נחא דעלאין ותתאין, שהוא מנחם ומשמח הכל מן העצבות, ואז נתרוממין ונתעלין כל המצוות של ששת ימי החול מן העצבות ונמשך עליהם שמחה. ועל-ידי הלל והודאה להשם ותברך ועל-ידי למוד הלכות, זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החול, שגזפה גם בימי החל לשמחה של שבת, לשמח בו ותברך ולעשות כל המצוות בשמחה גם בימי החול. ועל-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, שיודעין שכל הפעלות משתנות נמשכין מאחד הפשוט ותברך שמו, שזאת הבחינה יקרה מאד למעלה בכל העולמות אפלו אצלו ותברך. (מועדי ה' - שבת ז)

טז. סגלה למקשה לילד, לומר "מומזר לתודה". (בנים יא)

יז. גם סגלה גדולה למקשה לילד, לעשות חסד הרבה, דהינו להרבות בצדקה וגמילות חסד. (בנים יב)

ליקוטי עצות מהדורא כתרא

א. הצדיקים הם "גברי כח עשי דברו" (תהלים קג, כ), שהם עושים ומנהיגים עם הדבור פרצונם, ויכולין לשנות הטבע על-ידי שלמות דבורם. (צדיק נב)

ב. שלום ואחדות שבין ישראל יקר מאוד בעיניו יתברך, כי על-ידי-זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך גם למעלה בבחינת "אתה אחד ושמו אחד ומי כעמו ישראל גוי אחד בארץ", וכל מה שרבים ביותר שהם בחינת פעלות משתנות, כי הם דעות משנות זה מזה, ואף-על-פי-כן נכללין יחד באהבה ואחדות ומסכימין לדעה אחת אמתית דקדושה, הדבר יקר ביותר אצלו יתברך, כי על-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות, לידע שכל הפעלות משתנות שבעולם נמשכין מאחד הפשוט יתברך שברא כלם, וזה יקר מאוד בעיניו יתברך. (שלום ה)

ג. זה שרבים מסכימים לדעה אחת, זה בחינת שפת, בחינת בן, עין פנים. ואז הם בבחינת פנים למקום, והשם יתברך גם-כן מסכים לדעתם, ובשביל זה 'יחיד ורבים הלכה פרבים'. (שלום ו)

ד. שמן הוא רפואה להראה כמו שאומרין העולם. (רפואה ה)

ה. בנשה צדיק בצער ובצרה רחמנא לצלן, כמה וכמה נשמות שבעולם הזה ושבעולם הבא מקוננין ומתאבלין על צערו, וגם השכינה מקוננת. ובשזוכה לרפואה והרחבה, אזי מתנחמין כלם ונמשך שמחה לכלם. (צדיק נג)

ליקוטי תפילות

תפילה ב' תנינא

טוב להודות לך' ולומר לשמך עליון. אברכה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפי. אודה ה' בכל לבב בסוד ישראל ועדה. ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך. תהלת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם הללויה.

רבוננו של עולם, מלא טוב, זכנו להודות לך סלה. עזרנו והושיענו וזכנו לטוב האמתי לשעשוע עולם הבא שהיא הודאה לשמך הגדול והקדוש. ואזכה בכל יום ויום לומר ברכות והודאות שירות ותשבחות הרבה לשמך הגדול והקדוש, להודות לך ולברך על כל החסדים והטובות והנסים והנפלאות, אשר עשית עמי מעודי עד היום הזה, על נסוך שבכל יום עמנו ועל נפלאותיך וטובותיך שבכל עת, ערב ובקר וצהרים, במה אקדם ה' אכף לאלהי מרום, מי יפאר, מי יהדר, מי יהלל, מי ימלא, מי ישבח, מי יספר אחת מני אלהי אלפי

אֱלֹפִים וְרַבֵּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת
שְׁעָשִׂיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעַמָּנוּ. לֹא יִסְפִּיקוּ כָּל אֵילֵי נְבוֹת
לְבָאֵר נִקְדָּה אַחַת כְּטַפָּה מִן הַיָּם, מִכָּל רַבּוֹי הַטּוֹבוֹת
וְהַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת וְנוֹרְאוֹת שְׁעָשִׂיתָ עַמָּנוּ, עִם כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּפִרְטֵיּוֹת, אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אוֹתָנוּ מִכָּל
הַטּוֹמְאוֹת וּמִכָּל הַזְּהָמוֹת, וְקִרְבָּתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ לְשִׁמְךָ הַגְּדוֹל
וְהַקְּדוֹשׁ וְהַכְּנֻסֵתָנוּ בְּקִדְשֵׁי יִשְׂרָאֵל. וְאַתָּה עוֹשֶׂה פְּעֻלוֹת
גְּדוֹלוֹת וְנוֹרְאוֹת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְחוֹשֵׁב מִחֲשָׁבוֹת בְּאִפְן
שְׁנוּזָפָה לְהִתְקַרֵּב לְעַבְדְּךָ, כְּדֵי לְחַיּוֹתָנוּ כִּיּוֹם הַזֶּה, לְמַעַן
נִזְכֶּה לְחַיִּים אֲמִתִּיִּם, לְחַיִּים נְצַחִיִּם, כִּי חֲסִדְךָ גְּדוֹל עָלֵינוּ
וְהִצַּלְתָּ נַפְשֵׁנוּ מִשְׂאוֹל תַּחְתִּיָּה. כִּי לוֹלֵא ה' עֲזָרְתָה לָנוּ
כְּמַעַט שְׁכָנָה דוּמָה נַפְשֵׁנוּ, מַה נֹּאמֵר מַה נְדַבֵּר, מַה נֹּאמֵר
מַה נְדַבֵּר, מַה נִּשְׁיב לַה' כָּל תַּגְּמוֹלוֹהִי עָלֵינוּ, אֱלוֹ פִינוּ
מִלֵּא שִׁירָה כִּיִּם, וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כְּהַמוֹן גְּלִיו, וְשִׁפְתוֹתֵינוּ שִׁבַּח
כְּמִרְחֲבֵי רְקִיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִיָּרַח, וְיָדֵינוּ
פְּרוֹשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵנוּ קְלוֹת כְּאֵילוֹת, אֵין אָנוּ
מִסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ וּלְשִׁבְחֶךָ וּלְפָאֲרֶךָ וּלְבָרְךָ וּלְקַדְּשׁ אֶת
שִׁמְךָ מִלְּכָנוּ, עַל אַחַת מֵאַלְפֵי אֶלְפֵי אֶלְפֵי אֱלֹפִים וְרַבֵּי
רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שְׁעָשִׂיתָ עִם

אבותינו ועמנו, עם כל אחד ואחד בפרטיות. לא כזדוני
 וכרוע מעללי גמלתני, כי אם כחסדך לבר, כחסדך
 החייתיני, וחשבת מרחוק להטיב אחריתי, וקרבתני מלפי
 לשמך הגדול והקדוש, ומה יוסוף עוד עבדך לדבר לפניך
 ה' אלהי ואלהי אבותי, ואתה את עבדך ידעת.

והנני מודה על העבר וצועק על להבא, מלא רחמים,
 הגומל לחיבים טובות שגמלני כל טוב,
 והכנסתני בקדשת ישראל ולא עשיתני גוי, ותקטן עוד
 זאת בעיניך והוספת עלי חסד וטוב, טובה כפולה
 ומכפלת, וקרבתני מלפי להצדיקים וכשרים ויראים
 האמתיים, מלא רחמים, מלא טוב, כאשר החלות להראות
 חסדיך עלי לקרבני ולהודיעני ולהטעימני מזיו נעם ערבות
 ידידות נעימות מתיקות קדשת הצדיקים הקדושים
 האמתיים, בן יהמו נא ויכמרו נא המון מעיד ורחמיך עלי,
 ותרחם עלי ותושיעני מעתה, ותזכני לשמר ולעשות
 ולקיים את כל דברי תלמוד תורתם הקדושה, אשר הודיעו
 וגלו לנו הצדיקים האמתיים, ותמהר ותחיש לגאלי
 ולהוציאני מכל הצרות והרעות אשר סבבוני. ה' מה רבו

צָרִי רַבִּים קָמִים עָלַי, רַבִּים אוֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין יִשׁוּעָתָה לּוֹ
 בְּאֱלֹהִים סְלָה, וְאַתָּה ה' מִגֵּן בְּעַדִּי כְבוֹדִי וּמְרִים רֵאשִׁי.
 צָרוֹת רַבּוֹת סָבְבוּנִי, קָרְאֲנוּךָ ה' אֱלֹהֵינוּ, בַּצָּר לִי אֶקְרָא ה'
 וְאֵל אֱלֹהֵי אֲשׁוּעַ. יִשְׁמַע מֵהֵיכָלֹ קוֹלִי וְיִשׁוּעָתִי לְפָנָיו תָּבֵא
 בְּאֲזִנָּיו. מִן הַמִּצָּר קָרָאתִי יְהִי עֲנֵנִי בַמְּרַחֵב יְהִי. קָרָאתִי מִצָּרָה
 לִי אֵל ה' וַיַּעֲנֵנִי, מִבֶּטֶן שְׂאוֹל שְׁוַעֲתִי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי. וַתִּשְׁלִיכֵנִי
 מִצּוֹלָה בְּלִבֵּב יָמִים וְנָהָר יִסּוּבְבֵנִי, כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגִלְיָךָ עָלַי
 עָבְרוּ. וְאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ, אַךְ אוֹסִיף לְהִבִּיט
 אֶל הֵיכַל קִדְשֶׁךָ. אֶפְפוּנֵי מַיִם עַד נֶפֶשׁ תְּהוֹם יִסְבְּבֵנִי, סוּף
 חֲבוּשׁ לְרֵאשִׁי. לְקַצְבֵי הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ בְּרִיחֶיהָ בְּעַדִּי
 לְעוֹלָם, וַתַּעַל מִשְׁחַת חַיִּי ה' אֱלֹהֵי. בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נֶפְשִׁי
 אֶת ה' זָכַרְתִּי, וַתָּבֵא אֵלַיךָ תִּפְלָתִי אֵל הֵיכַל קִדְשֶׁךָ.
 מִשְׁמְרִים הַבְּלִי שׂוֹא חֶסֶדֶם יַעֲזוּבוּ. וְאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֲזַבְּחָה
 לָךְ אֲנֹשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלְמָה יִשׁוּעָתָה לֵה'.

וּבְכֵן תִּזְכְּנִי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶיךָ הַגְּדוֹלִים שְׂאֲזַכֶּה
 לְלַמֵּד הַלְכוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר כָּל יְמֵי
 חַיִּי, וְלֹא יַעֲבֹר אֶצְלִי יוֹם אֶחָד בְּלִי לְמוֹד הַלְכוֹת, עַד
 שְׂאֲזַכֶּה עַל-יְדֵי הַהֲלָכוֹת לְשַׁעֲשׂוֹעַ עוֹלָם הַבָּא, לְדַעַת

וְלֹהֲכִיר אֹתְךָ תִּתְבָּרֵךְ לְנֹצֶחַ, וְתַעְזֹרֵנִי שְׂאֵזֶכָה לְבָרֵךְ פְּסָק
הֵהֱלַכְתָּ בְּאַמֶּת, וְתִהְיֶה עִמִּי תָמִיד, וְתִמְשִׁיךְ עָלַי חֶסֶד חֲנּוּם
חֲסִדֵי דְוָד הַנְּאֻמָּנִים. וְאַזְכָּה לְאַסּוּקֵי שְׂמַעְתָּתָא אֲלִבָּא
דְּהֵלְכָתָא, עַד שְׂאֵזֶכָה מְהֵרָה לְיַדַּע כָּל הֵהֱלָכוֹת שָׁל כָּל
מִצּוֹת הַתּוֹרָה עַל בּוֹרֵיין וְאַמְתָּתָן, וְלַחֲדָשׁ בְּהֵם חֲדוּשֵׁין
אַמְתִּיִּים, וְתִשְׁפִּיעַ עָלַי דַּעַת שְׁלָם דְּקַדְשָׁה, עַד שְׂאֵזֶכָה
לְדַעַת וְלֹהֲכִיר אֹתְךָ בְּאַמֶּת וְלִהְיוֹת סָמוּךְ וְקָרוֹב אֵלַיְךָ,
וְלִהְיוֹת לְךָ וּלְבָרְכְךָ תָמִיד, וְלִהְתְּדַבֵּק אֵלַיְךָ בְּאַמֶּת בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְתַצִּילֵנִי מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, כִּי אֲתָה יוֹדֵעַ צָרוֹת לְבָבִי
הַרְבִּים וְהַכְּבִדִים מְאֹד, עַד אֲשֶׁר כָּשַׁל כַּח
הַסֶּבֶל, כִּי צָר לִי מְאֹד אָבִי שְׁבַשְׁמַיִם, כִּי רַע וְמוֹר, כִּי נָגַע
עַד הַנְּפֶשׁ, וְאִין לִי שׁוּם אָח וְרַע לְפָרֵשׁ לְפָנָיו שְׂיַחֲתִי
הַכְּבִדָה וְהַמָּרָה מְאֹד מְאֹד, וְאֲנִי נוֹשֵׂא אֲבָנִים קָשִׁים עַל
לְבִי. עָלַי לְבִי דָוִי, כִּי רַק לְבִי יוֹדֵעַ מֵרַת נַפְשִׁי, הַמָּרָה מֵרֵאשׁ
וְלַעֲנָה, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפָּר, וְכָל הַדְּמִים שְׂבַאבְרֵי כָּלָם
מִתְכַּנְּסִים אֶל הַלֵּב וּמְכַבִּידִים עַל הַלֵּב מְאֹד, וְכָל אֲבָרֵי
וְעוֹרְקֵי וְגִידֵי עִם כָּל הַדְּמִים שְׂבָהָם, כָּלָם מְבַקְשִׁים
וּמְחַפְּשִׁים עֵצָה וְתַחְבּוּלָה, אֵיךְ לְהַמְלִיט וְאֵיךְ לְהַנְצִיל מִנִּי

שַׁחַת, מִדִּין הַקְּשָׁה שֶׁל גִּיהֲנָם וּמִדִּין הַקְּשָׁה שֶׁל הָעֵתִיד,
 וְאֵיךְ לְהַנְצִיל מִכָּל הַחַטָּאִים וְעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים וּמִכָּל הַפְּגָמִים
 וּמִכָּל הַהִרְפָּתָקָאוֹת שֶׁבְּעוֹלָם חַס וְשְׁלוֹם. הֵן תּוֹחֲלָתִי
 נִכְזָבָה, לֹא יָדַעְתִּי נִפְשִׁי, מָה אֶעֱשֶׂה וּמָה אֶפְעֵל, וּמֵאִן
 אֲבַקֵּשׁ תְּרוּפָה לְמִכְּתִי הָאֲנוּשָׁה. ה' אֱלֹהִים אֲתָה יָדַעְתָּ,
 חוֹס וְחַמֵּל עָלַי, חוֹס וְרַחֵם עַל מַעַט דְּמַעַט פְּלִטָּתִי
 הַנִּשְׁאַרְתָּ, וְהוֹפִיעָה עָלַי מִמְּעוֹן קִדְשְׁתָּךְ יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים,
 וְהַצִּילֵנִי מֵעַתָּה מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְרָעוֹת, כִּי אֵין לִי עַל מִי
 לְהִשְׁעֵן כִּי אִם עָלֶיךָ לְבַד אָבִי שֶׁבְּשָׁמַיִם. אֲתָה סֵתֵר לִי,
 מִצָּר תִּצְרֵנִי רְנִי פִּלְט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה. הוֹשִׁיעֵנִי וְעֲזָרְנִי וּזְכֵנִי,
 שְׁיִשׁוּבוּ הַדָּמִים הַשׁוֹטְפִין עַל לְבִי, וַיִּחְזְרוּ לֵילֶךְ כְּסֵדֶר
 תְּנוּעָה מְסֻדָּרָת. וְתַעֲשֶׂה עִמִּי חֶסֶדִים רַבִּים תָּמִיד בְּכָל יְעַת,
 וְתַעֲזָרְנִי וְתוֹשִׁיעֵנִי וְתַצִּילֵנִי תָּמִיד מִכָּל צָרָה וְצוּקָה, וְתִזְכֵּנִי
 לְהוֹדוֹת לָךְ תָּמִיד עַל כָּל הַחֶסֶדִים אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמִּי וְאֲשֶׁר
 אֲתָה עֹתִיד לַעֲשׂוֹת עִמִּי.

וְתַרְחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֹזְכָה
 לְהִיּוֹת תּוֹמְכֵי אוֹרֵייתָא, שְׁנֹזְכָה לְהַחְזִיק אֶת
 הַלּוּמְדֵי תוֹרָה הָעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבַעֲבוּדַת ה' בְּאַמֶּת,
 לְתוֹמְכֵם וְלִסְעָדֵם וְלְהַחְזִיקֵם וְלְהַסְפִּיק לָהֶם כָּל מַה שְׁיַחֲסֵר

לָהֶם בְּכָבוֹד גָּדוֹל, וְלַעֲשׂוֹת כָּל צְרִיכֵיהֶם וְכָל צְרִיכֵי בְנֵיהֶם
 וּבֵיתָם, בְּאִפְנֵי שְׂיִזְכוּ לַעֲסֹק בְּתוֹרָתְךָ וּבְעַבְדוּתְךָ בְּהִרְחַבַת
 הַלֵּב בְּלִי בְטוֹל וּבְלַבּוֹל כָּלָל, לְמַעַן יוּכְלוּ לְהוֹלִיד וּלְחַדֵּשׁ
 הַלְכוֹת וְחֻדוּשֵׁינִי אֲמַתִּיִּים בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוּשָׁה. וְתִשְׁפִיעַ חֶסֶד
 גָּדוֹל עַל יְדֵי זֶה, וַיִּמְשַׁךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל שְׁפַע
 טוֹבָה וּבְרָכָה וּפְרֻנָּסָה טוֹבָה וְעֲשִׂירוֹת גָּדוֹל וְקִדְשָׁה,
 וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב. וְתִמְלֵא פְּגִימַת הַלְבָנָה,
 וַיִּקְרָא מִקְרָא שְׂפָתוֹב, וְהָיָה אֹר הַלְבָנָה כְּאֹר הַחֲמָה.

וְתַחֲוֹם וְתַחֲמַל בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עַל כָּל הַיּוֹשְׁבוֹת
 עַל הַמִּשְׁבֵּר מֵעַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְתַצִּילֵם
 מִכָּל צַעַר וְנִזְק, וְתִרְחַם עַל צַעְרָם הַקָּשָׁה וְהַכָּבֵד כְּאֲשֶׁר
 נִגְלָה לְפָנֶיךָ אֲדוֹן כָּל. וְתַחֲוֹם עֲלֵיהֶם וְתַעֲזָרֵם וְתוֹשִׁיעֵם
 בְּחִמְלָתְךָ הַנּוֹרָאָה וּבְחֶסֶדְךָ הָרַבִּים, שְׂיִזְכוּ כֻּלָּם לְהוֹלִיד
 בְּנִקְל בְּלִי שׁוֹם קָשׁוּי הוֹלָדָה כָּלָל. מְלֵא רַחֲמִים, חֲמַל
 עֲלֵיהֶם, כִּי אַתָּה יוֹדֵעַ צַעְרָם וּמְכַאֲוָם הַקָּשָׁה, חֲמַל
 עֲלֵיהֶם לְמַעַנְךָ וְהַצִּילֵם מִכָּל צַעַר וְנִזְק, וּמִכָּל מִיַּי עֵינַי
 רָעָה, וּמִכָּל מִיַּי קִלְפוֹת וְסִטְרִין אֲחֻרָנִין הַמְעַכְבִּים אֶת
 הַהוֹלָדָה, וְחַפְצִים חֵם וְשָׁלוֹם מֵה שְׂחַפְצִים. אָנָּה ה',

בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים תְּצִילֵם וְתִשְׁמְרֵם מִכָּל (רַע), וַיִּזְכּוּ כָּלֵם
 לְהוֹלִיד בְּמַהֲרָה, בְּנִקְלָה, בְּלִי שׁוּם קִשּׁוּי הוֹלָדָה כָּלֵל,
 וְתוֹצִיא הַוּלָד לְשָׁלוֹם בְּלִי פְגַע. וַיִּזְכּוּ כָּל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
 לְגַדֵּל בְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם לְאֶרֶץ יָמִים וְשָׁנִים לְעִבּוֹדְתֶךָ
 וּלְיִרְאֵתְךָ, וְלֹא תִפִּיל אִשָּׁה פְרִי בִטְנָהּ, וַיִּתְרַבּוּ עַמְּךָ
 יִשְׂרָאֵל כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא יִמַּד וְלֹא יִסָּפֵר מְרוֹב.

וּבְכֵן תְּרַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים וּבְחֶסְדֶיךָ הָאֱמֵתִים,
 וְתַעֲזָרְנוּ וְתוֹשִׁיעֵנו שְׁנוֹזְכָה לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת
 הָאֱמֵת, וַיֵּאִיר הָאֱמֵת בְּהַדְבּוֹר וַיִּשְׁלִים אֶת הַדְּבּוֹר הַקְּדוֹשׁ,
 וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִילְנוּ שְׁלֹא יֵצֵא שׁוּם דְּבַר שֶׁקֶר מִפִּינוּ כָּלֵל
 אֲפָלוּ בְטָעוֹת, רַק כָּל דְּבוּרֵינוּ יִהְיוּ דְבוּרֵי אֱמֵת תָּמִיד
 לְעוֹלָם וָעֶד, וְתִזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ הָאֶרֶת שְׁלֹשָׁה קְנוֵי הָאֱמֵת
 שֵׁהֵם, תְּפִלָּה, וְתוֹרָה, וְשִׁדּוּכִים הַגּוֹנִים. וְתַעֲזָרְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
 הַרְבִּים שְׁנוֹזְכָה לְהַתְּפִיל לְפָנֶיךָ בְּכָל לֵב וְנַפְשׁ, וְתִהְיֶה
 תְּפִלָּתְנוּ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאֱמֵת. וְתִהְיֶה
 עִמָּנוּ תָּמִיד, וְתוֹשִׁיעֵנו שְׁנוֹזְכָה לְהוֹצִיא כָּל דְּבָרֵי הַתְּפִלוֹת
 וְתַחֲנוּת וּבִקְשׁוֹת מִפִּינוּ בְּאֱמֵת לְאֱמֵתוֹ, בְּלִי שׁוּם פְּגִיזוֹת
 וּבְלִבוֹלִים וּבְלִי שׁוּם מַחְשָׁבוֹת זָרוֹת כָּלֵל, רַק כָּל דְּבָרֵי
 תְּפִלָּתְנוּ יִהְיוּ בְּאֱמֵת לְאֱמֵתוֹ, בְּאֱמֵת זָךְ וְצַח, בְּאֱמֵת

שאתה חפץ בו, עד אשר תשמע תפלתנו תמיד, כי אתה חפץ באמת לבד כמו שכתוב, קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראהו באמת. ונזכה על ידי תפלתנו לנהג העולם ברצוננו ולבטל כל הגזרות קשות, שנגזרו עלינו חס ושלום, בין שהוא קדם גזר דין ובין שהוא לאחר גזר דין, ותמסר כחך וגבורתך בידינו, שיהיה לנו כל הכח והגבורה שלך לשנות הטבע ולנהג כל העולם, ויקים בעמך ישראל מקרא שכתוב, ויקרא לו אל אלהי ישראל, שיהיו ישראל נקראים בשם אל, שיהיה להם כח אלהי לנהג כל העולמות ברצונם הקדוש.

ותזכנו לעסק בתורתך הקדושה תמיד לשמה באמת, ותתן לנו רב הגון ואמת שנזכה לקבל ממנו דרך ישרה, ונדע את הדרך אשר נלך בה ואת המעשה אשר נעשה כל ימי חיינו לעולם, ויוליכנו בדרך האמת תמיד ברצונך הטוב.

ותרחם עלינו ועל כל עמך ישראל, ותזמין לבנינו ולבנותינו זיוגם ההגון להם מן השמים, ולא יתחלפו הזיוגים חלילה בעונותינו, רק כל אחד יזכה

למצא זיוגו והגון לו מן השמים, (ובפרט לפלוני בן פלונית), ותנחנו בדרך האמת תמיד, ונזכה לעשות שדוכים טובים והגונים באמת כרצונך הטוב, כמו שכתוב, ומה' אשה משפלת.

מלא רחמים, מלא משאלותינו ברחמים, עד שנזכה שיאירו שלשה קווי האמת בהדבור, וישלימו את הדבור הקדוש, את כל ארבעה חלקי הדבור. ותזכנו להרבות בצדקה תמיד, עד שנזכה לדבור של צדקה, כמו שכתוב, אני (ה' ה) מדבר בצדקה רב להושיע, ותמשוך עלינו רחמים ותבטל מאתנו כל האכזריות שבלבנו, ונזכה לצאת מגדר בהמה לגדר אדם שיש לו רחמנות, ונזכה לרחם על הבריות תמיד ברחמנות אמתי, ולהרבות בצדקה תמיד לעניים והגונים כרצונך הטוב, עד שנזכה להשלים הדבור של צדקה כמו שכתוב, טוב איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט.

ותזכנו לדבור של תשובה, ותעזרנו לדבר דבורים הרבה של תשובה לפניה, ונזכה לקיים מקרא שכתוב, קחו עמכם דברים ושובו אל ה'. ותשלח לנו

דבורים הגונים ורצויים לתוך פינו, עד שזנזכה לעורר
 לבבנו לפניה באת ולשפך לבנו כמים נזכח פניה ה', כמו
 שכתוב, שפכי כמים לבך נזכח פני ה'.

רבנו של עולם, זכני לתשובה שלמה לפניה. רבנו
 של עולם, זכני לדבור כזה שיעורר לבי באת,
 עד שאזכה לשוב אליך מהרה באת ובלבב שלם. זכני
 זכני, רחמני רחמני, חנני חנני, החזירני בתשובה שלמה
 לפניה, השיבני ואשובה כי אתה אלהי, תן לי תקנה ולא
 אובר, תן לי רוח והצלחה אמתיית, רוח והצלחה נצחית, תן
 לי דבור של תשובה אמתיית, חוס וחסל עלי למען שמך,
 למענך עשה ולא למעני, ראה עמידתי דל ורק וחסר,
 פגום ומקלקל ונשחת מאד, מבלבב ומטרף מאד. הצל
 ספינה המטרפת בים באין עוזר וסומך, הצל נרדף מפני
 רוצחים ואורבים ולסטים ואויבים ושנאים קשים ומרים
 ואכזריים שאין דוגמתם בעולם. הצילני נא ברחמיך
 הרבים, הושיעני נא אבי אב הרחמן, הצליחני נא הצלחה
 האמתיית הצלחה הנצחית, שאזכה מעתה להצליח בזה
 העולם הצלחה הנצחית, שאזכה להרויח רוח האמת,

מֵה נִשְׁאַפְּשֵׁר לְהַרְוִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּלִי שְׁעוֹר וְעֶרְךָ וּמִסְפָּר,
עֲזֹרְנִי לְהִיּוֹת כְּרִצּוֹנְךָ הַטּוֹב בְּאַמֶּת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.

וְזַכְנוּ לְהַשְׁלִים הַדְּבוּר שֶׁל עֲשִׂירִים קְרוֹזִים לְמַלְכוּת,
וְתַעֲזֹר וְתוֹשִׁיעַ וְתִגַּן עַל כָּל הַקְּרוֹזִים לְמַלְכִים
וְשָׂרִים וְיוֹעֲצִים, הָעוֹמְדִים בְּשִׁבִיל יְשׁוּעַת וְהַצִּלַּת יִשְׂרָאֵל
בְּאַמֶּת, וְתִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם דְּבָרֵי חֵן בְּשִׁפְתוֹתֶיהֶם, וְיִמָּצְאוּ
חֵן בְּעֵינֵי הַקִּיסָרִים וְהַמְּלָכִים וְהַשָּׂרִים וְהַיּוֹעֲצִים, וְיִבְטְלוּ
מִחֲשָׁבוֹת שׁוֹנְאֵינוּ. וְתִתֶּן לָהֶם חֵן וְשִׁכָּל טוֹב, בְּאִפְּן שְׂיִזְכוּ
לְבִטּוֹל כָּל הַגְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרַעוֹת, וְלַפְּעַל גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת עַל
יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ, וְיִהְיֶה לָּב הַקִּיסָרִים וְהַמְּלָכִים וְהַשָּׂרִים
עָלֵינוּ לְטוֹבָה. כִּי אַתָּה לְבַד יוֹדֵעַ אִפְּן מֵעָמֶד וּמֵצֵב עַמְּךָ
יִשְׂרָאֵל כְּעַתָּה, אֲשֶׁר רַבִּים קָמִים עָלֵינוּ, רַבִּים מְאֹד, עַל
עַמְּךָ יַעֲרִימוּ סוּד וְיִתְעַצְּוּ עַל צְפוּנֶיךָ, וְלֹא אֶחָד בְּלָבָד
עוֹמֵד עָלֵינוּ, כִּי אִם רַבִּים קָמִים עָלֵינוּ וְחוֹשְׁבִים מִחֲשָׁבוֹת
בְּכָל-עֵת, אֵיךְ לְהַרְעֵ לְיִשְׂרָאֵל חֵם וְשָׁלוֹם, וְאֵין לָנוּ עַל מִי
לְהִשְׁעֵן כִּי אִם עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, כִּי אַתָּה הָיִיתָ עִמָּנוּ
מֵעוֹלָם בְּכָל דּוֹר וָדוֹר. חֲמַל עָלֵינוּ גַּם עַתָּה בְּדוֹר הָעֲנִי
הַזֶּה בְּעוֹקְבֵי דְמִשְׁיחָא, כִּי אֵין מִי יַעֲמֵד בְּעֵדְנוּ, שְׁמֶךָ

הַגְּדוֹל יַעֲמֵד לָנוּ בְּעֵת צָרָה, וְתִהְיֶה לֵב הַקַּיֶּסְרִים
וְהַמְּלָכִים וְהַעֲשָׂרִים עָלֵינוּ לְטוֹבָה כִּי הֵכֵל בְּיַדְךָ לְבַד, (כְּמוֹ
שֶׁכָּתוּב) לֵב מְלָכִים וְשָׂרִים בְּיַד ה'. וּכְתִיב, פִּלְגֵי מַיִם לֵב
מִלֶּךְ בְּיַד ה' עַל כָּל אֲשֶׁר יַחֲפִיץ יִטְנוּ.

וְזִכְנוּ לְהַשְׁלִים הַדְּבוּר שֶׁל מַלְכוּת דְּקַדְשָׁה, וְתָבִיא
לָנוּ אֶת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְיִמְלֹךְ
עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד, וְנִזְכֶּה לְשִׁמְעַ דְּבוּרֵי הַקְּדוּשִׁים
וְהַטְּהוּרִים וְהַנּוֹרָאִים מִפִּי הַקְּדוּשׁ. רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן
שְׂמֹךְ, וְזִכְנוּ שְׂיֵאִיר הָאֵמֶת בְּרַבּוּעַ הַדְּבוּר, בְּאַרְבָּעָה חֻלְקֵי
הַדְּבוּר, עַד שְׁנֵזֻכָּה לְדְבוּר שְׁלָם דְּקַדְשָׁה בְּאֵמֶת. וְנִזְכֶּה
לְשִׁלְמוֹת לְשׁוֹן הַקְּדֹשׁ הַמְּקַשֵּׁר לְשַׁבָּת, לְדְבוּר אֵמֶת
שְׁכָלוֹל בּוֹ בְּרָכָה וְקַדְשָׁה. וְתִבְטַל וְתִכְנִיעַ וְתִשְׁבַּר לְשׁוֹן
עֲלָגִים שֶׁהוּא לְשׁוֹנוֹת הָעֶכּוֹ"ם, שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהֶם שׁוֹם
שְׁלִיטָה וְאַחִיזָה בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִלְמְדוּ לְשׁוֹנֵם כָּלֵל.
רַק נִזְכֶּה אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְדְבוּר הַשְׁלָם בְּאֵמֶת
שֶׁהוּא שְׁלִמוֹת לְשׁוֹן הַקְּדֹשׁ, עַד שְׁנֵזֻכָּה לְהַמְשִׁיךְ הַקְּדֹשָׁה
וְהַשְׂמֻחָה שֶׁל שַׁבָּת לְשִׁשְׁתַּיִם יְמֵי הַחֹל, וְנִזְכֶּה לְשִׂמְחַ תָּמִיד
גַּם בְּיְמֵי הַחֹל לְשִׂמְךָ וְלַעֲבוֹדָתְךָ.

וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנוּ לְקַבֵּל שַׁבַּת בְּקִדְשָׁה
 גְּדוּלָּה וּבְחֻדוֹה רַבָּה וְעֵצוּמָה וּבְשִׂמְחָה גְּדוּלָּה וּבְלֵב טוֹב,
 וְלֹא יַעֲלֶה עַל לִבֵּנוּ בְּשַׁבַּת קִדְשׁ שׁוֹם דְּאָגָה וְעֵצְבוֹת, וְלֹא
 שׁוֹם צֶעַר, וְתִסִּיר מִמֶּנּוּ יַגּוֹן וְאֲנָחָה. בְּרִצּוֹנְךָ הַנִּחַ לָנוּ ה'
 אֱלֹהֵינוּ שְׁלֵא תִּהְיֶה צָרָה וְיַגּוֹן וְאֲנָחָה בְּיוֹם מְנוּחָתֵנוּ, וְנִזְכָּה
 לְשִׂמְחָה מְאֹד בְּכָל שַׁבַּת וְשַׁבַּת בְּשִׂמְחָה אֲמִתִּיית, בְּגִילָה
 בְּרִנָּה בְּדִיצָה בְּחֻדוֹה רַבָּה בְּרִצּוֹנְךָ הַטוֹב. וְתַעֲזְרֵנוּ וְתִזְכְּנוּ
 לְהַמְשִׁיךְ הַקִּדְשָׁה שֶׁל שַׁבַּת לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, עַד שְׁנִזְכָּה
 גַּם בְּיָמֵי הַחֹל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, נְגִילָה וְנִשְׂמִיחָה בְּךָ
 תָּמִיד, וְנִזְכָּה לַעֲשׂוֹת כָּל הַמִּצְוֹת גַּם בְּיָמֵי הַחֹל בְּשִׂמְחָה
 גְּדוּלָּה וּבְחֻדוֹה רַבָּה וְלְהִיּוֹת אִךְ שִׂמְחָה תָּמִיד, נְגִילָה
 וְנִשְׂמִיחָה בִּישׁוּעַתְךָ סְלָה, וְנִזְכָּה לְקַיֵּם תָּמִיד מִקְרָא שַׁבָּתוֹב,
 עֲבָדוּ אֶת ה' בְּשִׂמְחָה בּוֹאוּ לְפָנָיו בְּרִנָּה. דַּעוּ כִּי ה' הוּא
 אֱלֹהִים הוּא עֲשֵׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עִמּוֹ וְצֵאן מִרְעִיתוֹ.

וְתַעֲזְרֵנוּ תָּמִיד בְּכָל עֵת לְהַמְשִׁיךְ הַשִּׂמְחָה שֶׁל שַׁבַּת
 לְשֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל, עַד שְׁנִזְכָּה שְׂשִׂיחָה
 אַחֲדוֹת הַפְּשׁוּט בְּעוֹלָם, וְיִדְעוּ וַיֵּאֱמִינוּ הַכֹּל, שֶׁכָּל הַפְּעֻלוֹת
 מִשְׁתַּנּוֹת נִמְשָׁכִין מֵאַחַד הַפְּשׁוּט יִתְבָּרַךְ וַיִּתְעַלֶּה לְעַד

וּלְנִצָּח נְצָחִים, וַיֵּדַע כָּל פְּעוּל כִּי אֶתָּה פְּעַלְתָּו, וַיִּבִּין כָּל יְצוּר כִּי אֶתָּה יִצְרְתָּו, וַיֹּאמֶר כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמָה בְּאֶפֶס, ה' אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה. וַיִּתְגַּלֶּה אֶחָדוֹתְךָ הַפְּשׁוּט לְכָל בָּאֵי עוֹלָם עַל-יְדֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר בְּחֶרֶת גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה, כִּי אֶתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בְּאֶרֶץ, עַד שְׁיִתְגַּלֶּה אֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט גַּם לְמַעַלָּה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת, עַל-יְדֵי הַתְּגַלּוֹת אֶחָדוֹת הַפְּשׁוּט מִתּוֹךְ הַפְּעֻלּוֹת מִשְׁתַּנּוֹת לְמַטָּה בְּעוֹלָם הַזֶּה עַל-יְדֵי עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשׁ, וְתִבְטַל כָּל מִיַּיִן מִחִלּוֹקוֹת מִן הָעוֹלָם וְתִמְשִׁיךְ שָׁלוֹם גָּדוֹל בְּעוֹלָם.

וְזִכְנוּ לְקַיִם מִצְוֹת הַדְּלָקָת נֵר חֲנֻכָּה כְּרָאוּי, בְּכֹל פְּרָטִיָּה וּדְקָדוּקִיָּה וְכּוֹנְנוֹתֶיהָ וְתַרְי"ג מִצְוֹת הַתְּלוּיִם בָּהּ, וְלְקַיִם כָּל הַמִּצְוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְבָרְכְךָ וְלוֹמַר הֵלֵל שָׁלֵם בְּשִׂמְחָה וְחִדּוּה רַבָּה וּבְהִתְעוֹרְרוֹת גְּדוֹל בְּקִדְשָׁה וּבְטַהֲרָה גְּדוֹלָה, כִּי בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים קִבַּעַת לָנוּ שְׁמוֹנֵת יָמֵי חֲנֻכָּה, לְהוֹדוֹת וּלְהֵלֵל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל שֶׁהֵם שֹׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא. זִכְנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְבִּים לְקַיִם מִצְוֹתֶיךָ בְּאַמֶּת, עַד שֶׁנִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ בְּאַמֶּת שֹׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא תָּמִיד, שֶׁהוּא הוֹדָאָה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל

והקדוש, ובפרט בימי החנכה הקדושים שהם ימי הודאה, עד שזנכה להתקרב אליך באמת, ולדעת ולהכיר אותך ולהודות לך ולברכך סלה באמת לעולם כי טוב, כמו שכתוב, הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו, וזנכה להמשיך הקדשה של שבת לששת ימי החול, עד שזנכה להיות בשמחה תמיד ברצונך הטוב באמת. אנא ה', מלא משאלותינו ברחמים, וזכנו מהרה לכל מה שבקשנו מלפניך, באפן שזנכה מהרה להיות ברצונך הטוב באמת, למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלהים אין עוד.

מזמור לתודה הריעו לה' כל הארץ: עבדו את ה' בשמחה באו לפניך ברננה: דעו כי ה' הוא אלהים הוא עשנו ולו אנחנו עמו וצאן מרעיתו: באו שעריו בתודה חצרותיו בתהלה הודו לו ברכו שמו: כי טוב ה' לעולם חסדו ועד דור ודור אמונתו:

ברוך ה' אלהי ישראל מהעולם ועד העולם אמן ואמן.

(תפלה זאת טוב לומר למקשה לילד, ויאמרו אז "מזמור לתודה" (תהלים ק), כמה וכמה פעמים, כי אמירת מזמור לתודה הוא סגולה גדולה למקשה לילד, שתזכה להוליד בנקל, אמן)

ספר

לְקוּמֵי הַלְּבוּת

עַל שְׁלֹחַן עֲרוּךְ

מוסד מוסד על התנגלות נפלאות חדושי תורתו של

אדמו"ר רבנו נחמן אור האורות

זכר צדיק וקדוש לברכה

דרגא ודרגא מכל מקום שהוא, יהיה
מי שיהיה, וכלם מיסדים על אדני פז,
על פי ההקדמות שקבלתי ממנו ז"ל,
מפיו ומפי כתביו הקדושים, הלא המה
כתובים בספריו הקדושים, אשר כבר
נתפשטו בישראל. אשרי שיאחו בהם
לעולם לא ימוט עדי יבנה חרבות אריאל
בעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל אל

עליהם וסדתי אמרותי, על פי פקדתי
ז"ל, לבאר ולחדש בכל הלכה והלכה
מכל ארבעה חלקי השלחן ערוך, למצא
סמך וענין ושעם בכל הלכה והלכה בדרך
חכמת האמת, בדרך חכמה ומוסר השכל
ועצות נפלאות ונוראות והתחזקות עצום
ונשגב עד אין סוף ואין תכלית, שיתחזק
כל אדם להתקרב להשם יתברך בכל

(נוסח שער דפוס ראשון)

מאת הגאון הרב הגאון הצדיק

בוצינא קדישא איש רבי רב פעלים

מורנו ורבנו רבי נתן זצוק"ל

הדין של המבול - הכרחו כל הבהמות והחיות לכנס לתוך תבת נח, שהיא בחינת קדש קדשים, כדי שיהיה נמתק כל צמצום וצמצום על-ידי השכל כנ"ל. ועל-כן נכנסו למיניהם דיקא, אותן שדבקו במינם ולא עברו על אסור בלאי בהמה, כי אי אפשר לכנס לתבת נח לתוך בחינת קדש קדשים, בחינת אבן שתיה, כי אם כשנזהרין מפלאים שיהיה כל מין ומין לבדו, שאז נמתק כל אחד ואחד על-ידי השכל השייך לו, שמקבל מאבן שתיה כנ"ל, כי אפלו כשזוכין להמתיק הצמצומים על-ידי השכל הכולל בעצמו, כמו שמבאר שם במאמר הנ"ל - אי אפשר להפיל שם פי אם למינו, כי צריכין לפלל שם דרך הצמצום והצנור שנמשך דרך שם מהאבן שתיה. ועל-כן אסור לערב המינים, כי אז אי אפשר להפיל שם ולקבל המתקה משם, לא בכלל ולא בפרט, וכנ"ל.

בזכות תבת נח נמתקו הדינים

ועל-כן נכנסו כל הבהמות והחיות וכו' לתבת נח, אותן שדבקו במינם דיקא, ועל-ידי נמתקו שם כל הצמצומים וכל הדינים הקשים שהיה בעולם אז, ועל-ידי זה זכו לצאת משם למשפחותיהם, כמו שכתוב (בראשית ח, ט): "למשפחותיהם יצאו מן התבה". כי חזר ויצא כל מין ומין מן התבה שהיא בחינת אבן שתיה, שממש נמשכין כל הצמצומים וכנ"ל. ועל-כן הקריב נח מהם קרבנות, פי הקרבנות הוא בבחינת המתקת הצמצומים על-ידי השכליים השייכים להם כנ"ל, כי נח מברר ומתקן וממתיק כל הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, כמו שכתוב (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממצשנו ומעצבון דינו מן האדמה" וכו'. כי נח הוא בחינת קדשת שבת, כמו בא (לקוטי תניינא ב), בחינת גיחא לעלאין גיחא לתתאין וכו'. ועל-כן על ידו נמתקו כל הצמצומים שהם בחינת ל"ט מלאכות, בחינת כל מיני בהמות למיניהם, פי כלם נמתקו ונתבררו על-ידי תבת נח שהיא בחינת יום הכפורים, בחינת אבן שתיה, ששם נמתקין כל הדינים וכל הצמצומים שבעולם, על-ידי השכל הכולל, שהוא בחינת קדשי קדשים שממש כל ההמתקות, וכנ"ל:

צריך כל אות שיהיה בפני עצמו

ח. **ועל-כן** אותיות התורה צריכין להיות כל אחד בפני עצמו, ואם נדבק אות לאות פסול, פי כל אות ואות הוא בחינת שכל שמקבל משכל הכולל דרך הצנור השייך לו, שעל-ידי זה יש לו כח להמתיק הצמצום השייך לו. ועל-כן צריך כל אות שיהיה בפני עצמו, ואסור שידבקו אותיות התורה זה בזה, כדי שלא לערב הצמצומים והשכליים, שאז אי אפשר להמתיקם וכנ"ל.

האדם הוא השכל הכולל שהוא ממתיק כל הצמצומים והדינים שהם בתוכו כנ"ל. ועל-כן אין לו שום התחברות ותערובת עם הבהמות, אדרבא, האדם הוא השכל שהוא ההמתקה שלהם. ועל-כן אין בהאדם דין כלאים עם הבהמות, ומתור עם כלן לעשות מלאכה לחרש ולמשך, פי האדם אינו מתערב ומתחבר עם הבהמה כלל, כי הוא השכל וההמתקה שלהם, כנ"ל:

הלכה ד

לא תחרש בשור ובחמור וחדו (דברים כב, ט)

להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל

על-פי התורה "ימי חנכה הם ימי הודאה" וכו' (בלקוטי תניינא בסימן ב), עין שם כל התורה, ומה שכתוב שם בסוף, שעל-ידי זה זוכין להמשיך השמחה של שבת לששת ימי החל, פי ימי החל הם בחינת עצבות וכו', אבל שבת הוא בחינת בן, בחינת גיחא לעלאין ותתאין, בחינת שמחה וכו', בחינת (בראשית ה, כט): "זה ינחמנו ממצשנו ומעצבון דינו", פי שבת מנחם ומשמח הכל מן העצבות וכו', ועל-ידי זה שממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל, על-ידי זה נתגלה אחדות הפשוט יתברך. פי בששת ימי החל הם פעולות משתנות, שבכל יום נברא פעלה משנה, וזה כנגד שכל האנושי, שפעולות משתנות יהיה נמשכין מאחד הפשוט יתברך, פי בשכל האנושי אי אפשר להבין זאת, רק על-ידי שבת שאנו זוכין, על-ידי זה נתגלה האחדות הפשוט יתברך, פי שבת מורה על אמונת היחוד,

שאנו מאמינים שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שברא כלם בששת ימי החל ושבבת בשבת, וזאת הבחינה לגלות אחדות הפשוט, לידע ולהאמין שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, זאת הבחינה יקרה מאד אפלו אצלו יתברך וכו', כי פשנתגלה בחינת אחדות הפשוט למטה - נתגלה גם למעלה אחדות הפשוט יתברך, בבחינת 'אתה אחד ושםך אחד ומי בעמך ישראל גוי אחד בארץ' וכו'. עין שם:

ועקר קדשת הל"ט מלאכות בחל הוא על-ידי שממשיכין עליהם הקדשה והשמחה של שבת, שעל-ידי-זה נתגלה, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך, וזאת הבחינה יקרה מאד, כי אי אפשר להבין זאת בשכל אנושי, רק על-ידי אמונה שזוכין על-ידי שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כנ"ל.

צריכים להאמין שכל פעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך

א. וזה בחינת אסור בלאי בהמה, שאסור לעשות מלאכה בשני מיני בהמה וחייה. כי כל מין ומין הוא בחינת פעולה משנה, ואנו צריכים להאמין שכל המינים המשנים זה מזה שהם בחינת פעולות משתנות, כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, ואף-על-פי שבדעת אי אפשר להבין זאת כמבאר לעיל, שזה כנגד שכל האנושי, אף-על-פי-כן אנו צריכים להשליך שכלנו ודעתנו, ולידע האמת שאין בכח שכלנו להבין פלאי בריותיו, רק לסמוך על אמונה, ולהאמין בהאמת באמונה שלמה, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ולאמונה זאת זוכין על-ידי שבת, הינו על-ידי שממשיכין השמחה של שבת לששת ימי החל וכו', כנ"ל בהתורה הנ"ל.

לקדש הליט מלאכות בחינת ששת ימי החל על ידי קדשת שבת

ועל-כן אסור לעשות מלאכה בשני מינים ביחד, כי כל הל"ט מלאכות הם עובדין דחל, בחינת ששת ימי המעשה, אבל בשבת בטלין כל המלאכות, ועקר אחיזת העצבות שבששת ימי החל בהל"ט מלאכות שהם בחינת "בזעת אפיך תאכל לחם", בחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז). וצריכין לקדש הל"ט מלאכות בחינת ששת ימי החל על-ידי קדשת שבת, להמשיך הקדשה והשמחה של שבת על כל ששת ימי החל, הינו על כל הל"ט מלאכות, לבררם מזהמת הנחש מעצבות מבחינת 'בעצבון תאכלנה', כי מי שזוכה לקדש את עצמו כראוי, אזי אפלו כשעושה איזה מלאכה מהל"ט מלאכות בחל הוא גם כן בקדשה ובטהרה בבחינת קדשת שבת, כמבאר בהתורה "מרפכת פרעה וחיילו" (סימן לח).

אסור לערב שני מינים שלא להגביר פעולות משתנות ביותר

וזה בחינת אסור בלאים, שאסור לערב שני מינים יחד כדי שלא להגביר בחינת פעולות משתנות ביותר, עד שלא יהיה באפשרי לגלות שהם נמשכין מאחד הפשוט, כי גם עתה בחינה זאת יקרה מאד, כי הוא כנגד שכל האנושי, שפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט כנ"ל, אבל השם-יתברך ברא כל מין ומין בחכמה נפלאה, שדיקא על ידו יוכל להתגלות אחדותו הפשוט. אף-על-פי שכל מין ומין משנה מחברו, אף-על-פי-כן - דיקא על-ידי-זה רואין גבורותיו ונפלאותיו עד אין חקר, שברא בריות משנות כאלה, שכל אחד ואחד משנה מאד מחברו. וכלם נמשכין מאחדותו הפשוט יתברך ויתעלה. כי כל הברואים לא נבראו אלא כדי לידע ולהכיר אותו יתברך על-ידי-זה, כמו שאיתא בזהר הקדוש (בא מב.): 'בגין דישתמודעין ליה', כי השם-יתברך המשיך כל מין ומין שברא מאחדותו הפשוט, ונתן בכל אחד ואחד כח כזה, שדיקא על-ידי המינים האלו המשנים זה מזה שהם פעולות משתנות, דיקא על ידם יכירו וידעו אחדותו הפשוט יתברך וידעו כח גבורותיו ונפלאותיו, כמו שכתוב (תהלים קד, כד): "מה רבו מעשיך ה'" וכו'.

על ידי בלאים משנים סדרי בראשית וכו'

אבל אי אפשר לידע ולהאמין, שהפעולות משתנות נמשכין ממנו יתברך, כי אם כששומרין סדר הבריאה שיהיה כל מין ומין לבדו. אבל כשמערבין בלאים חס ושלום - משנין סדרי בראשית ומגבירין בחינת הפעולות משתנות יותר מדאי, על-ידי שמערבין שני מינים משנים יחד עד שנאחזו בהם הסטרא אחרא והקלפות שאחזותן מתעורבות וכלאים, שהוא בחינת "עץ הדעת טוב ורע", עד שאי

אפשר לגלות אחדותו הפשוט מתוך אלו הפעולות משתנות שנתערבו ביחד, שלא כסדר מעשה בראשית, כי אי אפשר לשום פעולה משנה שיחזור ויכלל באחדות הפשוט, כי אם דרך השביל והצנור שנמשך דרך שם משרשו מאחד הפשוט, ואז נתגלה על ידו דיקא בחינת אחדות הפשוט. אבל כשמשיגין סדרי בראשית חס ושלום על-ידי פלאים ותערובות - נתערבב הדרך והסדר עד שאי אפשר שיעלה לשרשו לכלל באחד הפשוט, ואז חיותו רק דרך הקלפות והסטרא אחרא שהם בחינת כפירות. ואז מתגברים השנויים ביותר, עד שאי אפשר לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעולות משתנות, שזה עקר תקון כל העולמות וכנ"ל.

קדשת שבת - התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות

ועל-כן עקר אסור פלאים הוא בשעת מלאכה, כי אז בשעת מלאכה צריכין לזהר ביותר להמשיך קדשת שבת לששת ימי החל, כדי לברר הל"ט מלאכות מזהמת הנחש, מעץ הדעת טוב ורע, מעצבות, מבחינת 'בעצבון תאכלנה' כנ"ל. וקדשת שבת הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל. וכשמערב פלאים בשעת מלאכה הוא פוגם בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת קדשת שבת. ועל-כן האסור בשעת מלאכה דיקא, כי אז צריכין להמשיך קדשת שבת כנ"ל:

ב. וזה שהזכירה תורה שור וחמור דיקא, אף-על-פי שבאמת כל שני מינים אסורים. כי שור וחמור הם בחינת קלפת עשו וישמעאל, כמוכא. ועשו וישמעאל הם זהמת הנחש שהם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, שעל ידו ממשיכין קדשת שבת וכו', שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט וכו', כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם. כי עשו וישמעאל הם בחינת השבועים אמות, שהם שבועים לשונות הפך לשון הקדש, כי כל השבועים אמות כלולין בעשו וישמעאל, כמו שמבאר בתורה "רבי יוחנן משתעי" (בסין טו) שכל העכו"ם נכללים בשתי אמות שהן עשו וישמעאל. ושבועים אמות הם השבועים לשונות שהם ההפך מלשון הקדש, שהוא שיך רק לישראל, אשר על-ידי-זה בחר בנו מכל העמים ורוממנו מכל הלשונות [כמוכא במקום אחר (בסין ט)].

שור וחמור הם בחינת קלפת עשו וישמעאל

נמצא, שעשו וישמעאל שהם כלליות השבועים לשונות, הם ההפך מלשון הקדש שמקשר לשבת, כי הם בחינת זהמת הנחש וזהמת הל"ט מלאכות השולטין בימי החל כשאין מקדשין אותם על-ידי המשכת קדשת שבת לתוך ימי החל כנ"ל, כי אי אפשר להמשיך קדשת שבת לימי החל, כי אם על-ידי לשון הקדש שמקשר לשבת, שזוכין אליו על-ידי האמת שמאיר בהדבור וכו'.

עשו וישמעאל שהם כלליות השבועים לשונות

ועשו וישמעאל הם הפך האמת ליעקב (מ"כה ז, ט), כי הם בחינת "אנשי דמים ישנאו תם" (משלי כט, י) המזכר שם בהתורה הנ"ל, כי הם 'אנשי דמים' בודאי, כי עשו הוא אדמוני מלא דם, ונאמר בו "והוא עגף" - 'מן הרציחה' (בראשית רבה סג, יב). וכן ישמעאל נאמר בו (בראשית כא, ט): "ותרא שרה את בן הגר מצחק", ופרש רש"י על שפיכת דמים גם כן. ועל-כן הם הפך האמת, כי עליהם נאמר (תהלים קמד, ח): "אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר", כי הם ההפך מבחינת תודה הלכה, בחינת שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת חסד לאברהם, כי הם בחינת הסיגים והפסלת, בחינת תקפא דדינא קשיא, בחינת מז' ותבן, שמשם הקשיות החופין על ההלכה שאינם מניחין לברר ההלכה, כמוכן בתקונים (דף יא, ט), כי הם אינם בוחרים בעולם הבא שהוא בחינת תודה הלכה, כי בחרו לחלקם העולם הזה שמלא עצבות ויגונות, כמו שכתוב (תהלים קט, יז): "ולא חפץ בכרכה ותרחק ממנו".

עשו וישמעאל הם הפך האמת ליעקב

נמצא שעשו וישמעאל הם בהפך מכל הבחינות הנאמרים בהתורה הזאת, שעל ידם זוכין להמשיך קדשת שבת לתוך ששת ימי החל, לגלות אחדות הפשוט יתברך וכו'. ועל-כן הזכירה התורה אסור פלאי בהמה על שם תערבת שור וחמור, שהם בחינת התחברות תרי זינא בישא שהם עשו וישמעאל, כמוכא בזהר (תקוני זהר קמז:) ובכתבים (פרי עץ חיים עולם העשיה פרק א), להורות, שעל-ידי פלאי בהמה שמחברין שני מיני בעלי חיים בשעת עשית איזה מלאכה מל"ט מלאכות, על-ידי-זה פוגמין בבחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות כנ"ל, כי גורמין שמתחברין חס ושלום תרי זינא בישא,

בכלאי בהמות פוגמין בהתגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות

שהם שור וחמור דקלפה, שהם בחינת עשו וישמעאל, שהם ההפך מכל הבחינות הנ"ל, שעל ידם נתגלה אחדות הפשוט, כי עשו וישמעאל הם ההפך מכל זה כנ"ל, שזהו בעצמו בחינת הפגם שגורמין על ידי התחברות שני מינים בשעת מלאכה, כנ"ל:

עקר המצוה פדי המשיך שביטה על בחינת שור וחמור

ג. ועל-כן נאמר בשבת (שמות כג, יב): "למען ניוח שורך וחמורך וכו'. שור וחמור דיקא. אף-על-פי שלענן דין שביתת בהמה מצוים על שביתת כל הבהמות והחיות, רק עקר המצוה פדי להמשיך שביתה וניחא על בחינת שור וחמור, להכניע מהם אחיזת שור וחמור דקלפה, שהם בחינת עשו וישמעאל, שהם עקר זממת הנחש הנאחז בימי החל בהל"ט מלאכות כנ"ל.

יעקב זכה להכניע קלפת עשו וישמעאל ולמטה שלמה

ועל-כן יעקב שזכה להכניע קלפת עשו וישמעאל, כי היה מטתו שלמה, על-כן נאמר בו (בראשית לב, ו): "ויהי לי שור וחמור", כמובא (תקוני זהר קמז:). כי יעקב הוא עקר האמת המבאר בהתורה הזאת, בחינת "תתן אמת ליעקב", כי יעקב זכה לכל שלשת קני האמת שהם - תפלה ותורה ושדוכים, כי נאמר בו (בראשית כח, יא): "ויפגע במקום" וכו', והוא העלה את התפלה בשלמות לבחינת בית, כי יעקב קראו בית' (כמבאר בהתורה "משפטים" בסימן ט, וזכה לתורה, כמו שכתוב (דברים לג, ד): "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב". וכמו שכתוב (בראשית לב, ה): "עם לבן גרתי" - ותרי"ג מצות שמרתי'. וזכה לשדוכים אמתיים דקדשה, כי זכה להשתדף עם זווגיו האמתיים שהם רחל ולאה וכו', שעל ידם העמיד מטה שלמה בלי פסלת שמהם יצאו כל בית ישראל.

התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על ידי יעקב

ועל-כן שמר יעקב את השבת, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עט, ו), הינו כנ"ל בהתורה הנ"ל. ועל-כן עקר התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות היה על-ידי יעקב, שזכה להעמיד שנים עשר שבטים, שכל אחד ואחד היה לו דעה מיחדת, כי כל אחד מהשבטים היה גון מיחד פפי גון אכנו שבחשן, הינו בחינת פעלה משנה מחברו, וכלם כאחד נכללו בדעה אחד ואמרו בפה אחד

בשעת הסתלקות יעקב: "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו, ד), שזה עקר שלמות התגלות אחדות הפשוט - כשרבים מסכימים לדעה אחת, כמבאר בהתורה הזאת, שזהו בחינת הלכה כרבים, עין שם.

שלמות התגלות אחדות הפשוט - כשרבים מסכימים לדעה אחת

כי אברהם ויצחק שבימיהם לא נתברר בשלמות עדין קדשת ישראל, על-כן לא זכה כל אחד להעמיד כי אם בן אחד בקדשת ישראל, דהינו אברהם העמיד יצחק לבדו, ויצחק את יעקב לבדו. ובן השני שהיה לאברהם שהיה לו דעה משנה בודאי, כי אין דומה דעת אדם אחד לחברו. ותכף שהגיע האמונה לשני דעות - נאחזו זממת הנחש בישמעאל שהיה בחינת פעלה משנה, דעה משנה, מיצחק, עד שלא זכה להפך דעתו המשנה להכלל באחדות הפשוט. וכן עשו שהיה משנה מיעקב לא זכה להכלל עם יעקב בדעה אחת לענין עקר יסוד האמונה הקדושה, כי אז לא נתבררה הזממה בשלמות עד שיתגלה בשלמות בחינת אחדות הפשוט מתוך פעולות משנות, דהינו שכל השנוי דעות יסכימו על עקר יסוד האמת והאמונה - להאמין שכל הפעולות משתנות וכל השנוי דעות שבעולם כלם נמשכין מאחד הפשוט. אבל יעקב זכה לזה בשלמות, כי זכה להעמיד בנים הרבה שנים עשר שבטים שכל אחד היה לו דעה משנה, כי היה בחינת גון מיחד בחינת פעלה משנה. ואף-על-פי-כן לענין יסוד האמונה כלם הסכימו לדעה אחת ואמרו בפה אחד 'שמע ישראל וכו' ה' אחד'. שזהו עקר שלמות התגלות אחדות הפשוט - כשרבים שמשנים בדעותיהם מסכימים לדעה אחת, כנ"ל.

יעקב נשמר מכלאים - שלא לחבר שני מינים ביחד

ועל-כן זכה יעקב להכניע קלפת עשו וישמעאל לגמרי. ועל-כן נאמר בו (בראשית לב, ו): "ויהי לי שור וחמור". כי זכה להכניע הקלפות הנאחזים בשור וחמור, ולהכניס גם בחינת השור והחמור תחת יד הקדשה, כי יעקב נשמר מכלאים - שלא לחבר שני מינים ביחד, כמו שכתוב שם בפרשה בהדורון ששלח לעשו (בראשית לב, יז): "ויתן ביד עבדיו עדר עדר לבדו" וכו', להורות שזוהר מכלאים, כמובא, הינו כנ"ל:

בימי חנכה
אנו ממשיכין
הדרך של
תורה הודאה
בעולם

ד. וְזֶה בְּחִינַת חֲנֻכָּה, כִּי יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה, בְּחִינַת שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבַּי וְכוּ', כַּמְבָאָר בְּהַתּוֹרָה הַזֹּאת. הֵינּוּ שְׂבִימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים עַל־יַדֵּי תַקְרָף הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת וְהַנּוֹרְאוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמָּנוּ בְּיָמֵים הָהֵם בְּזִמְנֵי הַזֶּה, עַל־יַדֵּי־זֶה אָנוּ מִמְּשִׁיכִין הַדֶּרֶךְ הַזֶּה שֶׁל תּוֹדָה הוֹדָאָה בְּעוֹלָם, דְּהֵינּוּ לְעֵסֶק תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַנְּסִים וְהַנְּפִלְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם אַבּוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ מִימֵת עוֹלָם עַד הַנֵּה, בְּכָל־לַיּוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת, וּלְזַכֵּר הַיֵּטֵב וּלְבַלֵּי לְשַׁבַּח כָּל הַטּוֹבוֹת הַנּוֹרְאוֹת שֶׁגּוֹמֵל עִמָּנוּ בְּכָל עֵת וְעַתָּה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים קג, ב): "וְאֵל תִּשְׁכַּחֵי כָּל גְּמוּלָיו".

נִסִּיךְ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל עֵת עָרַב וּבִקֵּר וּצְהִירִים וְכוּ'. וְכֵמוֹ שְׂאוּמְרִים בְּנִשְׁמַת: אֵלֹהֵינוּ פִּינוּ מְלֵא שִׁירָה פִּיָּם וְכוּ' - אֵינְנו מְסַפְּקִין לְהוֹדוֹת לָךְ ה' וְכוּ' עַל אַחַת מֵאֵלֶּיךָ, אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ וְרַבִּי רַבְּבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נְסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ עִם אַבּוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ.

שלא
להתבלבל
מפה שעובר
רק לעסק
בתורה
והודאה

הַבְּלֵל, שֶׁכִּשְׁהָאָדָם רוֹאֶה גְּדֹל צְרוּתוֹ בְּגוּף וְנִפְשׁוֹ וּמְמוֹן, שֶׁהוּא רְחוּק מֵהַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ בְּעַצְמוֹ, וְגַם בְּפִרְנֶסָה וּבְגוּף יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן יִסּוּרִין כְּמוֹ שֶׁשָּׁכַיִחַ בְּרַב הָעוֹלָם, וְאֵפְלוּ כִּשְׂבָא עָלָיו אֵיזָה צָרָה מִמֶּשׁ חֵס וְשְׁלוֹם, הוּא צָרִיךְ לְבַל יִתְבַּלְּבַל לְגַמְרֵי מַחְמַת הַצָּרוֹת וְהִיסּוּרִין חֵס וְשְׁלוֹם, רַק בְּכָל עֵת וְעַתָּה בְּפִרְט בְּעַת צָרָה חֵס וְשְׁלוֹם - יִתֵּן עֵינָיו לְבוֹ וְדַעְתּוֹ לְהִסְתַּפֵּל וּלְהִתְבּוֹנֵן הַיֵּטֵב עַל חֲסָדֵי ה' וְטוֹבוֹתָיו שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ עַד הַנֵּה. כִּי כָּל אָדָם כְּמוֹ שֶׁהוּא, מֵאַחַר שֶׁהוּא בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וּמִנִּיחַ טְלִית וְתַפְלִין בְּכָל יוֹם, וּמִיַּחַד שָׂמוּ יִתְבָּרַךְ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, רְאוּי לוֹ לִתֵּן הוֹדָאָה וְתוֹדָה לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם עַל עֲצָם חֲסִדוֹ וְטוֹבוֹ יִתְבָּרַךְ עָלָיו, שְׂזָכָה לְהִיּוֹת בְּכָלֵל יִשְׂרָאֵל מִקְּבִלֵי הַתּוֹרָה, מִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁכָּל אֶחָד יוֹדֵעַ בְּנַפְשׁוֹ כְּמָה טוֹבוֹת נִפְלְאוֹת בְּפִרְטִיּוֹת שֶׁגָּמַל הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִמּוֹ מֵעוֹדוֹ עַד אוֹתוֹ הַיּוֹם, וְצָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרַךְ עַל כָּל הַטּוֹבוֹת שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ, וְעַל־יַדֵּי־זֶה הֵיזָה לְבוֹ נִכּוֹן בְּטוֹחַ שָׁגֵם עֲתָה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ לֹא יִסִּיר חֲסִדוֹ וְטוֹבוֹ מֵאַתּוֹ, וַיַּחֲזֵק אֶת לְבוֹ לְצַעֵק וּלְהִתְחַנֵּן לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּצִּילָהוּ גַם עֲתָה מִכָּל הַצָּרוֹת וְהִיסּוּרִין, כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים קח, א): "מִי יִבְלִנֵי עִיר מִבְּצָר מִי נַחְנִי עַד אָדָם", הֵינּוּ שְׂמִי שֶׁעֲזָר לִי עַד הַנֵּה וְנַחְנִי עַד אָדָם - הוּא יוֹבִילֵנוּ עִיר מִבְּצָר גַּם כֵּן.

לפני
שקוראים
אליו יתברך
להודות על
הטובות

וְזֶה: "מִהֲלֵל אֶקְרָא ה'" (תְּהִלִּים יח, ד) - שֶׁטָּרַם שְׂאֲנֵי קוֹרָא אֵלָיו יִתְבָּרַךְ עַל צְרוּתִי, אֲנִי מִהֲלֵלוֹ וּמִשְׁבַּחוֹ עַל הַטּוֹבוֹת וְהַחֲסָדִים שֶׁעָשָׂה עִמִּי עַד הַנֵּה, כִּי דִּיקָא עַל־יַדֵּי־זֶה אֲנִי יוֹכֵל לְקַרְוֹתוֹ כְּנִי. וְזֶה (שֵׁם נ, י-ט): "זָבַח לְאֱלֹהִים תּוֹדָה וְכוּ', וּקְרָאֵנִי בַיּוֹם צָרָה", הֵינּוּ שָׁגֵם קָדָם שִׁיּוֹצֵאֵנִי מִהַצָּרָה שֶׁל עֲכָשׁוּ וְצָרִיכִין לְקַרְוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, צָרִיכִין מִקָּדָם לְהִבְיֵא תּוֹדָה עַל הָעֶבֶר

כִּי בְּאֵמַת זֶה הַדֶּרֶךְ שֶׁל הוֹדָאָה וְתוֹדָה הוּא דֶּרֶךְ נִפְלְאָ מְאֹד לְהִתְקַרֵּב עַל יַדוֹ לַהֲשֵׁם־יִתְבָּרַךְ מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, כִּי הָעוֹלָם הֵיזָה מְלֵא צָרוֹת וְיִסּוּרִים וַיְגוֹנוֹת, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (קֹהֶלֶת ב, א): "כָּל יָמָיו פֶּעַם וּמִכְאוּבוֹת", וְכָתִיב (אֵיּוֹב ה, ז; שֵׁם יד, א): "אָדָם לְעַמֵּל יוֹלֵד, קָצַר יָמָיו וְשִׁבְעַת רַגְזוֹ". וְאֵינְנו טוֹב בְּעוֹלָם כִּי אִם הַתּוֹרָה, כִּי 'אֵינְנו טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה' (עֲבוּדָה וְרָה יט:). וּמֵעַצְם הַצָּרוֹת וְהִיסּוּרִין וְהַמְּנִיעוֹת שֶׁבָּזָה הָעוֹלָם - קָשָׁה וְכָבֵד עַל הָאָדָם לְהִתְקַרֵּב לְעַבּוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵפְלוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְחַנֵּן וּלְפָרֵשׁ צַעֲרוֹ לְפָנֵי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ גַּם כֵּן קָשָׁה מְאֹד, מַחְמַת רַבּוּי הַמְּנִיעוֹת וְהִיסּוּרִים שְׂאוּטְמִין אֶת לְבוֹ, עַד שֶׁאֵינּוּ יוֹכֵל לְפַתַּח אֶת פִּיו וְלֹא לְהִתְקַרֵּב לְשׁוֹם עֲבוּדָה תְּמָה, כְּאִשֶּׁר יוֹדֵעַ כָּל אֶחָד וְאֶחָד הַכְּבֹדוֹת שֶׁיֵּשׁ עָלָיו בְּכָל פֶּעַם וּפֶעַם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם וְכוּ'.

קשה וכבד
על האדם
להתקרב
לעבודתו
יתברך

וְעַל־כֵּן עֲצָה גְּדוּלָה לָזֶה - שֶׁבְּכָל פֶּעַם יִזְכִּיר אֶת עַצְמוֹ אֶת כָּל הַטּוֹבוֹת הָאֵמֶתִיּוֹת וְהַנְּצַחִיּוֹת שֶׁעָשָׂה הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ עִם אַבּוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ, עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, וְהָעֵקֶר מֵהַ שְׂזָכָה לְהִיּוֹת מְזַרַע יִשְׂרָאֵל בְּכָלֵל מִקְּבִלֵי הַתּוֹרָה, וְהַבְּדִילוֹ מִן הַתּוֹעִים בְּדַרְכֵי הַמְּחַקְרִים וְהַפִּילוֹסוֹפִים וְכוּ' הַנְּהוּגִים עֲכָשׁוּ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּיּים, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אִם יִסְתַּפֵּל הַיֵּטֵב עַל כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלָיו מֵעוֹדוֹ - יִרְאֶה וַיְבִין חֲסָדֵי ה' וְטוֹבוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו עָלָיו בְּלִי שְׁעוֹר, כְּמוֹ שֶׁאָנוּ אוֹמְרִים שֶׁלֹּשׁ פְּעָמִים בְּכָל יוֹם בְּהַשְׁמוּנָה עֲשָׂרָה: נוֹדָה לָךְ וְנִסְפָּר תְּהִלָּתְךָ עַל חַיֵּינוּ וְכוּ' וְעַל

עצה גדולה -
שנזכיר
לעצמו את
טובות ה'

כנ"ל. ואז דיקא וקראני ביום צרה כנ"ל. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נד.), שצריכין להיות מודה על העבר ומבקש על להבא, כי כשאין מודים על העבר - קשה מאד לקרותו יתברך מגדל אטם הלב שנתאטם מרבויו הצרות כנ"ל, בפרט עתה בארץ הגלות, שכמעט אין יום שאין צרתו מרבה מחברו חס ושלום, והפרנסה דחוקה מאד, והבעל-דבר מתפשט על כל אחד ואחד לארץ ולרחב, והמחלקת והקטגוריה והקנאה והשנאה מתרבה בכל פעם, וכל מה שרוצים להתחיל לצאת ממה שצריכין לצאת ולהתקרב לאיזה עבודת ה' - אין מניחין אותו ומתגרין בו יותר חס ושלום, ומעצם רבויו המניעות אין יכולין לפתח פה לפרש שיחתו לפניו יתברך. על-כן צריכין לילך בדרך זה מאד, שבכל פעם כבואו לפרש שיחתו לפני השם-יתברך או להתקרב לאיזה דבר שבקדשה - יזכיר את עצמו רבויו הטובות והחסדים שעשה השם-יתברך עמו מעודו עד היום הזה, ועל-ידי-זה יתחזק לבבו לבטח בה' שישמע תפלתו גם עתה, ועל-ידי-זה יוכל להתקרב אליו יתברך ולפרש לפניו שיחתו כראוי, כנ"ל:

יולד", וכתוב (שם ב, כג): 'גם כל ימיו פעם ומכאובות'. אבל השם-יתברך חפץ בקיום העולם, וממתיק ומבטל בכל פעם יסורי וצרות העולם הזה בחסדו וטובו וישועתו שמתנהג עמנו בכל יום ויום, וצריכין להסתכל על זה היטב על כל הטובות שגמל עמנו, ולהביא תודה והודאה על זה כנ"ל.

אפלו בעת צרה יסתכל על הטובות

וזה בחינת שממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, הינו הקדשה והשמחה של עולם הבא שהוא כלו שבת, שאז עקר התודה וההודאה, ימשיכו גם בעולם הזה גם בעת צרה, שאפלו בעת צרה חס ושלום יסתכלו על הטובות שעשה השם-יתברך עמנו עד הנה, וגם בהצרה בעצמה בודאי יש איזהו הרחבה כשסתכלין היטב, כמו שמבאר אדמו"ר ז"ל על פסוק "בצר הרחבת לי" (פסימן קצה), עין שם היטב. ועל-ידי-זה צריכין להביא תודה להודות ולהלל לשמו יתברך על העבר, ועל-ידי-זה יכולין לקרותו ולצעק אליו על להבא כנ"ל. וזה בחינת "לך אזבח זבח תודה ובשם ה' אקרא" (תהלים קטז), הינו כנ"ל:

מרב הצרות התבלבלה דעתו הקדושה מאד

ו. וזה (שם ג, א): מזמור לדוד בכרחו מפני אבשלום בנו, ה' מה רבו צרי וכו'. ואמרו רבותינו ז"ל (ברכות ז): "מזמור לדוד, קינה לדוד מבעי ליה. אלא כיון שראה שבנו הוא, שמח. דבר אחר, שראה תכסיו קימת" וכו'. ואפתי קשה על דוד בעצמו, מה ראה על ככה בעת צרה גדולה כזאת, בעת שברח מאבשלום - לבקש למצא בהצרה איזה הרוחה ולזמר על זה להשם-יתברך. וגם לכאורה התחלת המזמור אינו מדבר מלשון זמר, רק מלשון צעקה גדולה, כמו שכתוב שם: ה' מה רבו צרי רבים וכו'. אף כל זה הוא ענין הנ"ל, שדוד המלך עליו השלום, ראה את עצמו אז בצרה גדולה ומרה מאד מאד, שהכרח לברח מפני אבשלום בנו על-ידי מעשה רעה כזאת שנעשה מאמנו ותמר ואבשלום בניו, ומעצם מרירת צרתו שגדלה מאד, בפרט שהבעל דבר רצה להפילו בעיני דעתו מאד מאד, פי אמר לו בלבו: הנך רואה שכל זה בא עליך על מעשה דבת שבע,

המשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל

ה. וזה בחינת מה שצריכין להמשיך השמחה והקדשה של שבת לששת ימי החל, המבאר שם בסוף התורה הנ"ל, כי מבאר שם, שעל-ידי תודה-הלכה זוכין שיאירו שלשת קני האמת ברבוע הדבור וכו', שעל-ידי-זה זוכין להמשיך הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו', עין שם. הינו כי תודה מביאין פשיזאין מהצרה, כמו שמבאר שם, והתודה היא בחינת שעשוע עולם הבא כמו שמבאר שם. כי לעתיד יהיה כלו תודה והודאה לשמו יתברך, פי אז תבטלו כל צרות העולם הזה, ויהיה כלו טוב, ויעסקו רק בבחינת תודה - להודות ולהלל לשמו יתברך, אבל צריכין להמשיך קדשת העולם הבא גם בהעולם הזה, שזהו בחינת להמשיך קדשת שבת לימי החל.

צריכין להסתכל היטב על כל הטובות שגמל עמנו

כי שבת בחינת עולם הבא שכלו טוב, וימי החל הוא בחינת העולם הזה שמלא יסורים וצרות רחמנא לצלן, כמו שכתוב (איוב ה, ז): "אדם לעמל

ושוב אין לך תקנה חס ושלום, וכמבאר בזה המזמור בעצמו, כמו שכתוב שם: רבים אמרים לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה, ופרש רש"י: 'בשביל אותו העון'. ומעצם צרתו עד הנפש, נתבלבל דעתו הקדושה, עד שלא היה יכול אפלו לפרש שיחתו ולצעק להשם יתברך פדרכו.

הצרות יכולות לעקם הלב מאד מהשם יתברך

כי הצרות רחמנא לצלן, יכולין חס ושלום לעקם הלב מאד מהשם יתברך, רחמנא לצלן, עד שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין קז): על דוד, שאז בברחו מאבשלום בקש לעבד עבודה זרה, כמו שדרשו על פסוק (שמואל ב טו, לב): "ויהי דוד בא עד הראש אשר ישתחוה שם" וכו'. כי כשאדם בצרה חס ושלום הוא בסכנה גדולה גם בענין פשרותו ויהדותו, כי לפעמים נתעקם הלב מאד על ידי הצרות והיסורין עד שמהרהר אחר השם יתברך, בבחינת (משלי יט, ג): "אוילת אדם תסלף דרכו ועל ה' יזעף לבו".

לאדם יש בחירה בין בטובה ובין לתקף

כי בזה העולם יש להאדם בחירה תמיד, וכל מה ששולח השם יתברך בין טוב ובין להפך - הוא במשקל. וכמו שפשהשם יתברך שולח לאדם טובות - בנים ועשירות וכל טוב, יש שמפיר חסדי ה' וטובו עליו ומתעורר על ידי זה להתקרב אליו בצדקה ומעשים טובים וכו', ויש חס ושלום להפך, בחינת (דברים לב, טו): "וישמן ישרון ויבעט" וכו'. כמו כן להפך, כשהשם יתברך מנסה ומיסר את האדם ביסורין וצרות חס ושלום בענינות ודחקות ורדיפות וכו' רחמנא לצלן, הוא גם כן בנסיון גדול, כי השם יתברך שלח עליו הכל לטובה כדי שייזכר על ידי זה לשוב אליו, כמו שכתוב (איוב לו, ט): "ויאמר כי ישובון מאון" וכו'. אבל מחמת גדל כח הבחירה יש לפעמים, שאדרבא, על ידי הצרות חס ושלום נתעקם לבו ביותר מהשם יתברך, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ערוכין מא): לענין העניות שמעביר על דעת קונו, וכן מבאר בדברי אדמו"ר ז"ל, שבעת צרה חס ושלום צריכין להתחזק מאד מאד כנגד היצר הרע, מחמת ששרשו נמשך מדינים, עין שם במאמר 'להתחזק בכל פעם כנגד היצר הרע' (בסימן עב).

האדם יש לו בחירה תמיד

ועל כן נאמר ברשעים (משלי כט, ט): "ורגז ושחק ואין נחת". אבל בצדיקים נאמר (תהלים נו, יא):

"בה' אהלל דבר באלהים אהלל דבר", כמו שפרש רש"י שם: 'בין שבא עמי במדת הרחמים בין במדת הדין' וכו', אבל על כל פנים האדם יש לו בחירה תמיד וכנ"ל. ובכל דבר ובכל ענין והנהגה שהשם יתברך מתנהג עמו ומסבב עמו בכל עת - יש בו בחינת (הושע יד, ט): "צדיקים ילכו בם ופושעים יפשלו בם" חס ושלום.

דוד מצא הרחבה בצרה הגדולה ביותר

ועל כן דוד כשהיה בעת צרה גדולה כזאת שנתגרש מירושלים וכו', עד שנפל למחין דקטנות פאלו, עד שיש סבא בדברי רבותינו ז"ל (סנהדרין קז): 'שעלה על דעתו לעבד עבודה זרה, מפל שפן שלא היה יכול לפתח פיו לסדר תפלתו פראוי. אבל בעצם צדקתו האיר ה' עיניו ושלח בלבו עצה הזאת הנ"ל, שהתחיל להסתפל על הטובות שהשם יתברך גמל עמו מעודו, עד שחפש ומצא שגם בעצם הצרה הגדולה הזאת נמצא בה גם כן פמה הרחבות, כי הפך הדבר בדעתו לטובה מה שפנו רודף אחריו, מה שלכאורה היא צרה כפולה ומכפלת מה שהרודף הוא בנו, רחמנא לצלן, אף הוא הפך הדבר לטובה ואמר: 'סתם ברא מרחם על אבא' (ברכות טז): וגם מצא הרחבה בתוך צרתו, מה שראה תכסיו קימת שהסנהדרין וכו', אוחזים עמו וכו'.

כל ספר תהלים הוא חודאה לשעבר וצדקה לעתיד

ועל כן כל אלו הטובות שחפש ומצא מה שהשם יתברך גמל עמו אפלו בתוך הצרה, כמו שמבאר רבנו ז"ל על פסוק (תהלים ד, ב): "בצר הרחבת לי" וכו', מלבד מה שהשם יתברך גמל עמו טובות מעודו על כל אלה, התחיל לומר מזמור לדוד - ורצה לומר ולהודות להשם יתברך על כל הטובות האלה, ותקף שהתחיל לומר ולהודות להשם יתברך על הטובות, תקף נתרחב לבו ודעתו, ואז דיקא נפתח פיו והתחיל להתפלל ולצעק כראוי: ה' מה רבו צרי רבים קמים עלי וכו'. וגם כל המזמור הולך בדרך זה, שאף על פי שרבו צרי ורבים קמים עלי עד שרבים אמרים וכו', שאין לו תקנה חס ושלום מחמת עון דבת שבע, אבל אף על פי כן: ואתה ה' מגן בעדי וכו'. וכן בדרך זה הולכים רב המזמורים שבתהלים, שמודה להשם יתברך על העבר וצועק על להבא, ובתוך דברי צעקתו ותחנתו חוזר ומודה וצועק, פוק עין ותשפח בכמה מזמורים שהולכים על

דרך זה. ועל-כן נקרא ספרו בשם 'תהלים' - שהוא לשון תהלה והודאה, אף-על-פי שרב דבריו הם צעקות גדולות ותחנונות ובקשות, ואף כל צעקותיו תחנוניות היו דיקא בדרך מזמור והודאה ותהלה ושיר ונגון וכו'. בכל העשר לשונות של זמרה, הינו פנ"ל, שבכל הצרות נתן לבו להודות על העבר, ואז היה יכל לצעק להבא, בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ברכות נד.):

שהוא עולם הבא, שאז בטול הצרות, לתוך ימי החל, שהוא העולם הזה שהוא ימי צרה פנ"ל. כי העולם הזה מצד עצמו מלא צרות ויגונות רחמנא לצלן, פנ"ל, אבל השם-יתברך מרחיב עמנו גם בעת צרה, וגומל עמנו טובות נפלאות ונצחיות גם בזה העולם, ואנו מחיבים להודות לו גם בעת צרה פנ"ל, שהוא בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל פנ"ל. ועל-די-זה דיקא זוכין לצעק להשם-יתברך לצאת מהצרה לגמרי, ואז נזכה לבחינת תודה והודאה בשלמות, שהוא בחינת עולם הבא פנ"ל.

ז. וזה בחינת מזמור 'הודו' (תהלים פרק קז) שאומרים בכניסת שבת, שמדבר מארבעה צריכין להודות, שפולל כל הצרות שעוברין על האדם, שכלם כלולין באלו הארבעה, כמבאר במקום אחר. ועקר הוא צרות הנפש, דהינו כל העליות וירידות שעוברין על כל אדם מקטן ועד גדול לפי דעת ערפו ומדרגתו, שהכל פלול במזמור הזה, כמוכן בספרים (סימן קסג). ועל כל אלו הצרות בגשמיות ורוחניות בגוף ונפש, צריכין לצעק מאד מאד בכל פעם להשם-יתברך קול גדול ולא יסף, וכמבאר במזמור זה 'ויצעקו' וכו'. אף קדם כל הצעקות מקדים ומתחיל תחלה תקף בהתחלת המזמור: הודו לה' כי טוב פי לעולם חסדו, לידע ולהודיע ולהורות, שכן הוא דרך הצעקה על כל הצרות רחמנא לצלן, שבתחלה תקף צריכין להודות לה' על העבר, ולהיות בטוח שהוא יתברך שומע תפלת כל פה ויושיע אותו תמיד על-ידי צעקתו, ואז דיקא 'ויצעקו', 'ויצעקו' וכו', פי אז דיקא על-ידי בחינת הודו לה' וכו', בחינת תודה שמביאין גם בעת הצרה על הטובות שלעבר ועל הטובות וההרחבות שבתוך הצרה עצמה, על-ידי-זה דיקא יכולין לצעק לה', ואז ממצקותיהם יושיעם, ואז יודו לה' חסדו ונפלאותיו, כי אחר-כך יזכו לצאת מהצרה לגמרי, ואז בודאי יביאו תודה בשלמות כראוי.

מזמור של די צריכין להודות, קדם הודאה ואחר כך צעקה

ועל-כן אומרים זה המזמור 'הודו' בכניסת שבת, פי אז אנו צריכין להמשיך קדשת שבת לימי החל, כדי שיכללו כל ששת ימי החל בקדשת שבת. על-כן אומרים זה המזמור 'הודו', שהוא ארבעה צריכין להודות, שהוא בחינה זאת - בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל לבטל העצבות והצער של ימי החל, בחינת 'בעצבון תאכלנה', להמשיך עליהם קדשת ושמחת שבת שהוא בחינת עולם הבא, שהוא בחינת תודה והודאה וכו"ל. וכל זה אנו זוכין על-ידי ימי חנפה הקדושים שהם ימי הודאה, שאז ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כמבאר בהתורה הנ"ל, עין שם, הינו פנ"ל:

טעם שאומרים מזמור קז בכניסת שבת, וליה זוכים בחנפה

ח. וזה גם פן בחינת (דברים כב, ט): לא תחרש בשור ובחמור יחדו. פי שור וחמור הם תרי זינא בישא, בחינת עשו וישמעאל, שהם כלל כל העפוו"ם, שהם כלל כל הגליות, כלל כל הצרות, פי עקר כל הצרות הם על-ידי הגליות - שאנו בגולה בין העפוו"ם, שכלם פלולים בעשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, והזהיר הפתוב שלא לערבם יחד על-ידי אסור תערבת פלאים, שלא לגרם חס ושלום לערב ולחבר הצרות יחד, שאז אי אפשר לסבלם חס ושלום, הינו שלא יגרם לבלב דעתו חס ושלום, שידמה לו פאלו כל העולם נפל עליו [כמו שרגילין העולם לומר בעת צרה, חס ושלום], פאלו חס ושלום כל הצרות באו עליו חס ושלום בלי הרחבה כלל.

לא לערב את הצרות יחדיו פאלו אי אפשר לסבלו

כי התודה שמביאין כשיוצאין מהצרה - זה בחינת שעשוע עולם הבא, פנ"ל בהתורה הנ"ל. והתודה והודאה שמודין להשם-יתברך על העבר וכו' גם בעת הצרה - זה בחינת שממשיכין הקדשה של שבת

התודה בעת הצרה - המשכת שבת לימי החל

והא בהא תליא, שמי שאומר כף חס ושלוש ועל-ידי- זה נתעקם לבו מהשם-יתברך ואינו יכול לצעק אליו, אזי חס ושלוש באמת נתרבין עליו הצרות רחמנא לצלן, כי כל הנמשך אחר צערו - הצער נמשך אחריו חס ושלוש, רק צריכין לתן רוח בידעתו למצא הרחבות גם בתוך הצרות בעצמן ולהביא תודה והודאה בכל עת.

כ באמת בכל צרה שבעולם - יש בתוכה הרחבה, בחינת 'בצר הרחבת לי' כנ"ל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (עבודה זרה ד.) על פסוק (איוב ל, כד): "אף לא בעי ישלח יד", וכתיב (תהלים עח, לח): "ולא יעיר כל חמתו", שזה בחינת (בראשית לב, יז): "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר" הנאמר ביעקב אבינו, שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עה, יג) על הצרות והגלויות שפון יעקב, במה שלא ערב כלאים לתן רוח בין הצרות, שזהו בחינת "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר" - בין צרה וצרה, בין גלות לגלות, כמו שדרשו רבותינו ז"ל, הינו כנ"ל. כי יעקב הכניע קלפת עשו וישמעאל שהם בחינת שור וחמור, בחינת "ויהי לי שור וחמור", הינו שהכניע הקלפות היונקין מהדינים והצרות - שהם רוצים לעקם את הלב בעת צרה, כאלו אפס תקוה חס ושלוש, שזה עקר הצרה הגדולה ביותר מהצרות בעצמן, שזה עקר צער הגלות, מה שהעפויים המצרין מבזין ומחרפין אותנו ואומרים אין תקוה חס ושלוש, כמו שכתוב (תהלים מב, יא): "ברצח בעצמותי חרפוני צוררי באמרם אלי כל היום איה אלהיך", וכתיב (שם מד, טז): "כל היום כלמתי נגדי" וכו', וכן הרבה.

בכל צרה שבעולם - יש בתוכה הרחבה

לפני רוח בין הצרות ולראות את חסדי ה'

וכף זה בחינת התחברות קלפת עשו וישמעאל ביחד, שהם כלל כל הצרות והגלויות כנ"ל. אבל יעקב אבינו הכניע אותם מישראל, וצוה לשמר שיהיה כל עדר ועדר לבדו - שלא לערב כלאים, שהם בחינת תערובות שור וחמור כנ"ל, רק לתת רוח בין עדר ובין עדר, לתן רוח בין הצרות, שאפלו בעת הצרה חס ושלוש יסתכלו על הרוח וההרחבה שהשם-יתברך הרחיב עמו וגמל לו טובות מעודו, וגם בהצרה בעצמה מרחיב לו כנ"ל. ועל-ידי-זה יוכל לצעק להשם-יתברך, ויהי נצל לגמרי מכל הצרות בחסדו הגדול ונפלאותיו, כנ"ל:

ט. **וכף** זה הוא בחינת חנכה כנ"ל. כי הנס של חנכה רצתה שתהייה הצרות תכופות בלי רוח היה בימי בית שני - פשעמדה מלכות יון הרשעה להשפיעם תורתך וכו', ורצו לבטל עבודת הבית-המקדש, והשם-יתברך ברחמיו המרבים עמד לנו בעת צרותינו ועשה עמנו נסים נוראים ונפלאים על-ידי מתתיהו ובניו הכהנים, עד שנצחו היונים והחזירו עבודת בית-המקדש למקומו בנס נפלא ונורא שהיה בנרות המנוחה, שדלק השמן המעט שמונה ימים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (שבת כא, א.). הינו כי כל ימי הבית שני לא הייתה גאלה שלמה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (זהר שמות ט, א.), הינו כי עקר ימי הבית שני לא היה רק בבחינת "ורוח תשימו בין עדר ובין עדר", שפעל יעקב אבינו שיהיה תמיד רוח והרחבה בין צרה לצרה, בין גלות לגלות, כדי שיהיה כח להתחזק ולסבל מרירות הגלות כנ"ל. והקלפה של מלכות יון הרשעה ראתה והבינה זאת, שהבית הזה לא יתקיים ויחרב בודאי, רק שהוא הרחבה ורוח בין גלות לגלות כדי שיוכלו ישראל להתקיים כנ"ל, על-כן רצתה להתגבר על ישראל ולהחריב תקף עבודת בית-המקדש ולכבש ישראל תחת ידם חס ושלוש, כדי שיהיה הגלות והצרות תכופות ומחברות יחד חס ושלוש, כדי שלא יוכלו ישראל להתקיים חס ושלוש.

ועל-כן נקראת 'מלכות יון', לשון טיט היוון, בחינת (תהלים סט, א): "ביון מצולה ואין מעמד", שהוא בחינת צרה ארפה ותכופה, כמו הגלות הזה הארוך והמר מאד, שעל זה צעק דוד המלך עליו השלום: "טבעתי ביון מצולה ואין מעמד", לגדל אריכת מרירת הגלות. ומלכות יון הרשעה רצו להתגבר על ישראל לכבשם תקף חס ושלוש, שיתחיל הגלות אז חס ושלוש, כדי שלא יוכלו ישראל להתקיים.

ובאמת בודאי אם היה נחרב עבודת בית-המקדש אז, והיה מתחיל הגלות, אז בודאי היה קשה להתקיים, כי עכשו עקר קיום שלנו באריכות הגלות הזה הוא רק על-ידי ההרחבות שעשה השם-יתברך עמנו עד הנה כנ"ל, על-כן חמל השם-יתברך על עמו והפר מחשבות שונאינו והפך הדבר מהפך אל הפך, כי לא די שנפלו היונים מפלה

קלפת יון רצתה שתהייה הצרות תכופות בלי רוח

מלכות יון נקראת טיט היוון, בחינת צרה ארפה מאד

חי הפך מהפך לקפדו, שעוד זכינו ליום טוב חדש

גדולה ובית חשמונאי כבשו המלוכה, ונתקיימו ישראל בגדלתם ובעבודת בית המקדש כמה שנים, אף גם עשה לנו נס גדול ונורא כזה בגרות המנורה, שעל-ידי-זה קבעו שמונת ימי חנכה אלו, ועשו לנו יום טוב חדש, והמשיכו אור ותקון נורא כזה בעולם, שעל-ידי ימי חנכה הקדושים יהיה לנו כח תמיד להמשיך עלינו הדרך הקדוש הזה של תודה והודאה. שבכל הצרות שאנו סובלים בגלות הארץ הזה בכלל ובפרט - נוכל להחיות את עצמנו על-ידי שנוזכר נפלאותיו עד הנה, ונודה ונשבח אותו תמיד, בחגיגת 'מודה על העבר' וכו', שזהו בחינת חנכה פנ"ל, שזאת הבחינה אנו זוכים על-ידי ימי חנכה שנקבעו אז, על-ידי גדל הנס של גרות המנורה, פנ"ל.

על-ידי שזכינו לבחינת תודה והודאה גם עתה בתקף הגלות, שזהו בחינת חנכה, פנ"ל.

עקר החינוך לעבודת ה' על-ידי בחינת תודה והודאה

ויכמו כן הוא בכל אדם ובכל זמן, שעקר החינוך לעבודת הבורא יתברך הוא על-ידי בחינה זאת - בחינת תודה והודאה שהיא בחינת חנכה, פי לפי מה שעובר על כל אחד ואחד, כפי מה שיודע בנפשו רבוי היסורים והצרות מתאות היצר הרע ומהפרנסה וכו' וכו', רחמנא לצלן, מעתה בודאי היה קשה להתקיים עד שיזכה לגאלה שלמה, דהינו שיהיה איש פשר פראוי שזהו בחינת גאלה שלמה. ועל-כן באמת פמה וכמה התחילו ונפלו, ויש שהאריכו בעבודתם ימים ושנים אבל אחר-כך לא יכלו לסבל מרירות הכבודות של הבעל דבר, ונפלו כל אחד כמו שנפלו רחמנא לצלן. אבל מי שחפץ באמת לאמתו לחוס על חייו, עקר קיומו על-ידי בחינה הנ"ל, שבכל מה שעובר עליו, יהיה איך שיהיה, אפלו אם רואה שהוא בעצמו החיב מאד במעשיו שאינם טובים וכו', אף-על-פי-כן אין אדם, אפלו הגרוע שבגרועם, שאין הקדוש-ברוך-הוא גומל עמו חסדים נפלאים בכל יום, כמו שתקנו לנו לומר בכל יום: נודה לך וכו' על נסיה שבכל יום וכו' ועל נפלאותיה וטובותיה שבכל עת וכו', ובודאי דברי רבותינו ז"ל פנים ואמתיים, וצריכין אנחנו כלנו להאמין בזה מאד, שבודאי השם-יתברך עושה עם כל אחד ואחד נסים ונפלאות וטובות בכל יום ובכל עת ושעה, ואם ירצה להסתכל - יראה הרבה בעיניו ויזכור את עצמו היטב פמה מעלות טובות למקום עליו.

שים דבר טוב אינו נאבד לעולם

ויכבר אמרנו פמה פעמים, שכל מה שזכה האדם לאיזה מצוה ולאיזה נקדה טובה - בודאי אינו נאבד לעולם. ועל זה תקנו לנו לומר בנשמת: אלו פיננו מלא שירה וכו', כי אין כל העולם כלו עם כל תאותיו ויסוריו והבליו, פדאי כנגד נקדה אחת של מצוה אחת שכל אחד מ ישראל זוכה בכל יום. וצריך להרגיל את עצמו, שבכל מה שיעבר עליו,

יחנכה, לשון יחנוד, בחינת חנכה הבית המקדש

ועל-כן נקרא 'חנכה', לשון 'חנוד', בחינת חנכה הבית-המקדש, פי לא די שלא החריבו עבודת בית-המקדש, אף גם זכינו על-ידי תקף הנסים להמשיך תקון כזה - לעשות חנכה בכל שנה ושנה, דהינו שאנו זוכין בתוף תקף הגלות הזה להתחיל גם עתה לחנף הבית-המקדש, כי כזה שאנו עושין בימי הגלות חנכה שהם ימי הודאה, דהינו שאנו מודים ומשבחים אותו יתברך על גדל הנסים שעשה עמנו עד הנה, שהיה לנו כח להתקיים עד הנה, ואנו בטוחים על-ידי-זה, כאשר עד הנה עזרונו רחמיו - פן ישמע תפלותינו וצעקתנו תמיד עד אשר יגאלנו גאלה שלמה ויבנה בית מקדשנו, על-ידי-זה בעצמו אנו ממשיכין בחינת בגין בית-המקדש. פי עקר הגאלה ובגין בית-המקדש יהיה על-ידי-זה, על-ידי תפלותינו וצעקתנו כידוע [ויכמו שכתב רבנו ז"ל (בסימן ב) על מאמר רבה בר בר חנה "כד חס גבה אתהפיך" וכו']. וכל צעקותינו ותפלותנו שאנו מתחזקים עדין לצעק ולהתפלל להשם-יתברך הוא רק על-ידי בחינת חנכה, על-ידי בחינת תודה פנ"ל, על-ידי שאנו מודים על העבר וכו' פנ"ל. נמצא, שגם עכשו אנו מחנכים את הבית-המקדש בחנכה, פי עקר בגין בית-המקדש במהרה בימינו, יהיה על-ידי-זה,

יהיה איך שיהיה, יזכיר את עצמו בכל עת הטובות והנפלאות שעשה השם-יתברך עמו עד הנה. ועל-די-זה יתחזק לצעק ולהתפלל להשם-יתברך תמיד, בבחינת 'מודה על העבר וצועק לעתיד לבא', ועל-די-זה יזכה סוף כל סוף לגאלה שלמה - לשוב להשם-יתברך באמת, שזהו בחינת חנפה, כנ"ל.

ועל-כן נקרא חנפה, כי על-ידי בחינה זאת דיקא מתחנכין בעבודת ה' כנ"ל, כי כל הטוב שהאדם עושה בימי קטנותו, דהינו כל זמן שאינו זוכה לדעת שלם לעבודת השם-יתברך פראוי, שאז אפלו אם הוא גדול בשנים נקרא קטן מחמת קטנות הדעת. וכל העבודה שבפמים אלו, אף-על-פי שאין לה שלמות גמור, אף-על-פי-כן היא טובה ויקרה מאד אצל השם-יתברך, כי כל העבודה הזאת היא בחינת חנוף ממש, כמו שמחנכין את הקטן שיאמר איזה ברכה ויהיה לבוש בציצית וכו', וכל שאר עניני חנוף הקטנים שהוא מצוה גדולה מאד. אף-על-פי שהקטן עושה אחר-כך מעשה נערו וקטנות, אף-על-פי-כן כל תנועה ותנועה שהוא ציית את אביו - יקר מאד בעיני אביו ובעיני השם-יתברך, מחמת שעל-ידי-זה הוא מתחנף בעבודת השם-יתברך. כמו כן הוא ממש אפלו באדם גדול, כל זמן שאינו זוכה לשלמות הראוי, אפלו אם הוא רחוק כמו שהוא רחוק, אף-על-פי-כן כל נקדה ותנועה של הקדשה יקרה מאד, כי הוא בחינת חנוף. ועקר החנוף על-ידי ההודאה על העבר שעל-ידי-זה מתחזק לצעק להבא כנ"ל. ועל-כן נקרא 'חנפה', וכנ"ל:

כל נקדה ותנועה של הקדשה יקרה מאד

י. וזה בחינת שמונת ימי חנפה, כי מבאר שם בהתורה הנ"ל, שגור חנפה הוא בחינת אור האמת שמאיר ברבוע הדבור, הינו שעל-ידי תודה והודאה בחינת הלכות זוכין שיאירו שלשת קני האמת בארבעה חלקי הדבור, שזהו בחינת לשון הקדש שמקשר לשבת, שעל-ידי-זה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל וכו', שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו', ו עין שם היטב.

גור חנפה הוא בחינת אור האמת שמאיר ברבוע הדבור

בחינת יום השמיני שנקרא 'זאת חנפה'

וזה בחינת שמונת ימי חנפה, כי שבועה ימים הם כנגד שלשה קני האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור. ואז זוכין להמשיך השמחה של שבת לימי החל, שזה עקר בחינת חנפה, כמבאר שם בהתורה הנ"ל. וזה בחינת יום השמיני שנקרא 'זאת חנפה', כי אז דיקא ביום השמיני נשלם התקון של חנפה על-ידי שהמשכנו הארת שלשה קני האמת בארבעה חלקי הדבור בשבועה ימים הראשונים, שעל-ידי-זה זכינו להמשיך השמחה של שבת לימי החל, שזהו בחינת יום השמיני, בחינת 'זאת חנפה'.

יעקב כלול מכל הגי אבות ובו נשלם האמת בשלמות

כי שלשת קני האמת שמאירין בארבעה חלקי הדבור, שזהו בחינת (תהלים ג, א): "אל אלהים ה' דבר" - זה בחינת שלשה אבות אברהם יצחק יעקב, שהם בחינת שלשה קני האמת, בחינת אל אלהים ה', פידוע, שכלם כלולים ביצחק. כי יעקב כלול מכל השלשה אבות, פידוע (והר חלק א' רסד), כי ביצחק נשלם האמת בשלמות, בבחינת (מכה ז, ט): "תתן אמת ליצחק". כי אברהם - איש החסד, זה בחינת תפלה שהיא בחינת חסד, כי עקר התפלה רחמים ותחנונים (אבות ב, יא), שיתן לנו השם-יתברך נדבת חסד, כי אברהם הוא הראשון שהתחיל להאיר דרך התפלה בעולם, כי כל התחלת עבודתו היה על-ידי תפלה, כמוכן בדברי רבנו ז"ל (סימן טו ועוד). יצחק - הוא בחינת תורה, בחינת (מפוח כד): 'תורה מפי הגבורה נתנה', בחינת גבורת יצחק, בחינת קול השופר של מתן תורה, שהוא שופר של אילו של יצחק, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה טו). יעקב - הוא בחינת תקון האמת של שדוכים, כי עקר תקון השדוף והזיווג שהוא תקון הברית, שבו תלוי הכל זכה יעקב בשלמות. כי אברהם ויצחק אף-על-פי שזכו לזיווג האמתי להתחבר עם האמהות הקדושות, אף-על-פי-כן עדין לא נשלם ונמשך תקון האמת של השדוכים, מחמת שאברהם הכרח לשא הגר ויצא ממנו ישמעאל. ויצחק, אף-על-פי שלא נשא שפחה, אף-על-פי-כן יצא ממנו עשו, על-כן עדין לא נשלם תקון השדוף והזיווג בשלמות. אבל יעקב היתה מטתו שלמה בלי פסול, על-כן הוא זכה להמשיך תקון האמת של השדוכים בשלמות.

לקוטי הלכות

הלכות בלאי בהמה הלכה ד

יורה דעה

קצו

שלישה אבות
הם בחינת
שלישת קני
האמת

נמצא, ששלישה אבות הם בחינת שלישת קני האמת, והם מאירים בארבעה חלקי הדבור, שהם בחינת ארבע אמהות: שרה, רבקה, רחל, לאה, שהם בחינת שלמות הדבור, כי "אשה יראת ה'" היא בחינת הדבור של לשון הקדש בחינת חנה-אשה, כמו שמבאר בהתורה 'תפלה לחבקוק' (בסימן יט), עיני שם. כי זה ידוע, שכל האמהות היו התקון של חנה, הינו תקון הדבור של לשון הקדש שפגמה חנה. והשלישה אבות וארבע אמהות תקנו זאת, כי זכו להאיר שלישה קני האמת בארבעה חלקי הדבור, שעל-ידי-זה נתתקן הדבור של לשון הקדש בשלמות, כנ"ל:

שהיה צריך לברא בשבת - כפל ועשאה בששי, כמו שדרשו רבותינו ז"ל (בראשית רבה יא, ט) על פסוק זה: 'אשר ברא אלהים לעשות', כמובא בפרוש רש"י. הינו שביום הששי המשיך שני תקונים של הדבור, התקון של שלישת השריגים, והתקון של מלכות פה.

ועל-כן אז ביום הששי נשלם הדבור, ועל-כן בו נברא אדם שהוא עקר שלמות הדבור, כי גדר האדם הוא מדבר, ואז נשלם לשון הקדש שמקשר לשבת. ועל-כן נברא האדם בששי - כדי שיכנס לשבת מיד, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין לה), הינו שהאדם שהוא הדבור בשלמות - נברא בששי שסמוך לשבת כדי שיכנס לשבת מיד, כי שלמות הדבור שהוא לשון הקדש מקשר לשבת כנ"ל. ועל-ידי האדם שהוא שלמות הדבור שנברא בששי סמוך לשבת, על-ידי-זה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לששת ימי החל, כדי לגלות אחדות הפשוט מתוך הפעלות משתנות, שבשכיל זה היתה עקר כל הבריאה, שהכל נברא בשכיל האדם, כדי שיגלה על-ידי הדבור הקדוש, שכל הפעלות משתנות שנבראו בכל ששת ימי המעשה, כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך ויתעלה, שזה זוכין על-ידי קדשת שבת דיקא שממשיכין לימי החל על-ידי שלמות הדבור, שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת כנ"ל.

ביום הששי
נשלם הדבור,
ובו נברא
אדם שהוא
שלמות
הדבור

יא. **וכף** זה הוא בחינת שכעה קני המנורה. וזה בחינת שכעת ימי השבת, שבהם נבראו כל הברואים בששת ימי המעשה ושבת בשבת, כי עקר הבריאה היתה על-ידי הדבור של לשון הקדש, כמו שכתוב (תהלים לג, ו): "בדבר ה' שמים נעשו" וכו'. וכמו שפרש רש"י על פסוק (בראשית ב, כג): "לזאת יקרא אשה כי מאיש" וכו' - 'מפאן שנברא העולם בלשון הקדש'. אבל עקר קיום ושרש הבריאה היה על-ידי אמת שבו נחתמו שמים וארץ, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה א, ט) על פסוק (בראשית א, א): "בראשית ברא אלהים את, שהוא סופי תבות 'אמת'. ותכף שהשם יתברך רצה לברא את הבריאה, התחיל תכף ביום ראשון להמשיך הארת קו אחד של אמת. וכפי קו האמת שנמשך באותו היום - כמו כן נשלם והאיר הדבור, וכמו כן היתה הבריאה של אותו היום, וכן ביום שני ושלישי וכו'.

עשר קיום
ושרש
הבריאה היתה
על-ידי אמת

ואם היה זוכה אדם הראשון לכלי לאכל מ"עץ הדעת טוב ורע", שהוא בחינת החקירות של הפעלות משתנות שמערבין טוב ורע, היה זוכה לזה מיד בשבת הראשון בתכלית השלמות, והיה כל העולם מתקן תכף, כי היו הכל יודעין האמת כמו שהיא, כמו שיתגלה לעתיד שכלם ידעו את ה'. אבל על-ידי פגם "עץ הדעת טוב ורע", שגרם שנפגם אמונתו, ורצה לכנס בחקירות, להבין בדעתו איך הטוב והרע שהוא עקר השנויים, עקר בחינת פעלות משתנות, איך נמשך כל זה מאחד הפשוט, על-ידי-זה נפגם כל העולם, כי באמת אי אפשר להבין זאת בשכל, כי אם באמונה שזוכין על-ידי קדשת שבת, כנ"ל.

פגם עץ
הדעת טוב
ורע - רצה
לכנס
בחקירות

נמצא שבשלישה ימים הראשונים נשלמו שלישת קני האמת, שהם בחינת שלישה אבות. וכן מובן בתקוני זהר (תקון מא, פא:). ובשלישה ימים השניים שהם ד' ה' ו' - נמשכו שלישת חלקי הדבור. ושבת הוא בחינת תכלית שלמות הדבור, בחינת מלכות פה (תקוני זהר יז), בחינת שבת מלקתא. והיה ראוי שהיה נשלם כל הבריאה ביום השביעי, שאז נשלם הדבור שעל ידו עקר הבריאה, אף השם-יתברך ברוך וקדש את יום השביעי שהיה יום שביתת וניחא, "כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות" (בראשית ב, ג). הינו בשבת לא ברא שום בריאה, רק כל מה

בשלישה ימים
הראשונים
נשלמו שלישת
קני האמת

אך אף-על-פי-כן השם יתברך מלא רחמים, וחמל עליו ועל כל העולם התלויים בו, והאיר עליו

על ידי שבת
זכה אדם
לתשובה

קדשת שבת, עד שזכה לתשובה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (וזה תרומה קלח): ש'שבת אגין עלוהי' (שבת הגנה עלי). רק עתה צריכין פמה וכמה תקונים בכל דור ודור בכל שנה ושנה, כדי שנוזפה להמשיך קדשת שבת לימי החל לתקן העולם מקללתו, מבחינת "בעצבון תאכלנה", מבחינת עצבות, על-ידי שמחת שבת שממשיכין הצדיקים לימי החל. וצריכין לתקן בכל פעם מעט מעט, כמוכא בפתבים, עד שייגמר התקון בימי משיח צדקנו, שיבא במהרה בימינו.

ועל-כן תקף פשוטה אדם הראשון להתעורר לתשובה על-ידי קדשת שבת, פתח ואמר (תהלים צב, א): מזמור שיר ליום השבת טוב להדות לה', כמו שאמרו רבותינו ז"ל (ויקרא רבה י, ה), שזה המזמור אמר אדם הראשון אז, הינו שהשיג והבין תקף, שאפלו בעצם קלוקלו ופגמיו הגדולים שקלקל כל-כף לדורות, אף-על-פי-כן כבר גמל השם-יתברך עמו חסדים נפלאים ונוראים גם באותו היום בעצמו, כמוכן בפרשה. וצריכין להודות לה' על זה תקף, ועל-ידי-זה יתחזק לצעק על להבא. ועל-כן אמר מיד: טוב להדות לה' וכו', להודיע לדורות, שזה עקר הדרך להתקרב להשם-יתברך על-ידי תודה והודאה פנ"ל. וזהו: טוב להודות לה', טוב ודאי, כי אפלו להפחות שבפחותים הוא דרך טוב ונפלא מאד פנ"ל; אשרי הזוכה לזה!

עשר תורה לחתקרב אל השם יתברך הוא על ידי תודה והודאה.

יב. וזהו (קהלת יא, ב): תן חלק לשבעה וגם לשמונה כי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ. הינו שצריכין להמשיך שבעה תקונים הנ"ל, שהם שלשה קני האמת שמאירין בארבעת חלקי הדבור, שהם בחינת שבעה קני המנורה - שבעת ימי השבת, שכל אלו השבעה בחינות מאירין בחנפה, הינו פי על-ידי אלו שבע בחינות, ממשיכין קדשת שבת לימי החל שזה עקר בחינת חנפה. וזהו וגם לשמונה - בחינת שמונת ימי חנפה וכנ"ל.

על-ידי בחינות ממשיך קדשת שבת לימי החל שזה חנפה

וזהו פי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ - הינו שהגלות מתארך מאד, ומי יודע מה ילד יום, על-כן אנו צריכין להמשיך על עצמנו בכל פעם בחינת הארת ימי חנפה שהוא בחינת תודה והודאה

מודה על העבר גם בעת הצרה

פנ"ל. להיות מודה על העבר גם בעת הצרה חס ושלום, גם בעת שאין זוכין לעבודת ה' פראוי, אפלו אם הוא כמו שהוא וכנ"ל, כי דיקא על-ידי-זה עקר קיום ישראל בגלות בכלל, ובפרטיות כל אחד ואחד.

ועתה מקשר הפסוק מאד: תן חלק לשבעה וגם לשמונה - שזהו בחינת חנפה, בחינת תודה והודאה, שעל-ידי-זה עקר הקיום בכל הרעות והצרות חס ושלום פנ"ל. וזהו פי לא תדע מה יהיה רעה על הארץ - אולי יעבר עליך מה שיעבר, חס ושלום, שידמה לך שאי אפשר להתקיים בזה כלל, אבל על-ידי בחינת חנפה, בחינת תודה והודאה, שתזכר בכל פעם חסדי ה' ונפלאותיו עליך פנ"ל, על-ידי-זה תתחזק בכל פעם, בבחינת מודה על העבר וצועק לעתיד לבא. ועל-ידי-זה תזכה לישועות נפלאות בכל פעם, עד שתזכה לגאולה שלמה מהרה, אמן ואמן:

על-ידי בחינת חנפה תתחזק בכל פעם

ענין חנפה לחכות ולצפות לח תמיד

יג. וזה בחינת מה שאיתא בפנונת (פרי-עין חיים, חנפה, פרק ד), שעקר המשכת האור של נר חנפה נמשך מבחינת השם הקדוש נחל' שנמשך מבינה, שהוא ראשי תבות ליהדליק נר חנפה, עין שם. הינו פי איתא בכנונת התפלה (שם, שער הזמירות פרק ב), שזה השם נחל' הוא ראשי תבות: נ'פשונו ח'פתה ל'ה' (תהלים לג, ב). וזה עקר קדשת חנפה שממשיכין בחינת תודה הודאה בעולם, שהוא שעשוע עולם הבא, שהוא בחינת בינה, שהיא בחינת עולם הבא, כידוע (וזה משפטים קטו). ומשם ממשיכין בחינת הארת השם הקדוש נחל' שהוא ראשי תבות: נ'פשונו ח'פתה ל'ה', הינו שנוזפה תמיד לחכות ולצפות לישועת ה'. על-ידי שאנו רואין רבוי ה'ישועות והנפלאות שעשה עמנו עד הנה, שזהו בחינת תודה הודאה הנ"ל, שמשם נמשך הארת שלשה קני האמת ברבוע הדבור, שזהו בחינת הדלקת נר חנפה, כמבאר בדברי אדמו"ר בהתורה הנ"ל. נמצא, שהדלקת נר חנפה הוא מבחינת תודה הודאה, שהוא שעשוע עולם, הבא בחינת בינה, שמשם השם נחל' הנ"ל שהוא בחינת נ'פשונו ח'פתה ל'ה', דהינו לחכות ולצפות לה' תמיד, שזהו בחינת תודה הנ"ל - להיות מודה על העבר ומבקש להבא, שזהו עקר בחינת חנפה,

כנ"ל. עין בהתורה הנ"ל ובפגנות ותבין היטב. ובחסדי ה' וישועתו אקוה לבאר כל פגנות חנפה על-פי התורה הנ"ל, כאשר רחש לבי ומתנוצץ בדעתי, ולה' הישועה:

עשר פגות הסדלקה של נר חנפה להאיר האמת

יד. והנה מבאר שם בפגנות, שהשם 'נחל' הנ"ל עם הפולל גימטריה 'דם אדם', עין שם. והוא גם כן גימטריה 'חנופה', הינו מה שכתוב בהתורה הנ"ל, שעקר בחינת חנפה נמשך מבחינת תורה והודאה שהוא שעשוע עולם הבא, ומבאר שם שהתורה נקראת 'הלכה' על שם תהלוכת הדמים שהולכין בסדר כשיוצאין מהצרה, כי בעת הצרה חס ושלום הדמים שוטפין על הלב וכו', ואחר-כך כשיוצאין מהצרה הולכין הדמים בסדר וכו', וזהו בחינת הלכות, בחינת חסד וכו', ועל-ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור וכו', כי בתחלה היה בבחינת (משלי כט, ט): "אנשי דמים ישנאו תם" וכו', עין שם, הינו בחינת פגנות הנ"ל, שצריכין לכוון בחנפה להבליע הדם והחיות באיברים שילכו הדמים פסדר, שזהו עקר תקון הצרה, שהוא בחינת תורה הלכה, שעל-ידי זה מאיר האמת וכו' כנ"ל. והארת האמת ברבוע הדבור - זה בחינת הדלקת נר חנפה אצל פתח הבית, כמו שמבאר שם, שזהו נמשך מבחינת תורה-הלכה מבחינת תהלוכות הדמים פסדר שנמשך משם 'נחל' הנ"ל, שזכינו על-ידי בחינת נ'פשונו ח'כתה ל'יה' - מה שקנינו תמיד לה' וצעקנו והתפללנו אליו, שעל-ידי זה נצלנו מכל הצרות כנ"ל. והארת האמת הוא בשלשה קוין, שהם בחינת (תהלים נ, א): "אל אלהים ה'", שהם בחינת תורה ותפלה ושדוכים. וזה עקר פגנת ההדלקה של נר חנפה להאיר האמת וכו', כנ"ל.

האור המאיר ומדליק נר חנפה הוא אור האמת

וזה בחינת מה שמבאר בפגנות - שצריכין לכוון בכל יום למלוי אחד של 'אהיה' ולכוון 'אהיה' פעמים 'אהיה' בגימטריה 'אמת', ובכל יום ממשיכין מלוי אחד של 'אהיה' פעמים 'אהיה' שהוא בגימטריה 'אמת'. עין שם. והם שמונה תקוניים הראשונים של תליסר מילין דרחמי, עין שם. הינו כנ"ל, שעקר האור המאיר ומדליק נר חנפה הוא אור האמת, בחינת 'אהיה' פעמים 'אהיה' בגימטריה 'אמת', שצריכין לכוון בכל יום משמונת ימי חנפה.

וזה הענין של שמונה פעמים 'אמת', שמענו מפיו הקדוש בעצמו, אחר שאמר התורה הנ"ל, שדבור מזה לענין התורה הנ"ל.

שמונה מלואים של 'אהיה'

ואלו השמונה פעמים 'אמת' המאירים בשמונת ימי חנפה שהם שמונה מלואים של 'אהיה', כמבאר שם בפגנות, השמונה מלואים בבאור אלו השמונה מלואים - עקרו ושרשם הם שלשה מלואי 'אהיה' פידוע, שהם קס"א, קנ"א, קמ"ג, שהם 'אהיה' בידוין, בההיין, באלפין, פידוע, שעקר מלואי 'אהיה' הם שלשה הנ"ל, ושאר המלואים הם מצרפים מהם, כמבאר למעין שם.

הרמז לתורה ותפלה בשדוכים בשלשה צרופי אהיה

ואלו השלשה מלואי 'אהיה', שהם שרש הכל - הם בחינת שלשת קני האמת הנ"ל, כי 'אמת' הוא 'אהיה' פעמים 'אהיה' כנ"ל, הינו כי השלשה מלואים הם: מלוי א' בידוין שהוא בבחינת חסד - זה בחינת תפלה שהיא בבחינת חסד כנ"ל, כי תפלה בחינת יוד, כי עקר שלמות התפלה הוא במנין עשרה. מלוי ב' בההיין שהוא בחינת גבורה - זה בחינת תורה שנתנה מפי הגבורה כנ"ל, כי התורה בחינת ה', בחינת חמשה חמשי תורה. מלוי ג' באלפין, זה בחינת רחמים, בחינת יעקב, בחינת שדוכים וזווגים, כי אלף הוא בחינת אדם, כי לית אדם בלא אלף [כמו שאיתא בתקוני זהר (בהקדמה דף ד)], שזהו בחינת שם 'מה', שהוא הויה במלוי אלפין בגימטריה 'אדם'], שזהו בחינת תקון השדוכים והזווגים דקדשה. כי עקר החבור דקדשה כדי להשלים צלם אלהים שהוא בחינת אדם, שאינו נשלם כי אם על-ידי חבור איש ואשה בקדשה ובטהרה פראוי, כמו שכתוב (בראשית ה, ב): "זכר ונקבה בראם ויקרא שםם אדם", וכתיב (שם א, כז): "ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם."

כל זמן שאין חבור - אין נשלם קומת האדם

ועל-כן מברכין בשעת החפה: אשר יצר את האדם בצלמו, וחותרמין: יוצר האדם. כי כל זמן שאין חבור - אין נשלם קומת האדם שהוא צלם אלהים. ועל-כן יעקב שזכה למטה שלמה, לתכלית קדשת תקון השדוכים כנ"ל, על-כן הוא עקר בחינת אדם שבמרכבה שהוא צורתו של יעקב, פידוע.

ועל-כן המלוי באלפין שהוא בחינות אדם, הוא בחינת תקון השדוכים והזווגים דקדשה כנ"ל.

כל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי

וכל התקונים נמשכין מתליסר מכילין דרחמי, כמו שמשבאר שם. הינו כי עקר בחינת חנפה על-ידי בחינת תודה הודאה, על-ידי שנצלנו מן הצרות כנ"ל, שזה נמשך מתליסר מכילין דרחמי, שמשם עקר הישועה מכל הצרות, על-ידי שהוא יתברך מעורר רחמי הרמבים, שהם בחינת תליסר מכילין דרחמי, שעל-ידי-זה מושיע לנו בכל צרותינו, שאז מביאין תודה שזהו בחינת חנפה כנ"ל. ושלש עשרה מכילין דרחמי, הם בחינת שלש עשרה מדות שבתורה נדרשת בהן, שמשם כל ההלכות מתבררין. הינו כנ"ל, שתודה היא בחינת הלכה, בחינת חסד, הינו שעל-ידי למוד הלכות שנמשכין משלש עשרה מדות וכו', מעוררין שלש עשרה מדות של רחמים, שעל-ידי-זה השם-יתברך מרחם עלינו ומושיע לנו מכל צרותינו, שעל-ידי-זה מביאין תודה. ועל-כן תודה היא בחינת הלכה, שזהו בחינת חנפה כנ"ל.

נקראות ההלכות 'חסד', שמעוררים י"ג מכילין דרחמי

ומחמת זה בעצמו נקראין ההלכות 'חסד', מחמת שעל ידם מעוררין שלש עשרה מכילין דרחמי, שמשם עקר החסד והרחמים, ומשם כל הישועות והנסים והנפלאות שעשה עמנו בימים ההם בזמן הזה, ואשר הוא עושה גם עתה עמנו בכל שנה ושנה בכל דור ודור ובכל יום ובכל עת ובכל שעה, שכל זה הוא בחינת תודה והודאה, בחינת חנפה, כנ"ל.

כלל פגות הדלקת נר חנפה להמשיך האור מכל הגי' יחודים

ועקר כלל פגות הדלקת נר חנפה הוא להמשיך האור הגדול והנורא מכל השלשה יחודים שהם: יחוד 'הויה אהיה', 'הויה אלהים', 'הויה אדני', שהם בגימטריה 'נר', ששרשם ועקרם נמשך מהיחוד העליון שהוא 'הויה אהיה', שהוא בבחינת בינה, עלמא דאתי, להמשיך כל האורות האלו גם למטה, לבחינת מלכות, כשהיא למטה במקומה, שאפלו כשירדת בעולמות התחתונים בכריאה-יצירה-עשיה לתת טרף לביתה - יהיה נמשך עליה גם כן הארה מאורות הגדולים האלו. כי בשבת קדש שמדליקין נר שבת בכניסת שבת, אז המלכות עולה

בעליות גדולות למעלה למעלה, ואז מקבלת אורות אלו למעלה.

העקר פדי לגלות אחדות הפשוט

אבל זהו החדוש של הנס של חנפה, שאנו זוכין בחנפה להמשיך אורות הנוראים האלו למלכות למטה במקומה בבחינת נצח-הוד-יסוד, בחינת רגלין, עין שם בפגות היטב היטב, ותבין שזהו קטב כלל הפגות, הינו שכל פגות של חנפה הוא - להדליק ולהאיר האור על-ידי כל בחינות התקונים המבאין בהתורה הנ"ל, שהם בחינת כל הפגות האר"י ז"ל, והכל פדי לזכות להמשיך הקדשה והאור והשמחה של שבת גם בימי החל, שזהו בחינת שהמלכות גם למטה במקומה, דהינו בימי החל שאינו עולה כמו בשבת ויום טוב, גם אז תקבל כל ההארות הגדולות הנ"ל, שהם בחינת השלשה יחודים הנ"ל שהם בגימטריה 'נר' - שהם בחינת קדשת ואור של שבת וכנ"ל. והעקר פדי לגלות אחדות הפשוט, לידע ולהודיע ולהודע שהוא היוצר, הוא הבורא יתברך שמו, שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו, שזהו בחינת 'ה' הוא האלהים", כמו שמשבאר בהתורה הנ"ל, עין שם.

בחינת יחוד העליון 'הויה אהיה'

וזה בחינת שלשה היחודים הנ"ל שהם בגימטריה 'נר' שהם יחוד 'הויה אהיה' ו'הויה אלהים' ו'הויה אדני', שאלו השלשה יחודים הם על-ידי ע"ב, ס"ג, מ"ה שהוא גימטריה 'להדליק' עם הכולל, כמבאר בפגות, עין שם. והעקר נמשך מיחוד העליון שהוא הויה דע"ב ואהיה דקס"א שהם גימטריה 'רגל' וכו', עין שם בפגות. הינו כי על-ידי תודה והודאה שזוכין בחנפה, על-ידי גדל הנס שעשה השם-יתברך עמנו אז, שהוא בחינת שעשוע עולם הבא, בחינת הלכות, בחינת חסד, על-ידי-זה מאיר האמת וכו'. וזה בחינת יחוד העליון 'הויה אהיה'. כי 'אהיה' בחינת אמת שהוא גימטריה 'אהיה' פעמים 'אהיה' כנ"ל. וזה האמת מאיר משם הויה שהוא שם העצם, שכל המשכת של כל התקונים נמשכין מזה השם, שכולל הכל מראש ועד סוף פידוע. וזה בחינת הויה דע"ב שהוא גבה מהכל, שהוא בבחינת כתר (עין חיים, שער ה, פרק א), שמשם כל החסד והרחמים להנצל מכל הצרות.

ועל-כן ע"ב בגימטריה 'חסד', כי שם כל השלש עשרה מכילין דרחמי (שם שער לט, דרוש ה), ועל-כן שם עקר התורה וההודאה, כי משם כל הישועות. נמצא, ששם ע"ב שהוא גימטריה 'חסד' הוא בבחינת תודה והודאה שמשם מאיר האמת שהוא בחינת 'אהיה' כנ"ל. וזהו בחינת יחוד 'הויה אהיה' שהוא יחוד הראשון הנ"ל, והאמת מאיר ברבוע הדבור. וזה בחינת יחוד 'הויה אדני', כי 'אדני' הוא בחינת הדבור, כמו שכתוב (תהלים נא, ז): "אדני שפתי תפתח". וארבע אותיות שבשם 'אדני', הם בחינת רבוע הדבור, שהם בחינת ארבע מחנות שכינה, בחינת ארבעה דגלים, שהם שנים עשר שבטים בני יעקב, שהוא בחינת אמת שנחלקו לארבעה דגלים, וכל אחד משלשה שבטים, שזהו בחינת שם אדני הנ"ל, שהוא ארבע אותיות, וכל אות ואות במלואו שלש אותיות כזה: אלה דלת וכו', פידוע. ושם 'הויה' במלוי 'מה' זה בחינת 'אמת', כי שם 'מה' ו'אהיה' הם בבחינה אחת, כי מהאלף שבשם 'מה' יוצא שם 'אהיה' פמוכא בפונות, ו'אהיה' בחינת 'אמת' כנ"ל. גם 'מה' גימטריה 'אדם' שהוא בחינת 'יעקב', שהוא אדם שבמרכבה כנ"ל. ויעקב בחינת אמת כנ"ל.

מאחד הפשוט יתברך, שזהו בחינת יחוד 'ה' אלהים', כנ"ל:

כל רעיון
תפון להקלל
ביחודו
ואחדותו
יתברך

טו. ועל-כן קורין בחנכה פרשת הנשיאים שהיו שנים עשר, שהם כלליות השנים עשר שבטים שהיו ארבעה דגלים, וכל אחד משלשה שבטים, שזהו בחינת ארבע מחנות השכינה, בחינת רבוע הדבור שמאיר משלשת קווי האמת, ועל-כן כל דגל כלול משלשה, כי שלשת קווי האמת מאירין בכל חלק וחלק מארבעת חלקי הדבור שהם בחינת ארבעה דגלים כנ"ל. ואלו הארבעה דגלים היו הולכים סביב המשפן והארון ששם הלוחות שהם מגלין יחודו ואחדותו יתברך, כמו שכתוב שם (שמות כ. ב): "אנכי ה' אלהיך" וכו', הינו להורות שכל השנים עשר שבטים שכלולים מארבעה דגלים שנחלקים לשנוי דעות הרבה, כי הם ששים רבוא נפשות שכל אחד יש לו דעה משנה מחברו, ואף-על-פי-כן כל אלו השנוי דעות שהם בחינת פעולות משתנות - כלם כלולים בדעה אחת כאלו היו נפש אחת ממש, כי כלם מאמינים בלב אחד בה' אחד, שכל הפעולות משתנות נמשכין ממנו יתברך כנ"ל, וכלם הולכים סביב הארון והלוחות וכל מחשבתם קשורה ותקועה שם, דכל רעותין תפון להקלל ביחודו ואחדותו יתברך, שכל זה הוא בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידי שרבים מסכימים לדעה אחת כנ"ל, שזה יקר מאד בעיני השם-יתברך כנ"ל.

ניתוסף
אמונתו על-
ידי ארבע
מחנות
הדגלים

וזוה שובי שובי השולמית, שובי שובי ונחזה בך, מה תחזו בשולמית כמחלת המחננים (שיר השירים ז, א). ופרש רש"י, על העכו"ם והסטרא אחרא שרוצים לפתות את כנסת ישראל, ואומרים אליה שובי שובי, שובי - מאחר המקום, השולמית - השלמה באמונתך עמו וכו'. והיא אומרת: מה תחזו בשולמית - מה גדלה אתם יכולין לפסק שתהא שוה אפלו לגדלת הדגלים וכו', עין שם. ולכאורה תמוה, למה תפס דוקא הגדלה של הדגלים? אף על-פי הנ"ל מבאר היטב, שזהו תשובה על שאלתם, שמסיתין אותם לשוב מאחרי המקום חלילה, והם משיבין להם איך אתם יכולין להסית אותנו חס ושלום, אחרי שזכינו לגדלת מחלת המחננים - שהוא גדלת הארבע מחנות

ועל-כן האמת שמאיר ברבוע הדבור - זה בחינת יחוד 'הויה' דמ"ה ו'אדני' כנ"ל. וזה היחוד הוא למטה בבחינת נצח-הוד-יסוד, בחינת רגלין, כמו שמבאר שם, והוא נמשך מיחוד העליון 'הויה אהיה' שהוא גימטריה 'רגל', שהוא בחינת תודה והודאה, שמשם מאיר האמת כנ"ל, ועל-ידי הארת האמת ברבוע הדבור, על-ידי-זה נמשך קדשת שבת לימי החל, ונתגלה שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך כנ"ל.

על-ידי הארת
האמת ברבוע
הדבור נמשך
קדשת שבת
לימי החל

וזוהו בחינת יחוד 'הויה אלהים' הנ"ל, כמבאר בהתורה הנ"ל, שזהו בחינת (תהלים ק, א): "דעו כי ה' הוא האלהים" כנ"ל. ועל-כן זה היחוד בבחינת חסד-גבורה-תפארת שהוא בחינת ידים, שהוא כלי המעשה של כל הפעולות שפרא השם-יתברך בששת ימי בראשית, כמו שכתוב (ישעיה מח, א): "אף ידי יסדה ארץ וימיניו וכו'". ועל-כן שם צריכין לגלות כי 'ה' הוא האלהים", שכל הפעולות משתנות נמשכין

כל הפעולות
מששת
ימי בראשית
נמשכין
מאחד
הפשוט
יתברך

של הדגלים, שכל דגל היה משנה מחברו, כי על כל דגל היה מציר השלשה גונין שבשלשה אבני החשן של שלשת שבטיו, שכל זה הוא בחינת שנוי הגונין, שנוי דעות, שנוי פעולות, ואף-על-פי-כן לענן אמונתנו הקדושה כלם הסכימו לדעת אחת כנ"ל, שעל-ידי-זה נתגלה אחדותו הפשוט יתברך כנ"ל, ובודאי שוב אין בכם פח לפתות אותי חלילה, כי כבר נתחזקה אמונתי על-ידי ארבע מחנות הדגלים, שנכללו הרבה דעות בדעה אחת האמתית, כנ"ל.

ועל-כן קורין פרשת הנשיאים בחנפה, כי כל זה הוא בחינת חנפה כנ"ל. וזה בחינת (תהלים קכ. ד): **שבטי יה** עדות לישראל להדות וכו', כי שנים עשר שבטי יה שנכללו בדעה אחת בשעת הסתלקות יעקב, ואמרו כלם פה אחד: **"שמע ישראל"** וכו' - **'כשם שאין בלבך אלא אחד כף אין בלבנו אלא אחד'** (פסחים נז.), זהו עדות לישראל שהם חזקים באמונתם לנצח. וזהו: **להדות לשם ה'**, כי כל זה היא בחינת תודה והודאה שהיא בחינת חנפה, שעל-ידי-זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת שבטי יה עדות לישראל, כנ"ל:

טז. כי הא בהא תליא. וזהו בחינת נר חנפה מוסיף והולך (שבת כא.), הינו כי התורה נעוצה בתלתה בסופה וסופה בתחלתה (ספר יצירה א), כי על-ידי הנס הגדול שעשה השם-יתברך עמנו בימים ההם בזמן הזה, על זה קבעו שמונת ימי חנפה אלו להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך, ועל-ידי התודה והודאה שמשבחין על הנס, על-ידי-זה מאיר אור האמת וכו', שזהו בחינת אור נר חנפה כנ"ל. ותכף כשמדליקין נר הראשון של חנפה, וממשיכין אור האמת ברבוע הדבור ונשלים הדבור שהוא לשון הקדש שמקשר לשבת, על-ידי-זה ממשיכין הקדשה והשמחה של שבת לימי החל, ואז נתגלה כי 'ה' הוא האלהים', דהינו שכל הפעולות משתנות שהם בבחינת שם 'אלהים' נמשכין מאחד הפשוט, כי הכל אחד, כי 'ה' הוא האלהים'.

וזוהו תכלית התקון הנאמר בהתורה הזאת, שזוכין על-ידי מצות חנפה, ותכף כשזוכין לזה להמשיך

עדות לישראל שם חזקים באמונתם לנצח

על-ידי התודה והודאה הנס מאיר אור האמת

תכף כשמשכיכים שמחת שבת לימי החול מתחזקת התודה וההודאה

השמחה של שבת לימי החל, לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, תכף חוזר ונתחזק ביותר בחינת התודה וההודאה, כי זוכין שגם עכשו בימי הגלות והצרות שעוברין על ישראל בכלל, ובפרטיות מה שעובר על כל אחד ואחד בגוף ונפש, שגם בעת הצרה והבלבול והמניעות והדחקות העצום כנ"ל, יתנו תמיד שבח והודיה לשמו יתברך על גדל הטובות שעשה עמנו עד הנה, ולהסתכל על ההרחבות שמרחיב לנו גם בעת הצרה כנ"ל. שזהו בחינת המשכת קדשת שבת לימי החל, כמבאר לעיל היטב (באות ד), שזהו גם כן בחינת התגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כי כשזוכין לזה, אזי בודאי אינו מתבלבל משום צרה חס ושלום, מאחר שיודע שהכל מאתו יתברך, וכמבאר במקום אחר כמה פעמים (שיחות הר"ן סימנים נג, קב).

כי עקר כל הצרות והיסורין חס ושלום הם מבחינת פעולות משתנות שנמשכין מבחינת שם 'אלהים', מבחינת דינים, כי הצרות והיסורים והדינים חס ושלום הם עקר בחינת הפעולות משתנות, כי הם משנים מדעת האדם שזהו עקר הצרה והרעה חס ושלום מה שאינו מתנהג לו כדעתו ורצונו, כי מה שהוא נגד רצון האדם - הוא רע בעיניו וצר לו לקבלו, אבל כשיודע ומאמין שהכל נמשך ממנו יתברך, שהוא אחד הפשוט בתכלית הפשיטות, שכל בנותו יתברך לטובה תמיד, בודאי ימצא בתוך כל הצרות הרחבות גדולות - לנחם ולשמח את עצמו להיות מודה על העבר וצועק להבא, ועל-ידי-זה יתבטלו כל הצרות לגמרי, כנ"ל.

נמצא, שעל-ידי נר חנפה שהדלקנו בלילה הראשונה, על-ידי בחינת תודה והודאה שהמשיכו מתתיהו ובניו בעולם, שעל-ידי-זה תקנו מדת ההוד, כמובא (פרי-עץ-חיים, חנפה, פרק ד), שזהו בחינת 'על הנסים' שמוסיפין בכרכת 'מודים', הינו שהמשיכו תקון זה בעולם - להודות ולהלל אותו יתברך תמיד, שעל-ידי-זה מאירין ודולקין הנר חנפה, שהוא אור האמת וכו', כנ"ל, על-ידי-זה נמשך

בודאי ימצא בתוך כל הצרות הרחבות גדולות

על-ידי נר ראשון נדלקת ההודאה יותר

קדשת שבת לימי החל וכו', שעל-ידי-זה נגדלת ונתחזקת ונתוספת ההודאה יותר ויותר כנ"ל, ואז גם אור האמת שבא על-ידי ההודאה נגדל גם כן יותר, שזהו בחינת נר חנכה כנ"ל. ועל-פן בליל שני מוסיף והולף, כי נגדל אור הנר החנכה על-ידי תוספת ההודאה שזכינו על-ידי המשכת קדשת שבת וכו' שהמשכנו על-ידי הדלקת הנר בליל הראשון וכנ"ל, וכן על-ידי תוספת אור האמת וכו' בליל ב', שהוא בחינת תוספת המשכת קדשת שבת וכו', על-ידי-זה נתוספת ונגדלת ההודאה עוד יותר ויותר, ועל-ידי-זה נתוסף להאיר אור האמת עוד יותר ויותר. ועל-פן בליל ג' מוסיף עוד, ואז נגדל ההודאה עוד יותר ויותר וכו', וכן חוזר חלילה.

שעקר מצות מעשה המנורה הוא כדי להאיר אור האמת וכו', כדי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך. ועל זה מרמז מה שצוה לעשותה מקשה מחתיכה אחת דיקא, להורות שכל הגביעים והכפתורים והפרחים והציורים שהיו בשבעה קני המנורה, שהם בחינת שבעת ימי בראשית, שהם שרש כל הפעולות משנות שנבראו בהם על-ידי שלמות הדבור שנשלם על-ידי האמת וכנ"ל, כל זה נמשך מאחד הפשוט יתברך, בבחינת עד ירכה עד פרוחה מקשה היא, כי הכל נעשה מעשת אחד, כי כל השנויים נמשכין מאחד הפשוט יתברך שמו ויתעלה לנצח כנ"ל:

מתניהו ובניו תקנו מדה זאת בעולם שזכה תמיד להודות

על-פן בכל פעם מוסיף והולף, עד שזוכין לשמונת ימי חנכה, שאז נתתקן ההוד בשלמות, שהיא מדה שמינית, שזהו עקר התקון שהמשיכו מתניהו ובניו שתקנו מדת ההוד כמובא, הינו שתקנו מדה זאת בעולם שזנכה תמיד להודות ולהלל לשמו יתברך, יהיה איך שיהיה, אפלו בתקף הגלות הארץ המר הזה בכלל ובפרט, כי נזכה תמיד להכיר חסדיו ונפלאותיו בלי שעור עלינו בכל עת ובכל יום ובכל שעה, ועל-ידי-זה נודה לשמו יתברך תמיד, בבחינת: ה' אלהי לעולם אודך (תהלים ל, יג), 'לעולם דיקא, יהיה איך שיהיה.

ה' אלהי לעולם אודך - להיות מוסיף והולף בזה

ועל-פן מסימין מזמור שיר חנכת הבית בפסוק זה: ה' אלהי לעולם אודך, כי זהו עקר התקון - שממשיכין בכל שמונת ימי חנכה, שהם בחינת חנכת הבית, שבכל פעם מוסיפין אור הנרות בכל לילה יותר ויותר, שעל-ידי-זה נגדלת ההודאה בכל יום יותר, עד שזוכין ביום השמיני לתקן ההודאה בשלמות, עד שזנכה להודות לו יתברך תמיד בכל עת וזמן, כל אדם ואדם בכל מה שעובר עליו, בבחינת ה' אלהי לעולם אודך, 'לעולם דיקא כנ"ל:

מצות מעשה המנורה - כדי להאיר אור האמת

יז. וזה בחינת (במדבר ח, ד): וזה מעשה המנורה מקשה זהב עד ירכה עד פרוחה מקשה היא, ופרש רש"י, שצריכה להיות נעשית מעשת אחד. הינו

בחנכה ממשיכין בחינת תודה הלכה, בחינת תקון הרגליו

יח. וזה בחינת מה שאיתא בפנונת, שבחנכה שמתקנים ההוד, ואז מתקנים בחינת (בראשית לב, כו): "ותקע פף ירך יעקב בהאבקו עמו" שר של עשו. כי ותקע פף ירך יעקב הוא בחינת פגם תמכי אורייתא, כמובא בזהר (וישלח קעא). שנגע בתמכי אורייתא, שהם בחינת רגליו, שזהו בחינת פגם ההלכות, שהם בחינת תודה, כמובן בהתורה הנ"ל, ובחנפה ממשיכין בחינת תודה-הלכה שהם בחינת תקון הרגליו, בחינת תקון תמכי אורייתא, שעל ידם נולדין ההלכות, כמו שמבאר שם. וזה שכתוב שם בפרשה (בראשית לב): "וינרח לו השמש" - לרפאות את צלעתו כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה עח, ה). כי תקון הרגליו שהוא בחינת רפואות צלעתו, בחינת תקון התורה, כי אורייתא זה בחינת תקון פגימת הלבנה, בחינת "והיה אור הלבנה כאור החמה" (ישעיה ל, כו), כמו שמבאר שם בהתורה הנ"ל, ועל-פן זרחה לו השמש אפלו בעת שהיה זמן הלילה שאז מאירה הלבנה, כי אז נתארף היום, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה כח, ט), כי זכה להמשיך אור שלעתיד שיתקיים: ויהיה אור הלבנה כאור החמה וכו':

כל הפחלקת שיש בקדושה כדי לגלות האחד הפשוט האמתי

יט. ועל-פן מסימת התורה פרשת הנשיאים שהיא פרשת חנכת המזבח בפסוק (במדבר ז, טז): ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את

הקול מדבר אליו וכו'. כי זה הפסוק הוא - פתוב השלישי המכריע בין שני פתובים המכחישין זה את זה, כמו שפרש רש"י שם. והיא מדה האחרונה משלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן. כי שלש עשרה מדות הם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים (והר אהרי סב.), שמשם עקר הישועה מכל הצרות, ושם עקר התודה והודאה כנ"ל. ועל-פן מסימין השלש עשרה מדות במדה זאת של שני פתובין המכחישין זה את זה וכו', כי זה עקר התקון של שלש עשרה מדות התורה, שהם בחינת הלכות, שהם בחינת שלש עשרה מדות של רחמים, שהם בחינת תודה, להמשיך כל התקונים הנאמרים בתורה הנ"ל, עד שנזכר לגלות אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, שזהו בחינת שני פתובים המכחישין זה את זה עד שיבא הפתוב השלישי ויכריע ביניהם, כי כל הקשיות והשנויים שיש בתורה, וכל המחלקת דקדשה שיש בין תנאים ואמוראים ובין צדיקים וכשרים אמתיים, הכל כדי לגלות שכל הפעולות משתנות נמשכין מאחד הפשוט יתברך.

(דברים טז, ח), וכן הרבה. וכל זה מחמת מעוט שכלנו, שאין אנו מבינים דרכי התורה על ברין. על-פן חמל עלינו השם-יתברך ומסר לנו דרכי התורה על-ידי החכמים לדרשה בשלש עשרה מדות, שעל-ידיהם הם מישבין כל השנויים ומכריעין בין הפתובים המכחישין זה את זה, ועל-ידיהם נמשך עלינו דעת לידע ולהאמין, כמו שהתורה כלא אחד אף-על-פי שלפי קטנות שכלנו היה לנו כמה קשיות ושנויים בתורה, כמו כן כל השנויים שבועולם שהם כל הפעולות משתנות כלם אחד בשרשן, כי כלם נמשכין מאחד הפשוט יתברך, רק שאי אפשר להבין זאת בשכלנו.

כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה

וזהו בחינת המחלקת דקדשה, כי הכל בשביל להמתיק הדין בשרשו, כמוכא בהתורה "בקמים עלי מרעים" (בסימן רעז). כי על-ידי שיש מחלקת בקדשה בין צדיקים, נמצא שדעתם משנה מאד זה מזה, ואף-על-פי-כן בענין יסוד האמונה כלם נכללין בדעה אחת, כי כלם מתפונים לשמו ואחדותו יתברך, כדי לברר כל ההלכה על בריה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י שיר השירים ו, ט): 'הרבה מחלקת בבית המדרש' וכו'. ועל-פן על-ידיהם המחלקת דקדשה, על-ידיהם דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות על-ידיהם, שדעות חלקות ומשנות כאלה - כלם נכללים בדעה אחת בענין יסוד האמונה. כי כלם מאמינים בדעה אחת בה' ובמשה עבדו, וכל פונתם במחלקתם הכל כדי לגלות אחדותו הפשוט בעולם, כי דעה של זה נוטה שההלכה כן והדרך הישר הוא כן, אשר על ידו יתגלה אחדותו יתברך, ודעה של זה נוטה לדרך והלכה אחרת. ובאמת אלו ואלו דברי אלהים חיים, כי כלם נתנו מרעה אחד (קהלת יב, יא), כי על ידיהם דיקא יתגלה אחדותו הפשוט מתוך פעולות משתנות, על-ידי שדעות חלקות כאלו נכללין בתכלית פונתם בדעה אחת להכלל באחדותו יתברך כנ"ל.

פסק מחלקת שמתבררת משני דעות

וזה שמבאר שם בהתורה הנ"ל, שעל-ידי הלכות שהם בחינת תודה, על-ידיהם נמשך כל הבחינות המבארים שם, עד שזוכין לגלות אחדות

כל הפעולות משנות שכלל הבריאה - נמשכות מאותיות התורה

כי כל הפעולות משנות שכלל הבריאה - כלם נמשכין מאותיות התורה כידוע, וכמו שכל אות יש לו תמונה משנה מחברו, וכן צרופי התבות משנין כל אחד מחברו, כמו כן נמשכין כל הברואים משנין כל אחד ואחד מחברו, אבל באמת כל אותיות ותבות ופרשיות וכו' שבתורה שמשנים כל אחד מחברו, דיקא על ידם מכירין ויודעין אותו יתברך, כי בשביל זה נתנה התורה כדי להפיר את מי שאמר והיה העולם, כי 'אורייתא שמה דקדשא בריה הוא' (תקוני זהר תקון י, כו.), ואי אפשר לדעת מאחדותו הפשוט יתברך, כי אם על-ידי התורה הזאת דיקא שנתלבשה באותיות ודבורים אלו.

גוף העולם אי אפשר להבין בשלמות דרכי התורה

ומחמת שבזה העולם אי אפשר להבין בשלמות דרכי התורה, על-פן נדמה כל פעם שיש איזה שנויים וקשיות בתורה, כגון שני פתובים המכחישין זה את זה - שקדם שבא הפתוב השלישי המכריע נדמה לנו כאלו היה חס ושלום איזה שנוי בתורה. וכן פתוב אחד אומר "שבעת ימים תאכל מצות" (שמות יג, ו), וכתוב אחד אומר "ששת ימים וכו'

הפשוט מתוך פעולות משתנות. הינו כנ"ל, כי ההלכות היא פסק ההלכה שמתבררת משנוי דעות שזה אוסר וזה מתיר וכו', עד שמבררין ההלכה על-פי דרכי התורה, ואז דיקא נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות, כנ"ל:

כ. וזה בחינת (משלי יד, כח): "ברב עם הדרת מלך". שכל מה שמתרבין ומתחברין ביותר הרבה ישראל יחד, נתרבה קדושתו וכבודו ותברך ביותר, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (תורת פהנים כו, ח): 'אינו דומה מעטין העושין את המצוה למרבין וכו', הינו כנ"ל, שכל מה שהרבה מישאל ביותר מתחברין ביחד לדבר שבקדשה לעשות רצונו ותברך, נתגלה אחדותו הפשוט ביותר על-ידי שרבים ביותר, שהם דעות משנות ביותר - מתחברין לדעה אחת לעשות רצונו ותברך.

וזה בחינת (במדבר י, לו): 'ובנחה יאמר שוכה ה' רבבות אלפי ישראל', ודרשו רבותינו ז"ל (במות סד.): 'מלמד שאין השכינה שורה בפחות משתי רבבות וכו', הרי שהיו ישראל וכו', נמצא זה גורם וכו'. כי כל מה שישאל רבים ביותר - נמשכת ונתגלה הקדשה ביותר, על-ידי שרבו דעות כאלו שהם משנים כל-כף, כי כל מה שהם רבים ביותר - יש בהם שנוי דעות ביותר, וכל מה שנתבררין השנויים ביותר ומתחברין ביחד לעבד אותו ותברך - נתגלה אחדותו הפשוט ביותר, על-ידי שרבו דעות כאלו, שהם פעולות משתנות כל-כף מתחברין יחד בדעה אחת להתקרב אליו ותברך, וכנ"ל:

הלכות בלאי בהמה הלכה ה בהלכות ערלה הלכה ה (אות ח):

הלכות בלאי בגדים

הלכה א

על-פי מה שכתוב בפואמר "האי מאן וכו' (בסימן כט) שצריך לשמור הבגדים מאד, כי הם בחינת מלכות, עין שם:

ועקר תקון הבגדים הוא על-ידי תקון כלליות הגידין, שהוא תקון הברית, שעל ידו נתומם הדעת. ומשם נמשך לבנונית לתקן הבגדים, עין שם:

ישעמנוז הוא פגם הדעת, כי הוא בחינת דעת דסטרא אחרא, כי צמר ופשתים הם שני הפכים, בחינת קין והבל, כי הבל הביא מבכורות צאנו שהוא בחינת צמר, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (רש"י שיר השירים ו, ו): 'האיל הזה כלו קדוש, צמרה לתכלת' וכו'. וקין הביא פשתים, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תנחומא בראשית ט). כי צמר הוא בחינת 'חסדים', בחינת לשון של זהורית המלבין עונות, כמו שמבאר שם, כמו שכתוב (ישעיה א, יח): "אם יהיו חטאיכם וכו' כצמר יהיו", ופשתים הוא בחינת 'גבורות', כמו שכתוב (חזקאל ט, ב): 'וגבריאל לבש בדים'. ועל-כן אי אפשר לצמר ופשתים להתחבר יחדו כי אם על-ידי האדם, אבל בלא זה אין להם שום חבור, כי האדם הוא בחינת דעת שהוא מחבר שני הפכים יחד, כמבאר בדברי רבנו נרו יאיר כמה פעמים (סימנים טו, פט תנינא). ועל-כן אין אסור של פלאים כי אם בלבישה, אבל מתר לעשותן ולקיימם, כי אף שתופרם ביחד ומתברר, אין להם שום חבור עדין ואין להם כח לינק מהקדשה, כי אם כשלוכשן האדם, שאזי הם יונקים מהקדשה ונתחברים על-ידי האדם, שהוא בחינת דעת, שהוא מחבר שני הפכים יחד כנ"ל.

וכף הדברים שבעולם הם מערבים טוב ורע, ויש בהם אחיזת הסטרא אחרא, ובפרט בהבגדים, ששם הם נאחזין ביותר, כידוע. ועל-כן כשמתחברין בלאי בגדים, דהינו צמר ופשתים שלא במקום מצוה, אזי אדרבא, נעשה מזה דעת דסטרא אחרא, כי הסטרא אחרא נאחזת שם כנ"ל. וזה עקר פגם הבגדים מהפך אל הפך, כי תקון הבגדים על-ידי הדעת דקדשה, וכלאי בגדים הם ההפך ממש, דהינו בחינת דעת דסטרא אחרא כנ"ל.

ועל-כן במקום מצוה, דהינו פלאים בציצית מתר, ואדרבא, עקר מצות ציצית היה על-פי הרב על-ידי פלאים, בזמן שהיה תכלת כדמשמע בפוסקים (בית יוסף סימן ט). כי כשנתחברין שני הפכים, דהינו צמר ופשתים במקום מצוה, אזי נעשה מזה דעת דקדשה, שהוא תקון הבגדים כנ"ל. ועקר על-ידי התכלת כמבאר היטב לעיל בהלכות ציצית (הלכה א), עין שם.

שעטני הוא פגם הדעת, כי הוא בחינת דעת דסטרא אחרא

כל מה שמתרבין ישראל נתרבה קדושתו ותברך ביותר

כשהדעות הרבות מתאחדות לאמונה - זהו כבודו

תקון הבגדים על-ידי הדעת דקדשה, וכלאי בגדים הם ההפך ממש

במקום מצוה מתר פלאים בציצית

השתלשלות התורה

סדר השתלשלות והתגלות

המאמר "ימי חנוכה"

תודה למערכת משך הנחל על עזרתם בסידור השיחות

זמן אמירת התורה

מאמר ימי חנוכה [סימן ב] נאמר בשבת חנוכה

תקס"ט (חיי מוהר"ן נ"ט)

המשכת קרבן תודה

התורה ימי חנוכה הם ימי הודאה בחינת תודה וכו' בלקוטי תניינא פסימן ב. זאת התורה אמר בשבת חנוכה ובאותה שנה בא מלמברג, ולפי עניות דעתי המשיך בזה בחינת תקון קרבן תודה שהיה צריך להביא על שחזר משם בשלום לביתו. כי זה ישועה גדולה ונפלאה מאד לנו ולכל ישראל, כי אם היה נשאר שם בלמברג אפשר האור היה מסתלק לגמרי חס ושלום ולא היינו שומעין כל הנוראות שהיה מגלה לנו אחר כך בתורותיו ושיחותיו שאמר אחר כך. בפרט המעשיות, שעקר המעשיות הגדולות גלה לנו אחר כך, בפרט המעשה של השבעה בעטלירם. וכודאי ראוי להביא קרבן תודה על ישועה כזאת.

גם כמה פעמים אחר שבא מלמברג שמענו ממנו זכרוננו לברכה שנתן שבח והודיה גדולה להשם יתברך על שחזר משם. ובעת

הפיול בכל עת שבא על איזה מקום שהיה שם מכבד קדם שנסע לשם היה אומר שראוי לשבח להשם יתברך על שחזר והביאני לכאן לחזר ולהיות באלו המקומות, כי הייתי סבור שחס ושלום לא אשוב לראותם עוד (חיי מוהר"ן אות עט):

כפי משקל הנפשות

מה שנאמר שם בסוף על פסוק ויהי מקץ על פי מאמר רבותינו זכרונם לברכה על בר פי רב דחד יומא. זה נתגלגל על ידי איש אחד מבני הנעורים שנסע אליו על שבת חנוכה מברסלב ונתעבב בנעמרוז ולא בא על אותו שבת, ואחר שבת בא לכאן ורבנו זכרוננו לברכה בעת שאמר התורה ימי חנוכה הנ"ל לא סיים לפרש המקרא ויהי מקץ על פי התורה הנ"ל עד שבא האיש הנ"ל אחר שבת, אז התחיל לפרש המקרא הנ"ל על פי מאמר רבותינו זכרונם לברכה מענין בר פי רב דחד יומא. והיה מענינו, כי זה האיש היה ממש בר פי רב דחד יומא, כי בשבת לא היה אצלו רק אחר כך בחל יום אחד לבר. וראינו נפלאות ה' שעל ידו דיקא נאמרו דברים אלו, שיש להם שיכות

לְבֵיתוֹ וְאִזּוּ בְּאוֹתוֹ הַחֲנֻכָּה אָמַר הַתּוֹרָה
הַמִּתְחַלֶּת יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה בְּלִקְוֵי
תְּנִינָא סִימָן ב'. וְאִזּוּ צוּה לְזַמֵּר עַל הַשְּׁלֶחַן
(תְּהִלִּים קכ"ד), "שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לְוִלִּי ה'
שֶׁהָיָה לָנוּ". וְזָמְרוּ לִפְנֵינוּ זֶה הַמְּזֻמָּר בְּלִיל
שֶׁבֶת בְּמָה פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר. וְגַם פְּעַם אַחַת
בְּהִיוֹתוֹ יוֹשֵׁב בְּמַעְדָּו וְעַד יוֹקֵעַ הָיָה מְזַמֵּר גַּם
בֶּן הַמְּזֻמָּר לְוִלִּי ה' בְּמָה פְּעָמִים, וְאַחֵר כֶּךָ
הַכֶּךָ פְּנֵינוּ אֶל הָעוֹלָם וְאָמַר עַדִּין אֵין אַתֶּם
נְחַשְׁבִּים מְאֻנְשִׁים שְׁלִי כִי יִהְיֶה עֵת שְׁכַל
הָעוֹלָם כֵּלּוּ יַעֲמְדוּ עָלַי וַיְחַלְקוּ כֶּלֶם עָלַי, וְאִזּוּ
מִי שִׁיתְחַזֵּק וַיִּהְיֶה נִשְׁאָר אֶצְלִי זֶה יִהְיֶה נְחַשֵּׁב
מִהֶאֱנָשִׁים שְׁלִי בְּאַמְתָּ. (אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא
עַל אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמִים כִּי רַבִּים קָמוּ עָלָיו וְעַלִּינוּ וְלִוִּלִי ה'
שֶׁהָיָה לָנוּ וְכו') (חיי מוהר"ן קכ"ד):

על נסיד שבכל יום עמנו

בִּימֵי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים שֶׁהֵם יְמֵי הוֹדָאָה בְּחִינַת
שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא. וּבְאַמְתָּ בְּכָל יוֹם עוֹשֶׂה
הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲסָדִים חֲדָשִׁים
בְּבְחִינַת חֲדָשִׁים לְבַקְרִים וְכו'. בְּחִינַת חֲסָדֵי ה'
כִּי לֹא תִמְנָנוּ וְכו' וְכַמוֹכֵן לְמַשְׁכִּיל מִפְּרוּשׁ רַש"י
שֶׁם שְׁפָרַשׁ שֶׁם שֶׁהַחֲסָדִים מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל
בִּקְרָה. וּבְנֻדָּאֵי צְרִיכִין בְּכָל יוֹם לְהוֹדוֹת עֲלֵיהֶם.
שְׁזֶה עֵקֶר שְׁעֵשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא שְׁצָרִיכִין לְהַמְשִׁיךְ
עַל עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם, כִּי לְכַךְ נּוֹצְרֵנוּ לְהוֹדוֹת
וְלְהַלֵּל לְשִׁמּוֹ הַגָּדוֹל יִתְבָּרֵךְ בְּכָל יוֹם וּבְכָל עֵת
וְכו'. שְׁזֶהוּ בְּחִינַת כָּל הַפְּרָכּוֹת וְהַהוֹדָאוֹת וְכו'
שֶׁתְּקַנּוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ וְכַרוֹנָם לְבַרְכָּה לֹאמַר בְּכָל

אֲלוֹי. וְהֵם מְרַמְזִים בְּמִקְרָא הַנ"ל וְאִי אֶפְשָׁר
לְבַאֵר מַה שֵׁישׁ בְּלִבִּי עַל זֶה. כִּי כָּל דְּבָרָיו הָיוּ
בְּמִשְׁקַל גָּדוֹל וְנִפְלָא כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוֹם אַחֵר:
וְגַם אִזּוּ רְאִיתִי זֹאת כִּי מִקְדָּם בְּשֶׁבֶת לֹא גָלָה כְּלָל
עַל הַמִּקְרָא וַיְהִי מִקֵּץ, כִּי הִתְגַּלְּתָה הַתּוֹרָה הַיָּא
כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת שֶׁנִּמְצָא אִזּוּ לִפְנֵינוּ (כְּמִבְּאֵר בְּהַתּוֹרָה
אֲשֶׁרִי בְּלִקְוֵי א' בְּסִימָן י"ג. וְכֵן בְּהַתּוֹרָה תִּשְׁעָה תְּקוּנִים
סִימָן כ' בְּלִקְוֵי א). וְאַחֵר כֶּךָ בְּשֶׁבֶת הָאִישׁ הַנ"ל
אִזּוּ גָלָה פְּרוּשׁ הַתְּחִלַּת הַמִּקְרָא עַל פִּי הַתּוֹרָה
הַנ"ל, הִינּוּ וַיְהִי מִקֵּץ וְכו' כְּמִבְּאֵר בְּמִקּוּמוֹ עֵין
שָׁם. אֲבָל נִשְׁאָר הַמִּקְרָא לֹא סִיִּם לְפָרֵשׁ. וְאֲנֹכִי
הַפְּצַרְתִּי מְאֹד אוֹתוֹ שִׁיפְרֵשׁ לָנוּ הַשְּׁאָר וְלֹא
רָצָה בְּשׁוּם אִפְּן. וְאִזּוּ רְאִיתִי אִיךָ דְּבוּר וְדְבוּר
יּוֹצֵא בְּמִשְׁקַל כְּפִי הַנִּפְשׁוֹת וְכַסּוּפִין וְכו':

גַּם מַה שְּׁמִבְּאֵר שֶׁם עַל הָאֲרֻבָּעָה דְּבָרִים
שֶׁהָרָאָה רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שֶׁהֵם חָרוּב יוֹכִיחַ וְכו', גַּם
הַתְּגַלְּוֹת אֵלוֹ הַדְּבָרִים לֹא גָלָה בְּשַׁעַת אֲמִירַת
הַתּוֹרָה רַק בְּדֶרֶךְ כְּלָל, אֲבָל לֹא בְּאֵרִם בְּפְרוּשׁ
כְּמוֹ שְׁמִפְרֵשׁ עֵתָה, עַד שֶׁבָּא אַחִיו רַבִּי יַחִיאֵל
זְכוּרָנוּ לְבַרְכָּה עִם עוֹד אֲנָשִׁים שֶׁנִּסְעוּ גַם בֶּן עַל
אוֹתוֹ שֶׁבֶת וְנִתְעַכְּבוּ גַם בֶּן, וְאַחֵר כֶּךָ בְּשֶׁבֶת, אִזּוּ
אִזּוּ דִּיקָא גָלָה עֵנִין הַנ"ל. וּבַאֵר הָאֲרֻבָּעָה דְּבָרִים
הַנ"ל עַל פִּי הַתּוֹרָה הַנ"ל בְּפְרוּשׁ כְּנ"ל (חיי
מוהר"ן אוֹת פ):

וזמרו לפנינו זה המזמור פעמים אין מספר

בְּשֶׁבֶת חֲנֻכָּה תְּקַס"ט, שֶׁהָיָה סְמוּךְ לְבִיאָתוֹ
מִלְּמִבְּרָג, כִּי בְּקִיץ תְּקַס"ח הָעֶבֶר בָּא מִלְּמִבְּרָג

שעשוע עולם הפא בחינת הלכות. שעל ידי זה פא הולדה בנקל וכו' פמכאר בתורה ימי חנכה (לקוטי תניינא סימן ב) פידוע לכם.

והנה אנחנו מתייבים לילך עם התורה הזאת תמיד להודות ולהלל להשם יתברך תמיד על גדל החסד אשר עשה עמנו בכלל ובפרט, על שזכינו להיות בחלקו של אדמו"ר אור החדש הקדוש והנורא והנשגב וכו' וכו'. ואם נרגיל עצמנו בכל יום בזה להעמיק מחשבתנו באמת בעצם החסד והישועה הנפלאה והנוראה הזאת אשר הפליא השם יתברך עמנו ועם זרענו ועם כל ישראל לדורות עולם, ולהודות ולהלל להשם יתברך בכל יום על זה, על ידי זה נוכל להרחיב לבנו לפתח פינו לפרש לפניו יתברך כל אשר עם לבבנו כבן המתחטא לפני אביו ממש. כי אנו רואים בעינינו בכל עת שאנו בנים לה' אלקינו ממש, כי הוא גומל עמנו חסדים תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה, פרחם אב על בנים וכו'. והנה יש לי בעיני זה שיחות ארפות לחזק ולזרז לילך עם התורה הזאת להתקרב לה' יתברך בכל עת על ידי בחינת תורה והודאה שהוא בחינת חנכה בחינת הלכות שעל ידי זה מאיר האמת ברבוע הדבור, הינו שלשה קווי אמת בארבעה חלקי הדבור וכו' וכו'. ועל ידי זה זוכין להמשיך השמחה של שבת וכו', ועל ידי זה נתגלה אחדות הפשוט מתוך פעלות משתנות שזה יקר מאד בעיני ה' יתברך בחינת אמה אחד ושמה אחד ומי פעמך ישראל גוי אחד בארץ וכו' וכו'. אשרי אזנינו שזכינו לשמע נוראות פאלה, אלו פינו מלא שירה פים וכו'.

יום ובפרט מה שאומרים בברכת מודים וכו', נודה לך וכו' על נסיון שבכל יום עמנו ועל נפלאותיו וטובותיו שבכל עת ערב ובקר וצהרים וכו' וכפי מה שהאדם עוסק בה בחייו להודות ולהלל לשמו יתברך תמיד פן יזכה לעולם הפא לעסק בזה בהודאה והלל שזה עקר שעשוע עולם הפא ומכל שכן בימי חנכה שנקבעו רק על זה להודות ולהלל לשמו הגדול שהוא בחינת שעשוע עולם הפא. כמו שגלה לנו אדונינו מורנו ורבנו זכר צדיק וקדוש לברכה נוראות קדשת חנכה כמו שכתוב בסימן ב' בלקוטי תניינא, ובפרט שבכל שנה בודאי נעשים פמה נסים וישועות ונפלאות. פמה שיודעים מהם. והרבה נסים שנעשים פאתפסיא. כי אין בעל הנם מכיר בנסו (עלים לתרופה תי"ז)

להביא תודה על זאת התורה של התודה בעצמה

ישאו הרים שלום לכבוד אהובי אחי ורעי פנפשי הרבני הותיק המהלל. ירא ה' מרבים מורנו הרב נפתלי ג"י לנצח.

יקבל אגרת מבני המפלא מורנו הרב יצחק שיחיה מקהלת קדוש טולטשין. ומבטחני באהבתו שיקים משאלתו להזכירו לטובה על ציון הקדוש אותו ואת אשתו תחיה, שצריכה עתה לרחמים רבים, שתלד במועדה ובזמנה בנקל פלי שום קשוי הולדה כלל לארץ ימים ושנים טובים אמן פן יהי רצון. והולדה בנקל היא בחינת חנכה שהם ימי הודאה בחינת

לצלן, גם אז יודה לשמו הגדול יתברך על גדל החסדים שעשה עמו עד הנה. ועל כל ההרחבות הגדולות שמוציא בתוך הצרה עצמה בבחינת בצר הרחבת לי פנ"ל, ועל ידי זה, דיקא שגם בעת הצרה יביא תודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעק על להבא, בבחינת מודה על העבר, על ידי זה יוכל לצעוק על לעתיד לבוא. וכבר דברתי בזה ובודאי שמעת ממני בזה הרבה, אך צריכין לחזור זאת הרבה ולילך בזה. ומאד אני מחיה עצמי בדרך זה הרבה, וגם על כל מכתביו וצערך אני מחיה עצמי רק בזה שאני מודה להשם יתברך על כל החסד אשר עשה עמי ועמך, מה שעל כל פנים אתה צועק על רחוקך מהשם יתברך, ועל החסד הנפלא שעשה השם יתברך עמך שאינך מתנגד חס ושלום, וכמו שכתבת בעצמך במכתבך זה שהשם יתברך הקדים לך רפואה למכה. ובודאי כך הוא האמת ברור וצלול שה' יתברך הקדים לך ולכלנו רפואה גדולה לנצח למפתנו האנושה מאד של כל אחד ואחד.

ועל זה אנו מחיבים להודות לו יתברך בפה מלא בכל יום על כל החסד ועל כל הנפלאות והטובות שעשה עמנו, שנוצה לידע מאור בזה, ומתורתו ושיחות קדושות ונוראות פאלה, וכל מה שהצרות והיסורין והבלבולים וכו' רחמנא לצלן מתגברין ביותר ויותר מחיבים להודות יותר ויותר, שאף על פי כן אף על פי שאני כמו שאני, אף על פי כן חסדו גבר עלי כל כך שאני יודע ממנו ז"ל, ואיני מתנגד עליו,

ואם היינו רוצים להביא תודה על זאת התורה של תודה בעצמה, לא יספיקו כל ימינו להודות ולהלל ולשבח ולפאר ולרומם להדר ולנצח לברך ולעלה ולקלם למי שעשה לאבותינו ולנו ולכל ישראל את כל הנסים האלו, שזכינו לשמע התגלות נסתרות פאלה אשר אין לנו פה וכלים לספר שבח נוראות גדולות כל דבור מהתורה הזאת, מפל שפן וכל שפן קשר בגין הנורא הזה ביחד. אלמלא לא אתינן לעלמא אלא למשמע דא דינו. מפל שפן וכל שפן שזכינו גם זכינו לשמע עוד ועוד כמה וכמה תורות שיחות ומעשיות נוראות פהנה וכהנה. כמה מעלות טובות למקום עלינו. אלו לא שמענו אלא דבור אחד מזאת התורה דינו. ואם נתחיל לומר אלו וכו' דינו דינו. לא יספיקו ימינו להודות להשם יתברך על אחת מני אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות שעשה עם אבותינו ועמנו בימינו וכו' וכו'. מה נדבר והוא אמר ועשה כחסדו פטובו פרחמיו פנפלאותיו לא פחטאינו עשה לנו וכו'. פרחם אב על פנים רחם ה' עלינו וכו' וכו'. אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו ומה יפה ירושתנו וכו' וכו'. (עלים לתרופה מכתב

כ מיום ב וישב תקפ"ז)

להודות על העבר ולצעוק על להבא

הנה בשפת זה שעבר דברתי הרבה בענין ימי חנכה הם ימי הודאה, שצריך האדם להמשיך דרך זה להודות ולהלל לשמו הגדול יתברך תמיד, אפלו בתוך מעוף צוקה וצרה רחמנא

להיות שב ואל תעשה גם במחשבה, בכל מה שפכתתי לך תתחיל בכל פעם מחדש. והעקר מאכן זיך פרייליך, אף על פי שאינו באמת, על כל פנים יעשה עצמו כאלו הוא שמח, ועל ידי זה יזכה באמת לשמחה, וחדות ה' יהיה מעוד שתזכה לדלג על הכל בשלום ויתהפך הכל לטובה. ואז נביא תודה שלמה על גדל חסדו ונפלאותיו.

וברחמיו העצומים יזכנו לקבל ימי חנכה הקדושים בשמחה, ונזכה תמיד לבחינת תודה והודאה, שזה עקר שעשוע עולם הבא, וגם ללמד הרבה הלכות מארבעה שלחן ערוך בכל יום. עד שיאיר האמת ברבוע הדבור, ונזכה להמשיך השמחה של שבת לימי החל. עד שיתגלה אחדות הפשוט מתוך פעולות משתנות וכו'. אשרינו שאנו מדברים מזה, בפרט שתהלה לאל יש בידינו כל התורה הזאת. ותפלה נוראה הנזכעת משם, מלבד עוד תורות נפלאות כהנה וכהנה, ותפלות נפלאות הנזכעים מהם אשר עולים מהם שעשועים לפניו יתברך שלא עלו מימות עולם. (שם מכתב

קבר מיום א וישב תקצד)

ימי חנוכה הם ימי הודאה

אף חנכה ופורים באו ונתוספו על מועדי ה' להיות בכלל בינה ולכן חנכה במלואו כזה, "חית, נון, ואו, כף הא" במספר "נחל נבע מקור חכמה" עם האותיות פורים במלואו כזה, "פא, ואו, ריש, יוד, מם" עם התבות והכולל במספר "נון, חית, מם, נון" ורפנו ז"ל

וגם אני זוכה לנסע על ראש השנה ולהיות נכלל ונמנה בין אנשיו היקרים שיחיו לארך ימים ושנים. כי הקבוצ שאלנו יקר מאד מאד בעיניו יתברך, כי זאת צריכין לידע, שאף על פי שעל כלם עובר מה שעובר, והרבה יש שעוברים עליהם באשר עליך ויותר רחמנא לצלן, אף על פי בן לאו כל אפין שוין. ויש הרבה שהם אנשים כשרים ויפים מאד שהשם יתברך מתפאר בהם מאד, ובאמת עם כלם השם יתברך מתפאר הרבה וגם עמוך בודאי השם יתברך מתפאר הרבה, מכל שכן וכל שכן בכלליות הקבוצ בודאי עולה התפארות הרבה בלי שעור בעזרת השם יתברך. ואי אפשר לבאר כל מה שמתנוצץ בלבי בענין זה וידעתי כי בעזרת השם יתברך אתה מאמין בכל זה, על-כן תהלה לאל יש ויש לך במה להחיות את עצמך בכל עת, יהיה איך שיהיה לטובה, ולהביא תמיד תודה על העבר אפלו בעת הצרה רחמנא לצלן וכנ"ל.

ועל ידי זה תוכל לחיות חיים אמתיים בכל עת. ולצעק על להבא. וגם תדע שאף על פי בן אף על פי שעבר עליך מה שעבר, אף-על-פי-כן המחשבה בידך ואי אפשר שיהיו שני מחשבות ביחד בשום אופן. ואם אף על פי בן כבר נכשלת הרבה כאלו לא היית בידך חס ושלום, הלא נגד זה אתה בעצמך יודע האמת, שאף על פי בן כבר הועיל לך ענין זה מה שאתה יודע שאי אפשר שיהיו שני מחשבות יחד בשום אופן. ושהמחשבה ביד האדם להטותה כרצונו וכו'. ושהעקר

נבע מקור חכמה, וביום ב' למדתי עמו התורה
 'ימי חנכה הם ימי הודאה' וגם למדתי עמו
 הלכה ו' מהלכות שבת ב' לקוטי הלכות" חלק
 ג' מארח חיים וגם אתה וידידי ר' איזיק תוכלו
 לראות ההלכה הזאת ותחיו עצמיכם פי הם
 חיינו וארץ ימינו ושנותינו ובודאי יהיה לנו
 אחרית טובה פי הדבורים האלו הם ממש גם
 חנכה שירדה שכינה למטה מעשרה לאנשים
 בערינו אורות כאלו. אשרינו מה טוב חלקנו
 רק בשאנו משפכים ומעריבים בבתי תורה
 ותפלה וספרי רבנו ז"ל הם בחינת תורה ובתי
 תפלה. (נתיב צדיק מכתב ז')

זה ינחמנו

יש אומרים, שבעת אמירת תורה ב' חלק ב',
 שנאמרה בשבת חנכה תקס"ט, היה אז אבי
 רבנו, רבי שמחה, אצלו, ושם בתורה הזכיר
 רבנו מענין שמחה, ומענין בן, ומענין הכתוב
 "זה ינח'מ'נו ממעשנו" וכו' וכדרכו פן בכל
 התורות, כמבאר בספר "חיי מוהר"ן" (סימן
 ש"צ), עיין שם (שיח שרפי קודש - חלק ב רפב)

באמרו את המאמר המובא בלקוטי מוהר"ן
 תנינא סימן ב' פתח ואמר "ימי חנכה הם ימי
 הודאה" ומאשר שיש לדקדק בדבריו אשר
 יצאו מפיו הקדוש כמו בדברי מקרא דקדקתי
 וחשבתי גם את זאת ומצאתי וראיתי פי "ימי
 חנכה" כמספר "נחמן" עם הכולל וזה אשר גם
 "סלח נא" שמזה נמשך קדשת חנכה כמבאר
 בדבריו ז"ל בלקוטי מוהר"ן תנינא סימן ז', פי
 על פן יעלה גם זה במנין "נחמן" עם הכולל:
 (כוכבי אור - חכמה ובינה כו)

הדיבורים האלו הם נס חנוכה

ברוך השם יום שיש לי לחנכה תרל"ו
 טבריא תבנה ותכונן
 לכבוד ידידי האברך המפלא ותיק וחסיד מורנו
 הרב נתן גרו יאיר עם שלום בני ביתו
 ... ידידנו ר' קלמן גרו יאיר הוא באמת איש
 פשוט וגם הוא גר צדק, והוא יושב יומם ולילה
 סגור ומסגר על התורה ותפלה ואני הולך אליו
 בכל יום ולומד עמו ספרי רבנו ז"ל, על פן
 אני רוצה להחיות אותו גם פן באיזה מתנה
 רק אני מחיה אותו בדבורים הנובעים מהנחל

תורה ב' תנינא

A series of horizontal blue lines for writing, spanning the width of the page.

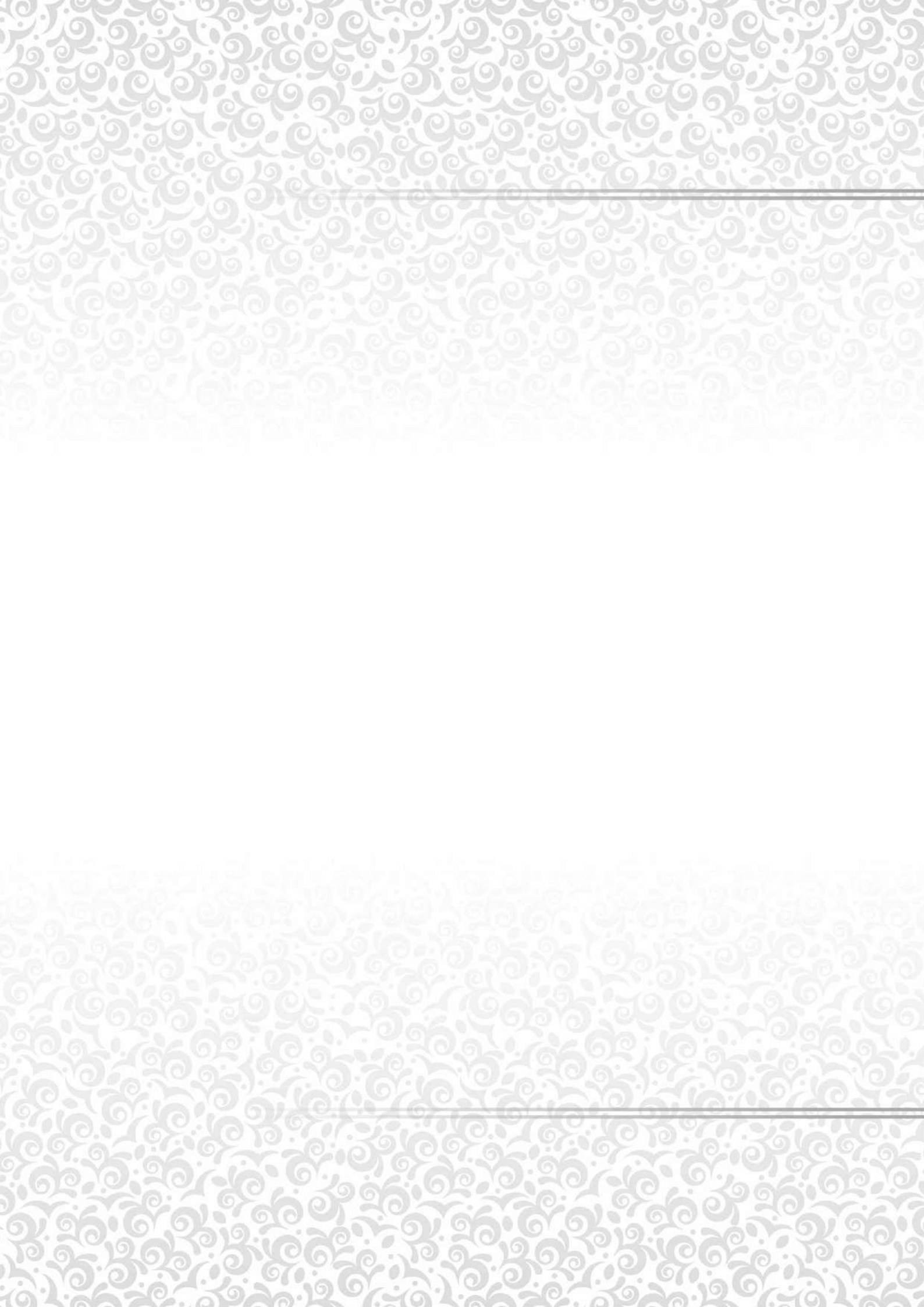

A series of horizontal blue lines for writing, spanning the width of the page.

לטייל בתורתו

לעידוד העמקה והתבוננות
בליקוטי מוהר"ן